

صبح جمعه

۱۴۰۰/۸/۷

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۷ آبان ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
فارسی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۴	۶	
دین و زندگی	۱	۳	۵	۷	۸	
زبان انگلیسی	۱	۲	۳	۵	۶	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/kanoonir_e) ببینید.

ستایش / ادبیات تعلیمی
درس ۱ تا پایان درس ۲
صفحه ۱۰ تا صفحه ۲۳

۱- در کدام بیت مترادف واژه‌های که در کنار بیت آمده است، وجود ندارد؟

(۱) همه از دیده خون بپالاید	دختر رز به خانه دهقان (تاک)
(۲) چون شهدخورده کاو ز حلاوت بنان مزد	هر کاو چشید طعم بیان بنان مزید (افزونی)
(۳) کم است وجه معاش تو از زیاده روی	تو گر بزرگ نباشی، زمانه کی تنگ است (وظیفه)
(۴) دریای لطف اوست و گر نه سحاب کیست	تا بر زمین مشرق و مغرب کند سخا (جود)

۲- با توجه به متن زیر، املاي کدام واژه‌ها نادرست آمده است؟

«ایشان گفتند: نه ما را با او الفتی و نه ملک را از او فراغی. شیر را بر آن باید داشت تا او را بشکنند، شگال گفت: این نتوان کرد، که شیر او را امان داده است و هر که ملک را بر غدر تشویق نماید و نقض عهد را در دل او سبک گرداند، یاران و دوستان را در بلا نهاده باشد. زاغ یاران را گفت: اکنون تدبیر آن است که ما همه بر اشتر فراهم آییم و گوییم «ما در سایه دولت و حشمت این ملک روزگار خرم گذرانیده‌ایم. امروز که او را این رنج افتاد اگر جان و نفس فدای ذات و فراق او نگردانیم به کفران نعمت منصوب شویم و به نزدیک اهل مروت بی‌قدر و قیمت گردیم و ثواب آن است که جمله پیش او رویم و شکر او باز رانیم و مقرر گردانیم که از ما کاری دیگر نیاید، تا بدین، حقی گذارده شود و ما را زبانی ندارد. به نزد شتر رفتند. چون از تقریر ثنا بپرداختند زاغ گفت: راحت ما به صحت ذات ملک متعلق است.»

(۱) منصوب، فراق، گذارده، ثواب	(۲) ثنا، ثواب، فراغ، بی‌قدر
(۳) گذارده، مقرر، منصوب، الفت	(۴) فراق، غدر، نقض، گذرانیده‌ایم

۳- کدام گزینه ترتیب آرایه‌های «ایهام، مجاز، کنایه و تشبیه» را در ابیات زیر نشان می‌دهد؟

(الف) فریب شهرت کاذب مخور چو بی‌دردان	به جای تربت مجنون مرا زیارت کن
(ب) می‌شود رو به قفا روز قیامت محشور	چون شرر هر که ز دنیا نگران می‌گذرد
(ج) یک چند بود لاله و گلنار همیشه	تو لاله ز لب داری و گلنار ز رخسار
(د) در معرکه عشق تو عقلم سپر افکند	کان حمله که او آرد رستم نپذیرد
- (۱) الف، د، ب، ج (۲) ب، الف، د، ج (۳) ب، د، ج، الف (۴) ج، الف، د، ب

۴- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز:

(۱) چنگی زدم به زلفش و از تارتار او	چون تار چنگ خاست بسی ناله‌های زار (جناس ناقص، ایهام تناسب)
(۲) رنگ از عارض گلگون تو گیرد لاله	بوی از طره مشکین تو دارد عنبر (تشبیه، تکرار)
(۳) کیست حافظ تا نوشد باده بی‌آواز رود	عاشق مسکین چرا چندین تجمل بایش (ایهام، کنایه)
(۴) سعدیا گر نکند یاد تو آن ماه، مرنج	ما که باشیم که اندیشه ما نیز کنند (استعاره، جناس تام)

۵- کدام بیت از لحاظ شیوه بیان (جد - طنز) متفاوت با سایر گزینه‌هاست؟

(۱) راز درون پرده ز رندان مست پرس	کاین حال نیست، زاهد عالی مقام را
(۲) واعظ شهر چو مهر ملک و شحه گزید	من اگر مهر نگاری بگزینم، چه شود؟
(۳) کرده‌ام توبه به دست صنم باده فروش	که دگر می نخورم بی رخ بزم‌آرایی
(۴) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش؟	زین معما هیچ دانا در جهان آگاه نیست

۶- نقش واژه‌های مشخص شده، به ترتیب در ابیات زیر کدام است؟

«آتش است این بانگ نای و نیست باد	هر که این آتش ندارد نیست باد
درنیابد حال پخته هیچ خام	پس سخن کوتاه باید والسلام»
(۱) نهاد، فعل، صفت، صفت	(۲) مسند، نهاد، صفت، قید
(۳) نهاد، فعل، مضاف‌آلیه، صفت	(۴) نهاد، مسند، مضاف‌آلیه، مسند

۷- نقش ضمیر «متصل» در پایان ابیات در همه گزینه‌ها یکسان است، به جز:

(۱) به قدم رفتم و ناچار به سر باز آیم	گر به دامن نرسد چنگ قضا و قدرم
(۲) خاک من زنده به تأثیر هوای لب توست	سازگاری نکند آب و هوای دگرم
(۳) خوشا هوای گلستان و خواب در بستان	اگر نبودی تشویش بلبل سحرم
(۴) گرچه در کلبه خلوت بودم نور حضور	هم سفر به که نمانده است مجال حضرم

۸- کدام بیت نمونه‌ای از ستایش و حمد الهی است؟

(۱) بود و نبود آن چه بلند است و پست	باشد و این نیز نباشد که هست
(۲) از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب	وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم
(۳) گر ترش‌رو بودن آمد شکر و بس	پس چو سرکه شکرگویی نیست کس
(۴) ز عجز و زاری خود شرمسارم	که زین زاری تو را در شرم آرم

۹- مفهوم ابیات کدام گزینه یکسان است؟

(الف) گل دیده‌ور ز شبنم روشن گهر شود	ز اهل نظر مساز نهان آن جمال را
(ب) آب روشن که روان بود در این سبز چمن	خشک چون آینه از حیرت جولان تو شد
(ج) چشم حیران نشود سیر ز نظاره حسن	دیده آینه دایم نگران می‌باشد
(د) نظر به درک جمال تو عاجز است و ضعیف	سخن به وصف جلال تو قاصر و حیران

(۱) ب، د	(۲) د، الف	(۳) ج، ب	(۴) الف، ج
----------	------------	----------	------------

۱۰- مفهوم بیت: «گفت آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه / گفت در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست» با کدام گزینه، تناسب معنایی ندارد؟

(۱) عقل باید نور ده چون آفتاب	تا زند تیغی که نبود جز صواب
(۲) افسر عقل بایدت بر سر	از سر آز خون دل چه خوری
(۳) عقل باید که با صلابت عشق	نکنند پنجه توانایی
(۴) در ره عقبی به پای رفت نباید	بلکه به جان و به عقل باید رفتن

فارسی ۱

ادبیات پایداری

(بیداد ظالمان)

ادبیات غنایی

درس ۵ تا پایان درس ۷
صفحه ۳۹ تا صفحه ۵۵

۱۱- معنی واژه‌های «سودایی، حدیث، خذلان، معاش» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

الف) در این پرده اندیشه را راه نیست

وزین ماجرا عقل آگاه نیست

ب) خویش را خوار و زیون کس مدان

در نبرد زندگی واپس مدان

ج) مرتبه‌دان همه شیء دانش است

وین سخن اندر دل شیدا نشست

د) نانم افزود و آبرویم کاست

بینوایی به از مذلت خواست

۱) الف، ب، د، ج

۲) ج، ب، الف، د

۳) ج، الف، د، ب

۴) الف، ب، ج، د

۱۲- موضوع همه ابیات در حوزه ادبیات غنایی قرار می‌گیرد؛ به جز ...

۱) آن قطره باران بین از ابر چکیده

گشته سر هر برگ از آن قطره گهربار

۲) من آن نیم که حلال از حرام نشناسم

شراب با تو حلال است و آب بی تو حرام

۳) پس از مرگ جوانان گل مماناد

پس از گل در چمن بلبل مخواناد

۴) صبحگاهی می‌گرفتم عقد گیسویش به خواب

زان زمان دست خیالم تا به اکنون مشک‌بوست

۱۳- تعداد «تشبیه» در کدام بیت متفاوت است؟

۱) چون خضر دید آن لب جان‌بخش دل‌فریب

گفتا که آب چشمه حیوان دهان توست

۲) از رشک آفتاب جمالت بر آسمان

هر ماه، ماه دیدم چون ابروان توست

۳) صد پیرهن قبا کنم از خرمی اگر

بینم که دست من چو کمر در میان توست

۴) هرگز نشان ز چشمه کوثر شنیده‌ای؟

کو را نشانی از دهن بی‌نشان توست

۱۴- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است به جز ...

۱) باطنش درویش و ظاهر پادشاه وقت بود

داشت پنهان خرقة در زیر لباس زرنگار (تضاد، مراعات‌نظیر)

۲) لرزه بر جانم فتاد از چشم سحرانگیز او

وز نگاه گرم و لبخند فریب‌انگیز او (حس‌آمیزی، تشبیه)

۳) ای تازه‌گل که رشک بهار است عارضت

خالی مباد این چمن از آب و رنگ تو (استعاره، مجاز)

۴) اگرم جفا نماید ز برای خشک‌جانی

به وفای او که جانم هم از آن به‌درنیاید (حس‌آمیزی، تضاد)

۱۵- در کدام گزینه واژه دو تلفظی دیده نمی‌شود؟

۱) ز مهربانی جانان طمع مبر حافظ

که نقش جور و نشان ستم نخواهد ماند

۲) چو خواهی که نامت بود جاودان

مکن نام نیک بزرگان نهان

۳) یادگاری کز آدمی‌زاد است

سخن است آن دگر همه باد است

۴) چو در وقت بهار آبی پدیدار

حقیقت پرده برداری ز رخسار

۱۶- در کدام بیت، دو مورد حذف فعل صورت گرفته است؟

- (۱) کس به دور نرگست طرفی نیست از عافیت
 به که نفروشد مستوری به مستان شما
- (۲) بیا ساقی بده ساغر به عشق ساقی کوثر
 دماغ جان ز می کن تر به عشق ساقی کوثر
- (۳) چه سازی منع فانی زاهد از عشق
 تو در قسمت چنان و من چنینم
- (۴) به جان خواجه و حق قدیم و عهد درست
 که مونس دم صبحم دعای دولت توست

۱۷- مفهوم کدام بیت از سایر ابیات دورتر است؟

- (۱) در حریم عشق نتوان زد دم از گفت و شنید
 زان که آن جا جمله اعضا چشم باید بود و گوش
- (۲) گورخانه راز تو چون دل شود
 آن مرادت زودتر حاصل شود
- (۳) سر سودای تو در سینه بماندی پنهان
 چشم تر دامن اگر فاش نکردی رازم
- (۴) ما نعره به شب ز نیم و خاموشی
 تا درنرود درون هر گوشه

۱۸- مفهوم کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

- (۱) عشق در صحبت میخانه به گفتار آید
 زآنکه در دیر و حرم محرم اسرارش نیست
- (۲) نیست هر ناشسته رو شایسته اقبال عشق
 مه کجا در دیده پروانه گیرد جای شمع؟
- (۳) خاقانی اگر چه عقل دست خوش توست
 هم محرم عشق باش کانه کش توست
- (۴) از زاهد فسرده نهان است راه عشق
 خوش وقت ما که محرم این راز بوده ایم

۱۹- بیت: «تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستم / بعد از تو روا باشد نقض همه پیمانها» با کدام بیت در تقابل معنایی است؟

- (۱) در ازل بست دلم با سر زلفت پیوند
 تا ابد سرنکشند وز سر پیمان نرود
- (۲) گر چه حافظ در رنجش زد و پیمان بشکست
 لطف او بین که به لطف از در ما باز آمد
- (۳) ما که پیمان وفا با سر زلفت بستیم
 به وفای تو که هم بر سر آن پیمانیم
- (۴) با سر زلف شکن در شکنش عهد مبند
 که بدین واسطه ما بی سر و سامان شده ایم

۲۰- کدام گزینه با مصراع اول بیت زیر تقابل مفهومی دارد؟

«ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد»

- (۱) به هیچ مملکت و ملک این نبوده و نیست
 به دست گرگ شبانی رها کند گله را
- (۲) رهنان در صدد غارت و خوبان، غافل
 گرگ بیدار ز هر گوشه و در خواب رمه
- (۳) وزارت تو همی گفت عدل را بدرود
 بلی کجا رمه ماند چو گرگ شد چوپان
- (۴) آوازه عدلت ز کران تا به کران رفت
 گرگ آمد و گردید سگ گله شبان را

عربی، زبان قرآن ۳
 من الأشعار المنسوبة إلى
 الإمام عليّ (ع)
 درس ۱
 صفحه‌های ۱ تا ۱۰
 عربی، زبان قرآن ۱
 مَطَرُ السَّمَكِ
 التَّعَايُشُ السَّلْمِيُّ
 درس ۳ تا پایان درس ۴
 صفحه‌های ۲۳ تا ۴۶

■ ■ عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۱ - ۲۸)

۲۱- ﴿فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ لَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

- (۱) برای گناهانشان آمرزش خواستند و چه کسی جز خدا گناهان را می‌آمرزد!
 - (۲) از گناهان خود آمرزش خواستند و چه کسی جز خدا گناهان را آمرزد!
 - (۳) برای گناهانشان طلب آمرزش کردند و خدا کسی است که گناهان را می‌بخشد!
 - (۴) برای گناه خود آمرزش بخواهید و تنها خداوند گناهانتان را مورد عفو قرار می‌دهد!
- ۲۲- «مَا كَانَتْ أُمِّي تَنْظُرُ أَنْ يَصِيرَ الْجَوَّ بَارِدًا فَبَعْدَ الْخُرُوجِ مِنَ الْبَيْتِ تَحَيَّرَتْ كَثِيرًا!»:

- (۱) مادرم هرگز گمان نمی‌کرد که هوا سرد باشد، لذا بعد از خارج شدن از خانه بسیار شگفت‌زده شد!
 - (۲) مادرم تصور نکرده بود که هوا سرد باشد، از این‌رو پس از خروج از منزل دچار تعجب زیادی شد!
 - (۳) مادرم گمان نمی‌کرد که هوا سرد گردد، از این‌رو پس از بیرون رفتن از منزل بسیار حیرت‌زده گشت!
 - (۴) مادر تصور نمی‌کرد که هوا سرد شود، لذا پس از اینکه از منزل بیرون رفت بسیار متعجب گشت!
- ۲۳- «أرسلوا فريقاً ليزوروا مكان سقوط الأسماك لعلَّ سِرَّ تشكيل هذه الظاهرة العجيبة يُبين للناس!»:

- (۱) یک تیم بفرستید تا محل افتادن ماهی را ببینند، شاید راز تشکیل این پدیده شگفت‌انگیز را برای مردم آشکار کنند!
- (۲) تیمی را فرستادند تا مکان سقوط ماهی‌ها را ببینند، شاید سرّ شکل‌گیری این پدیده عجیب برای مردم آشکار گردد!
- (۳) تیمی را بفرستید تا محل افتادن ماهی‌ها را ببینند، شاید راز تشکیل این پدیده عجیب برای مردم آشکار گردد!
- (۴) برای دیدن محل افتادن ماهی‌ها یک تیم بفرستید، شاید برای مردم راز این پدیده شگفت‌انگیز را آشکار کنند!

۲۴- «خَرَجَ التَّلْمِيذُ مِنَ الصَّفِّ مُتَعَجِّبًا كَأَنَّهُ لَا يُصَدِّقُ مِهْرَجَانَ مَطَرِ السَّمَكِ الَّذِي نَقَلَهُ لَنَا الْمُعَلِّمُ!»:

- (۱) دانش‌آموز از کلاس متعجب خارج شد، انگار او جشنواره باران ماهی را که معلم آن را برای ما نقل کرد، باور نمی‌کند!
- (۲) خروج دانش‌آموز از کلاس با تعجب همراه بود، گویی او جشنواره بارش ماهی که معلم ما آن را نقل کرد، باور نمی‌کند!
- (۳) دانش‌آموز شگفت‌زده از کلاس بیرون رفت، او گویا جشنواره باریدن ماهی را باور نکرده بود که معلم برای ما نقل کرده است!
- (۴) دانش‌آموز با تعجب از کلاس خارج شد گویی جشن باران ماهیان را که معلم برایمان نقل کرده، باور نکرده است!

۲۵- «كَانَ ذَلِكَ الشَّابَّ يَعْلَمُ أَنَّ الْعَالَمَ الْأَكْبَرَ إِنطَوَى فِيهِ وَ هُوَ لَيْسَ جَرْمًا صَغِيرًا كَمَا كَانَ يَزْعَمُ!»:

- (۱) آن جوان می‌دانست که جهان بزرگتر در او به هم پیچیده شده است و او چنان که گمان می‌کرد یک پیکر کوچک نیست!
- (۲) آن جوان می‌دانست دنیایی که در او به هم پیچیده شده است بزرگتر است و او پیکر کوچکی نیست آن‌طور که گمان می‌کند!
- (۳) آن جوانی است که می‌دانست جهان بزرگتر در او به هم پیچیده شده است و او پیکر کوچکی نیست آن‌طور که پنداشته بود!
- (۴) آن جوان می‌دانست همانا دنیای بزرگتر در او به هم پیچیده شده است و او پیکر کوچک نیست چنانکه گمان می‌کرد!

۲۶- عین الخطأ:

- (۱) هذه الغيمة السوداء لم تلاحظ في منطقتنا أبداً! این ابر سیاه هرگز در منطقه ما مشاهده نشده است!
- (۲) عند أخوي بطاقة الدخول لكن أختي لا تملك بطاقة! دو برادرم کارت ورود دارند اما خواهرم کارتی ندارد!
- (۳) كانت أولئك المسلمات تعایشن مع بعضهن سنوات طويلة! آن زنان مسلمان، مدت زمان طولانی با یکدیگر همزیستی می کردند!
- (۴) كنت أحسن إلى الناس كما كان الله قد أحسن إلي! به مردم نیکی می کردم همان طور که خداوند به من نیکی کرده بود!

۲۷- عین الصحيح:

- (۱) عاهدت صديقي على أن أعلمه اللغة العربية جيداً! به دوستم قول دادم که زبان عربی را به خوبی یاد بگیرم!
- (۲) لم لا تُصدقين كلامي حول هذه الصور! چرا سخن من را پیرامون این تصاویر باور نمی کنید!
- (۳) أجلس الآباء أولادهم على الكراسي في الضيافة! پدران در مهمانی فرزندان خود را روی صندلی ها نشانند!
- (۴) إن القرآن يأمرنا ألا نسبّ معبودات المشركين! قرآن از ما می خواهد که به معبودهای مشرکان ناسزا نگوییم!

۲۸- «چمدان بزرگ برادرم در هنگام ورود به گمرک باز بود تا آن را بازرسی کنند!»:

- (۱) حقيبة أخي الكبيرة كانت مفتوحة حين الدخول في الجمارك ليقتسوها!
- (۲) حين الدخول في الجمارك كانت قد فتحت حقيبة أخي الكبيرة حتى يقتسوها!
- (۳) الحقيبة الكبيرة حين الدخول في الجمارك كانت مفتوحة ليقتسوها!
- (۴) كانت مفتوحة حقيبة أخي الكبيرة حين دخوله في الجمارك لتفتيشها!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۲۹ - ۳۳) بما يناسب النص:

إن العطور محبوبة عند كثير من الناس، لأنها تجعل المرء أكثر جاذبية و تدخل فيه حساً جميلاً. قد قيل في التواريخ أن أول العطور كانت تحصل من تحريق بعض أنواع الخشب و بعضها قد أكتشفت خلال استخدام بعض العشب لتداوي الأمراض. تنقسم العطور إلى ثلاثة أنواع وفقاً على كمية الكحول فيها و لها أقسام عديدة من حيث المصدر الذي تؤخذ منه. أكثر أنواع العطور انتشاراً هو العطر الزهري كما أنه يعتبر القسم الأكبر من مجموعة العطور. المسك نوع من العطور يُستخرج من بطن الغزلان، و لبعض أنواعه فوائد صحية أيضاً كما يحتوي المسك الأبيض ما يُساعد في الوقاية من بعض أنواع السرطان.

۲۹- عین الصحيح حسب النص:

- (۱) جميع الناس يحبون العطور للجاذبية لها!
- (۲) يختلف نوع العطور حسب المادة التي تؤخذ منها!
- (۳) استخدام العشب للأمراض هو أحد طرق تحصيل العطر!
- (۴) في المسك الأبيض مادة تُستفاد لتداوي بعض أنواع السرطان!

۳۰- عین الخطأ:

- (۱) كمية الكحول تختلف في أنواع العطور!
- (۲) يُمكن أن تؤخذ العطور من بعض الحيوانات!
- (۳) كثير من العطور الطبيعية القديمة تُستخدم الآن كالدواء!
- (۴) كان الناس في الماضي يُحرقون الأخشاب للحصول على العطور!

۳۱- عین ما لم يُذكر في النص:

- (۱) كيفية الحصول على العطور!
- (۲) أقسام العطور المختلفة!
- (۳) منافع العطور للإنسان!
- (۴) أفضل العطور عند الناس!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۳۲ و ۳۳)

۳۲- «أقسام»:

- (۱) اسم - جمع تكسير (مفرده على وزن: أفعل)
- (۲) للجمع - مذکر - من مادة « ق س م »
- (۳) اسم - مذکر - مفرده: « قسم »
- (۴) جمع مكسر - مفرده للمذکر

۳۳- «يساعد»:

- (۱) فعل - للمضارع - له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد واحد
- (۲) فعل مضارع - على وزن: يُفَاعِل - ماضيه: سَعَدَ
- (۳) فعل - للمذکر - مصدره على وزن: « مُفَاعَلَةٌ »
- (۴) مضارع - للمفرد - حروفه الأصلية: س ع د

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۳۴ - ۴۰)

۳۴- عین الخطأ في ضبط الحركات:

- (۱) الإسلام يحترم كل الأديان الإلهية و يؤكد على الإتحاد!
- (۲) المؤمن يتواضع لمن يتعلم منه و لمن يعلمه!
- (۳) المشمش فاكهة يأكلها الناس مجففة و غير مجففة!
- (۴) كان الناس يلاحظون الأسماك التي تساقطت على الأرض!

٣٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ:

- (١) الشَّيْءُ الَّذِي يَحْدُثُ فِي كُلِّ أَيَّامِ السَّنَةِ يُسَمَّى سَنَوِيًّا!
- (٢) الْقَادَةُ مَنْ يَنْصَحُونَ النَّاسَ وَ يُرْشِدُونَهُمْ نَحْوَ النَّجَاحِ!
- (٣) الْأَلَمُ الشَّدِيدُ فِي أَعْضَاءِ جِسْمِ الْإِنْسَانِ هُوَ الصُّدَاعُ!
- (٤) الْمُرَافِقُ هِيَ الْأَمَاكِنُ الَّتِي يَمْتَلِكُهَا كُلُّ النَّاسِ وَ أَيْسَتْ لِشَخْصٍ خَاصٍّ!

٣٦- عَيْنُ فِعْلًا مَصْدَرُهُ عَلَى وَزْنِ تَفْعِيلٍ:

- (١) الصَّدِيقُ هُوَ الَّذِي يُحِبُّ أَصْدِقَاءَهُ كَثِيرًا وَ يُكْرِمُهُمْ لِرِضَى اللَّهِ!
- (٢) أَرْسَلَ الْمَدِيرَ فَرِيقًا مِنَ الطَّلَّابِ إِلَى الْمَنَاطِقِ الْمَحْرُومَةِ لِتَكْرِيمِ النَّاسِ!
- (٣) لِنَفْهَمِ كَلَامَ الْأُسْتَاذِ، عَلَيْنَا أَنْ نَطَالِعَ الدَّرُوسَ قَبْلَ بَدَايَةِ الصَّفِّ!
- (٤) حَضَرْنَا فِي صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ صَبَاحًا وَ وَزَعُوا الْأَوْرَاقَ بَيْنَنَا!

٣٧- عَيْنُ حَرْفِ « النُّونِ » مِنَ الْحُرُوفِ الْأَصْلِيَّةِ لِلْفِعْلِ:

- (١) يَنْعَقِدُ مَهْرَجَانِ مَطَرِ السَّمَكِ فِي الْبُلْدَانِ الْمُخْتَلِفَةِ وَ النَّاسُ يَحْتَفِلُونَ بِهِ سَنَوِيًّا!
- (٢) قَدْ إِنْبَعَثَ الرَّسُولُ لِيُتِمَّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ وَ يَأْمُرَنَا أَنْ لَا نُصِرَّ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ!
- (٣) عَلَيْنَا أَنْ نَسْتَمِعَ إِلَى كَلَامِ الْمُعَلِّمِينَ لِأَنَّ مَنْ يَسْتَمِعَ إِلَى كَلَامِهِمْ يَنْتَبِهَ فِي حَيَاتِهِ!
- (٤) عِنْدَمَا كُنَّا نُحَارِبُ الْأَعْدَاءَ إِنْسَحَبَ الْعَدُوُّ خَاسِرًا وَ مَا وَصَلَ إِلَى أَهْدَافِهِ!

٣٨- عَيْنُ عِبْرَةٍ فِيهَا مَصْدَرَانِ مَزِيدَانِ:

- (١) يَحْتَرِمُ الْمُسْلِمُونَ الْأَدْيَانَ الْإِلَهِيَّةَ مَعَ الْإِحْتِفَاطِ بِعِقَائِدِهِمْ!
- (٢) يُحْرَكُ هَذَا الطَّائِرُ عِيُونَهُ فِي كُلِّ الْإِتْجَاهَاتِ دُونَ تَحْرِيكِ رَأْسِهِ!
- (٣) إِنَّ مَوْظِفِي هَذِهِ الشَّرْكَةِ الْكَبِيرَةَ يُحَاوِلُونَ كَثِيرًا لِتَقَدِّمِهَا!
- (٤) عِلْمُ الْعُلَمَاءِ بِأَنَّ هَذِهِ الْأَسْمَاكَ لَيْسَتْ مُتَعَلِّقَةٌ بِالْمِيَاهِ الْمُجَاوِرَةِ!

٣٩- عَيْنُ الْخَطَا: (بِالنَّظَرِ إِلَى مَعْنَى الْأَفْعَالِ)

- (١) قَدْ انْفَتَحَتْ زَهْرَةُ الْأَمَلِ بِقُلُوبِ الشَّعْبِ!
- (٢) إِنَّ الصَّلَاةَ فَتَحَتْ لِلْيَائِسِينَ أَبْوَابَ السَّمَاءِ!
- (٣) أَبِي! أَجْلِسْ أُخْتِي الصَّغِيرَةَ عِنْدَكَ لِأَنَّهَا تَبْكِي!
- (٤) إِنَّا نُجْلِسُ هَوْلَاءَ الصَّالِحِينَ لِكَيْ نَكُونَ مِثْلَهُمْ!

٤٠- عَيْنُ فِعْلًا مَزِيدًا يُتْرَجَمُ مَعَادِلًا لِلْمَضَارِعِ الْإِلْتِزَامِيَّةِ:

- (١) لَيْتَ أَوْلَئِكَ النَّاسِ يَشْكُرُونَ رَبَّهُمُ الْكَرِيمَ فِي حَيَاتِهِمْ!
- (٢) لَيْتَنِي أُخْرِجَ نَفْسِي عَنْ هَذِهِ الْمَهْلِكَةِ الَّتِي وَقَعْتُ فِيهَا!
- (٣) إِنَّ الْمَعْلَمَ لَا يُحْمَلْنَا مَا لَا نَسْتَطِيعُ كِتَابَتَهُ فِي لَيْلَةٍ وَاحِدَةٍ!
- (٤) قَالَ الْوَالِدُ لِوَلَدِهِ: لَيْتَكَ تَفَكَّرْتَ قَبْلَ أَنْ تَفْعَلَ عَمَلِكَ هَذَا!

۱۵ دقیقه

هستی بخش

یگانۀ بی‌همتا

درس ۱ تا پایان درس ۲

صفحه ۲ تا صفحه ۲۶

دین و زندگی ۳

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۴۱- مفهوم «یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد»، در کدام بیت نهفته است؟

(۱) ذات نیافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی‌بخش

(۲) به صحرا بنگرم صحرا تو بینم / به دریا بنگرم دریا تو بینم

(۳) دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید

(۴) دوست نزدیک‌تر از من به من است / وین عجب‌تر که من از وی دورم

۴۲- چه جریانی درخواست دعا از پدر و مادر برای سعادت‌مندی را شرک می‌داند و کدام‌یک از عوامل معنوی موجب افزایش طول عمر است؟

(۱) منافقین - صدقه

(۲) منافقین - صلۀ رحم

(۳) تکفیری‌ها - صلۀ رحم

(۴) تکفیری‌ها - صدقه

۴۳- کدام آیه شریفه گویای مطلب زیر است؟

«می‌توان گفت که رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه مولد برق با جریان برق است»

(۱) «اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفة عین ابدأ»

(۲) «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً»

(۳) «قل الله خالق کل شیء و هو الواحد القهار»

(۴) «یسأله من فی السماوات و الارض کل یوم هو فی شأنٍ»

۴۴- رسول خدا (ص) ما را از تفکر در چه امری با توجه به حدیث «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذاتِ الله» بر حذر داشته و دلیل آن کدام است؟

(۱) وجود و هستی خدا - هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند.

(۲) ماهیت و چیستی خدا - هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند.

(۳) ماهیت و چیستی خدا - لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است که در مورد خدا برای انسان‌ها مقدور نیست.

(۴) وجود و هستی خدا - لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است که در مورد خدا برای انسان‌ها مقدور نیست.

۴۵- امیر دل‌ها، امام علی (ع) در دعای خود به درگاه الهی می‌خواهد خودش چگونه باشد و روح معنادهنده به کالبد معرفت و احکام دین کدام است؟

(۱) آن‌گونه که خدا دوست دارد - توحید و یکتاپرستی

(۲) آن‌گونه که خدا دوست دارد - معاد و آخرت‌گرایی

(۳) آن‌گونه که خودش دوست دارد - معاد و آخرت‌گرایی

(۴) آن‌گونه که خودش دوست دارد - توحید و یکتاپرستی

۴۶- مراد از اصل توحید چیست و التزام به «لا اله الا الله» چه تأثیری در زندگی انسان دارد؟

- (۱) جهان با همه نظم آن برگرفته از اراده الهی است. - دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می‌گردد.
- (۲) خدا یگانه است و شریک و همتایی ندارد. - دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می‌گردد.
- (۳) جهان با همه نظم آن برگرفته از اراده الهی است. - همه زندگی فرد مسلمان در رابطه با خدا، خویشتن و ... را تغییر می‌دهد.
- (۴) خدا یگانه است و شریک و همتایی ندارد. - همه زندگی فرد مسلمان در رابطه با خدا، خویشتن و ... را تغییر می‌دهد.

۴۷- از آیه شریفه «قل اغیر الله ابنی رباً و هو رب کل شیء...» چه موضوعاتی مستفاد می‌گردد؟

- (الف) از آن‌جا که خداوند خالق و مالک و ولی جهان است لذا تنها رب هستی اوست و انسان نقشی در پرورش آن ندارد.
- (ب) تدبیر انسان‌ها در طول ربوبیت الهی است یعنی هم خودش و هم نیرو و توانش همگی از آن خداست.
- (ج) خداوند است که جهان را به پیش می‌برد و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می‌کند.
- (د) خداوند تدبیرکننده اصلی عالم تکوین است و تدبیر قائل شده برای انسان در عرض اوست.

(۱) الف، د (۲) ج، د (۳) ب، ج (۴) الف، ب

۴۸- استدلال «قل هل یستوی الاعمی و البصیر» در قرآن کریم برای چه کسانی به کار رفته است؟

- (۱) کسانی که به غیر از خدا، به سرپرستانی عقیده دارند که اختیار سود و زیان خود را ندارند.
- (۲) کسانی که معتقدند علاوه بر خدا دیگران نیز در کنار او تدبیر امور موجودات را بر عهده دارند.
- (۳) کسانی که معتقدند این جهان را چند خالق آفریده و مالک و صاحب اختیار خود و دیگرانند.
- (۴) کسانی که به این نتیجه رسیدند که تنها مدبر و پرورش‌دهنده مخلوقات خداست.

۴۹- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام شرک اشاره می‌کند و کدام مورد معلول دیگری است؟

- محدود و ناقص دانستن خداوند

- باز کردن حسابی جداگانه برای سایر مخلوقات

(۱) خالقیت - ربوبیت - اولی	(۲) خالقیت - ربوبیت - دومی
(۳) مالکیت - ولایت - اولی	(۴) مالکیت - ولایت - دومی

۵۰- عرض نیاز موجودات جهان در روابط خود با خالق، در کدام بیت آمده است؟

- (۱) ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی‌بخش
- (۲) دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید
- (۳) ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم
- (۴) به هر جا بنگرم کوه و در و دشت / نشان از قامت رعنا تو بینم

دین و زندگی ۱

پنجره‌ای به روشنایی

آینده روشن

درس ۴ تا پایان درس ۵
صفحه ۳۵ تا صفحه ۵۸

۵۱- تعبیر رسول خدا (ص) از این که انسان برای چه خلق شده، کدام است و دنیا در این دیدگاه چه جایگاهی دارد؟

(۱) انتقال - عامل گذر از یک هستی به هستی بالاتر

(۲) انتقال - تنها بخش کوچکی از زندگی انسان

(۳) بقا - تنها بخش کوچکی از زندگی انسان

(۴) بقا - عامل گذر از یک هستی به هستی بالاتر

۵۲- غفلت از مرگ و از یاد آخرت به ترتیب برای کدام دسته از افراد پدید می‌آید؟

(۱) منکران معاد که با وجود میل به جاودانگی، راه فراموشی را پیش می‌گیرند. - معتقدان بدون ایمان قلبی به معاد که در هوس‌ها غرق شده‌اند.

(۲) منکران معاد که با وجود میل به جاودانگی، راه فراموشی را پیش می‌گیرند. - منکران معاد که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن بیرون کنند.

(۳) معتقدان بدون ایمان و باور قلبی به معاد که دنیا را معبود قرار داده‌اند. - منکران معاد که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن بیرون کنند.

(۴) معتقدان بدون ایمان و باور قلبی به معاد که دنیا را معبود قرار داده‌اند. - معتقدان بدون ایمان قلبی به معاد که در هوس‌ها غرق شده‌اند.

۵۳- «آسان‌تر شدن دفاع از حق» و «فداکاری در راه خدا» و «همت خستگی‌ناپذیر» به ترتیب معلول کدام یک از آثار اعتقاد به معاد می‌باشد؟

(۱) نترسیدن از مرگ - افزایش شور و نشاط - افزایش شور و نشاط

(۲) افزایش شور و نشاط - نترسیدن از مرگ - افزایش شور و نشاط

(۳) نترسیدن از مرگ - نترسیدن از مرگ - نترسیدن از مرگ

(۴) نترسیدن از مرگ - نترسیدن از مرگ - افزایش شور و نشاط

۵۴- خداوند منشأ دیدگاه کفاری که زندگی را منحصر به زندگی دنیوی می‌دانسته و انسان را همواره رهسپار نیستی بیان می‌کنند، چه چیزی معرفی می‌کند؟

(۱) «ما هی الّا حیاتنا الدنیا» (۲) «و ما یهلکنا الا الدّهر»

(۳) «ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب» (۴) «إن هم الا یظنون»

۵۵- ضرورت بحث از معاد با دقت در کدام آیه مستفاد می‌گردد؟

(۱) «ما هی إلا حیاتنا الدنیا نموت و نحیی ...»

(۲) «أفحسبتم أنّما خلقناکم عبثاً»

(۳) «و ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب و إن الدار الآخرة لهی الحیوان»

(۴) «الله لا اله الا هو لیجمعنکم إلى یوم القیامة لا ریب فیہ و من أصدق من الله حدیثاً»

۵۶- خداوند کریم در سوره قیامت چه توجیهی را در عین نبود شک در معاد، انگیزه انکار آن معرفی می‌کند؟

- ۱) می‌خواهد به گناهان کوچک و بزرگ خویش ادامه دهد.
- ۲) می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.
- ۳) می‌پندارد هنگامی که خاک و استخوان شد دیگر برانگیخته نمی‌شود.
- ۴) می‌پندارد زندگی و حیاتی جز همین دنیا نیست و گذشت روزگار عامل نابودی است.

۵۷- از بیت «تو را چندین پیمبر کرده آگاه / که خواهد بود کاری صعب بر راه» می‌توان برای تأکید به کدام آیه شریفه بهره برد؟

- ۱) «فحسبتم انما خلقناکم عبثاً و انکم الینا لا ترجعون»
- ۲) «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض ...»
- ۳) «الله لا اله الا هو لیجمعنکم الی یوم القیامة لاریب فیه ...»
- ۴) «و ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحیوان ...»

۵۸- با توجه به آیات سوره مبارکه واقعه، دوزخیانی که در عالم دنیا مست و مغرور بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند چه می‌گفتند؟

- ۱) «کیست که استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟»
- ۲) «هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم آیا برانگیخته خواهیم شد؟»
- ۳) «زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.»
- ۴) «زندگی دنیا چیزی جز سرگرمی و بازی نیست.»

۵۹- کدام مورد به درستی دلیل شور و نشاط داشتن افراد مؤمن در خدمت به محرومین جامعه را تبیین می‌کند و این موضوع با کدام آیه شریفه در ارتباط

است؟

- ۱) معاد لازمه حکمت الهی - «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون»
- ۲) معاد لازمه حکمت الهی - «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض»
- ۳) معاد لازمه عدل الهی - «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض»
- ۴) معاد لازمه عدل الهی - «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون»

۶۰- کدام عناوین با عبارتهای مربوط خود تناسب مفهومی دارند؟

- الف) استدلالی که امکان معاد را بیان می‌کند ← نظام مرگ و زندگی در طبیعت
- ب) وجود استعدادها و سرمایه‌های مختلف در وجود انسان ← معاد لازمه عدل الهی
- ج) خلق سر انگشتان همان‌گونه که بوده است ← اثبات قدرت الهی
- د) محال و ناروا معرفی کردن واقع نشدن آن ← امکان معاد

الف، ج (۲)

الف، ب (۱)

ب، د (۴)

ب، ج (۳)

زبان انگلیسی ۱ و ۳

دانش‌آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیرانگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳
Sense of Appreciation
درس ۱
صفحه ۱۵ تا صفحه ۳۰
زبان انگلیسی ۱
Saving Nature
درس ۱
صفحه ۲۹ تا صفحه ۴۱

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- To the best of my knowledge, the school ... with the original purpose of teaching deaf children to speak.

- 1) found
2) was founded
3) founded
4) was found

62- While Mary was on holiday in Paris, her cellphone ... from her hotel room.

- 1) stole
2) is stolen
3) has stolen
4) was stolen

63- A: I have bought some paint because I ... the kitchen.

B: I'm sure it ... fantastic.

- 1) am painting – is looking
2) will paint – looks
3) am going to paint – will look
4) will paint – is going to look

64- From 1844 to 1854, the famous Mexican artist kept a/an ... filled with poems and designs for his future works of art.

- 1) history
2) diary
3) memory
4) inspiration

65- It's a waste of time to talk to Jim because he never remembers or pays ... to what anyone says.

- 1) money
2) visit
3) attention
4) price

66- It is commonly confirmed by the physicians that a healthy body will be able to fight off the illness ... without the use of medicine.

- 1) naturally
2) regularly
3) suddenly
4) helpfully

67- The twenty-year-old young lady reacted surprisingly ... to the news of his husband's death which her mother released.

- 1) politely
2) quietly
3) kindly
4) calmly

68- Movies always seem to be about people who are rich or wonderfully talented rather than ... people like you and me.

- 1) successful
2) special
3) lovely
4) ordinary

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Our elders are certainly ...(69)... of respect. Showing respect to them is a way of remembering tradition and passing it on to future ...(70)... . Unfortunately, however, most of the time, they aren't getting the respect they deserve. Manners ...(71)... in today's society. We need to teach younger people the importance of respecting their elders. They must learn to care for elderly people and treat them with the ...(72)... they deserve. Being kind with these valuable people is at least one step in the right direction in a world that is often devoid of manners.

- 69- 1) dedicated
2) worthy
3) distinguished
4) generous
70- 1) temperatures
2) generations
3) combinations
4) failures
71- 1) have been largely forgotten
2) largely have forgotten
3) were largely forgetting
4) largely forgot
72- 1) strength
2) solution
3) function
4) appreciation

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Climbing the world's highest mountains requires most climbers to carry supplemental oxygen. In 1975, Reinhold Messner and Peter Habeler climbed Gasherbrum 1 in the Himalayas without the oxygen masks that previous Himalayan climbers depended on, the first time a peak of over 8,000 meters (more than 26,000 feet) had been climbed in the alpine style, without bottled oxygen. In 1978, Messner and Habeler set out to climb Everest without supplemental oxygen. Many mountaineers and physicians believed it was impossible for climbers to survive at the highest point on Earth without supplemental oxygen, but the pair succeeded. Reinhold Messner recounted the experience in his book *Everest: Expedition to the Ultimate*.

Following his success at Everest, Reinhold Messner finally succeeded in climbing Nanga Parbat single-handedly from the Diamir Face. It was the first time a solo climber had made an ascent of more than 8,000 feet from a base camp without assistance. He established a new route up the mountain, which no climber has yet repeated. The following year, he led a team of six climbers to the summit of K2, the second tallest mountain in the world. In 1980, he achieved the most remarkable success of all, the first solo ascent of Everest, a feat he achieved without oxygen during the dangerous monsoon season.

73- What is the best title for the passage?

1) Turning Impossible into Possible	2) Everest: Expedition to the Ultimate
3) The Lives of Legendary Climbers	4) The World's Highest Mountains

74- The underlined phrase "the pair" in paragraph 1 refers to

1) mountaineers and physicians	2) climbing Gasherbrum 1 and Everest
3) Messner and Habeler	4) bottled oxygen and supplemental oxygen

75- According to the passage, which of the following is known as Reinhold Messner's greatest achievement in mountain climbing?

- 1) His first attempt to climb Everest with Habeler
- 2) His second attempt to climb Everest in 1980
- 3) Climbing Nanga Parbat
- 4) Leading a group of six climbers to the summit of K2

76- There is enough information in the passage to answer which of the following questions?

- 1) Why did some climbers believe that it was impossible to stay alive at Everest without supplemental oxygen?
- 2) In what year did Reinhold Messner establish a new route up Nanga Parbat?
- 3) How was the weather in Himalayas when Messner and Habeler climbed Gasherbrum 1?
- 4) What is the author's opinion about the book *Everest: Expedition to the Ultimate*?

PASSAGE 2:

Considering coffee's caffeine content and general reputation as a great drink to keep you awake, feeling **drowsy** after a full cup seems unreasonable. But there are plenty of people who swear that their afternoon espresso shot is doing the opposite of its job. If you're one of them, it's not all in your head!

The reason we get tired throughout the day is because a neurochemical called adenosine builds up and passes through receptors, which causes nerve cells to become less active and blood vessels in your brain to dilate. In short, your body gets the message that it's time to rest. But since caffeine resembles adenosine, it attaches to these receptors instead and blocks the actual adenosine from passing through and preventing your body from slowing down.

Though caffeine can keep you awake for a while in this way, it doesn't cause all that adenosine to disappear forever. Just because our brain is no longer processing the adenosine doesn't mean it stops producing it. When the caffeine unavoidably wears off, you're left with an adenosine build-up which makes you feel even more tired.

It's not unlike getting a burst of energy after eating something sugary, only to crash soon after. If your cup of coffee contains lots of sugar, it could contribute to post-coffee tiredness, too. There's also the possibility that caffeine can cause dehydration, which can make you feel tired. Another possibility is that you may have built up such a high tolerance for caffeine that a cup of coffee just doesn't perk you up like it used to. Unfortunately, the best way to deal with this is to reduce your daily coffee intake.

77- What does the passage mainly discuss?

- 1) Why coffee makes some people sleepy
- 2) The reason you get a burst of energy after consuming a lot of sugar
- 3) How caffeine keeps you awake for a short time
- 4) How adenosine makes you feel tired throughout the day

78- Which of the following statements is TRUE, according to the passage?

- 1) The dehydration that results from drinking a cup of coffee can immediately make you more energetic and productive.
- 2) Adenosine increases your brain activity and allows you to work for longer periods of time without getting tired.
- 3) When your brain no longer processes adenosine, it automatically stops producing it.
- 4) Caffeine can help you stay awake for a while, but it cannot destroy the adenosine produced in your body.

79- The underlined word "drowsy" in paragraph 1 is closest in meaning to

1) energetic	2) tired
3) angry	4) indifferent

80- It can be logically inferred from the passage that

- 1) people who think that drinking coffee can only keep them awake for a few hours are undoubtedly wrong
- 2) it is possible to stay awake forever if you just keep drinking coffee all the time
- 3) drinking a cup of coffee and eating sugary foods can have similar effects on energy levels
- 4) if you add a large amount of sugar to your coffee, your body will stop producing adenosine

صبح جمعه

۱۴۰۰/۸/۷

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۷ آبان ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
منطق و فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۷۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	اقتصاد	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۲۰
	علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۶	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	جغرافیای ایران	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۴	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۵	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۶	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۷	روان‌شناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

ریاضی و آمار (۳)

 پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

 شمارش، احتمال
 فضای نمونه
 صفحه‌های (۱ تا ۱۵)

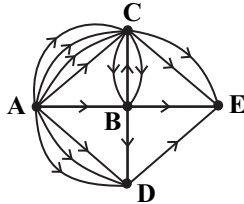
۸۱- فضای نمونه انتخاب یک عدد تصادفی از بین اعداد اول دو رقمی کوچکتر از ۴۵ چند عضو دارد؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴) ۱۳

۸۲- تاسی را پرتاب می‌کنیم. اگر عدد زوج بیاید یک سکه می‌اندازیم، در غیر این صورت دو سکه می‌اندازیم. فضای نمونه این پدیده تصادفی چند عضو دارد؟

- (۱) ۶ (۲) ۱۲ (۳) ۱۵ (۴) ۱۸

۸۳- از شهر A به چند طریق می‌توان به شهر E سفر کرد، به طوری که هرگز از شهر B عبور نکنیم؟ (جاهه‌ها یک‌طرفه هستند).

(۱) ۱۱

(۲) ۱۲

(۳) ۱۴

(۴) ۱۸

۸۴- تعداد جایگشت‌های شش حرفی کلمه NASIRI به طوری که حروف I کنار هم باشند، چندتا است؟

- (۱) ۱۲۰ (۲) ۲۴۰ (۳) ۳۶۰ (۴) ۷۲۰

۸۵- به چند طریق می‌توان ۲ عدد از میان ۲۰ عدد ۱ تا ۲۰ انتخاب کرد، به طوری که مجموع آن‌ها فرد باشد؟

- (۱) ۱۰۰ (۲) $\binom{20}{2}$ (۳) ۹۰ (۴) $\binom{10}{2}$

۸۶- ۶ نفر به نام‌های A, B, C, D, E, F می‌خواهند عکس یادگاری بگیرند، به طوری که بین افراد A و E دقیقاً ۲ نفر دیگر قرار بگیرند. به این روش،

چند عکس می‌توان گرفت؟

- (۱) ۷۲ (۲) ۸۴ (۳) ۱۴۴ (۴) ۱۶۶

۸۷- با ارقام ۳, ۴, ۵, ۶, ۷ چند عدد ۳ رقمی می‌توان ساخت به طوری که در تمام آن‌ها رقم یکان، بزرگتر از رقم صدگان باشد؟ (تکرار ارقام مجاز نیست).

- (۱) ۲۰ (۲) ۳۰ (۳) ۳۵ (۴) ۳۶

 ۸۸- تعداد زیرمجموعه‌های ۵ عضوی مجموعه $A = \{1, 2, 3, \dots, 9, 10\}$ به طوری که حاصل ضرب اعضای آن مضرب ۳ باشد، کدام است؟

- (۱) ۲۴۲ (۲) ۲۳۱ (۳) ۲۱۰ (۴) ۲۵۲

۸۹- یک آشپز ۱۲ نوع ادویه دارد. او با استفاده از دقیقاً ۴ تا از این ادویه‌ها طعم‌هایی مخصوص درست می‌کند. اگر آشپز ۳ نوع ادویه مشخص را نتواند با

هم در یک ترکیب استفاده کند، این آشپز چند طعم مخصوص می‌تواند درست کند؟ (در ترکیب ادویه‌ها نسبت‌ها همیشه برابر است).

- (۱) ۴۷۴ (۲) ۴۸۶ (۳) ۴۹۵ (۴) ۴۹۸

۹۰- ۵ کتاب روان‌شناسی، ۵ کتاب فلسفه و ۵ کتاب تاریخ داریم. می‌خواهیم بدون جایگزینی به ترتیب در مرحله اول ۱ کتاب روان‌شناسی و ۱ کتاب

فلسفه، در مرحله دوم ۲ کتاب تاریخ، در مرحله سوم ۳ کتاب فلسفه از کتاب‌های باقیمانده و در مرحله آخر هم ۱ کتاب از هر نوع کتابی که

باقیمانده انتخاب کنیم. تعداد کل حالات انتخاب کتاب‌های ما چند است؟

- (۱) ۱۲۵۸۶ (۲) ۵۱ (۳) ۱۲۰۰۰ (۴) ۴۹

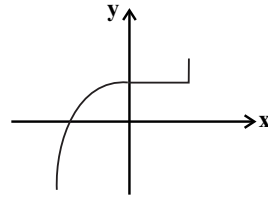
محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (1)

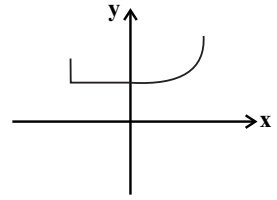
پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

معادله درجه دوم
(معادله‌های شامل عبارتهای گویا)
تابع (مفهوم تابع)
صفحه‌های 33 تا 39

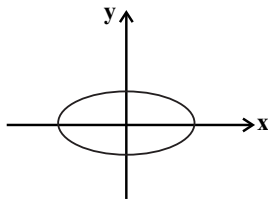
91- در کدام نمودار، اگر نقاط با طول‌های مثبت را حذف کنیم، یک تابع خواهیم داشت؟

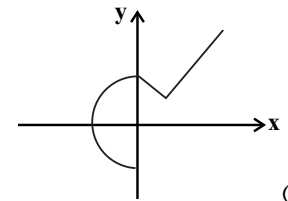
(2)

(1)

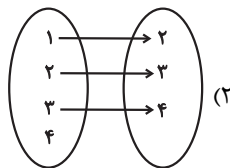

(4)

(3)

92- کدام گزینه یک تابع است؟

(2)

(1) $R = \{(3, 5), (4, 0), (\sqrt{9}, 2)\}$

(4) $Q = \{(\sqrt{4}, 3), (5, 6), (2, 3)\}$

(3)

x	1	$\sqrt{2}$	3	$\sqrt{4} - \sqrt{1}$
y	-1	5	3	-3

93- اگر دو زوج مرتب $(-3, \frac{a}{3} + 2b)$ و $(2a - 3b, 2)$ با هم برابر باشند، حاصل $a^2 - b^2$ کدام است؟

(4) 6

(3) 2

(2) -1

(1) 1

94- اگر جدول زیر نشان‌دهنده یک تابع باشد، مقدار $a + b$ کدام است؟

x	3	2	-2	3	2
y	$2a - 1$	$2a$	1	5	$b - 1$

(2) 9

(1) 8

(4) 12

(3) 10

۹۵- رابطه $f = \{(2, 81), (3, 5^{2x}), (\sqrt{4}, 3^{y-1}), (3, 25^{2-x})\}$ تابع است. حاصل $x+y$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۳

۹۶- در مورد معادله $\frac{1}{x} - \frac{2}{x^2} = 3$ کدام گزینه درست است؟

- (۱) یک جواب مثبت دارد. (۲) یک جواب منفی دارد.

- (۳) دو جواب هم علامت دارد. (۴) فاقد جواب است.

۹۷- اگر جواب‌های معادله $\frac{(2a+1)x}{x-1} + \frac{(b-1)(x+2)}{x^2+2x-3} = \frac{3a-1}{x+3}$ برابر -2 و -1 باشند، حاصل $a^2 - b^2$ کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) -2 (۳) -8 (۴) ۲

۹۸- استخری توسط دو شیر A و B پر می‌شود. شیر A و B به تنهایی استخر را به ترتیب در ۶ و ۱۲ ساعت پر می‌کنند. هر دو شیر را همزمان باز

کرده و بعد از ۲ ساعت شیر B از کار می‌افتد. شیر A مابقی ظرفیت استخر را پر می‌کند. کل ظرفیت استخر در چند ساعت پر شده است؟

- (۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۳ (۴) ۷

۹۹- جواب‌های معادله $\frac{x^2-4x}{x-2} + 2x - \frac{x-6}{x-2} = 0$ چگونه‌اند؟

- (۱) دو جواب قرینه هم دارد. (۲) فقط یک جواب منفی دارد.

- (۳) فقط یک جواب مثبت دارد. (۴) دو جواب مثبت دارد.

۱۰۰- جواب بزرگتر معادله $4 = \frac{-x+2}{x-1} + \frac{-3+2x}{-5+x}$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۱۰۱- کدام گزینه بیانگر پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هریک از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با عنوان «...» شناخته می‌شود.

ب) تجربه نشان می‌دهد که با کاهش قیمت یک کالا:

ج) «قیمت یک کالا» و «میزان» تولید و عرضه آن از سوی «تولیدکنندگان» با هم:

د) در رابطه با عواملی که تصمیم مصرف‌کنندگان بر خرید کالا از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد، کدام مورد نادرست است؟

۱) الف) رفتار اقتصادی، ب) میزان خرید آن «افزایش» ولی میزان مصرف آن «کاهش» می‌یابد. ج) رابطه معکوس دارند. د) قیمت سایر کالاها

۲) الف) اندیشه اقتصادی، ب) میزان خرید آن «کاهش» ولی میزان مصرف آن «افزایش» می‌یابد. ج) رابطه مستقیم دارند. د) درآمد

۳) الف) اندیشه اقتصادی، ب) میزان مصرف یا خرید آن از سوی «تولیدکنندگان» غالباً کاهش می‌یابد. ج) رابطه معکوس دارند. د) قیمت کالا

۴) الف) رفتار اقتصادی، ب) میزان مصرف یا خرید آن از سوی «مصرف‌کنندگان» غالباً افزایش می‌یابد. ج) رابطه مستقیم دارند. د) سلیقه دیگران

۱۰۲- کدام گزینه بیانگر پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) اگر تولیدکننده‌ای، به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، می‌گوییم ...

ب) در مورد کالایی مانند دارو، کشش قیمتی تقاضا ... و شیب منحنی تقاضا ... است، یعنی ...

۱) الف) منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است. ب) زیاد - کم - عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است.

۲) الف) منحنی عرضه‌اش با شیب کمتر است. ب) کم - کم - عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است.

۳) الف) منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است. ب) کم - زیاد - عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است.

۴) الف) منحنی عرضه‌اش با شیب کمتر است. ب) زیاد - زیاد - عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است.

۱۰۳- منحنی عرضه و تقاضای یخچال خانگی در یک جامعه فرضی، در دستگاه محورهای مختصات زیر نمایش داده شده است، آنگاه:

الف) حداکثر درآمد تولیدکنندگان در قیمت ۶۰۰ دلار، کدام است؟

ب) در قیمت ۴۰۰ دلار چه اتفاقی به صورت خودکار، بازار را به حالت تعادل می‌رساند؟

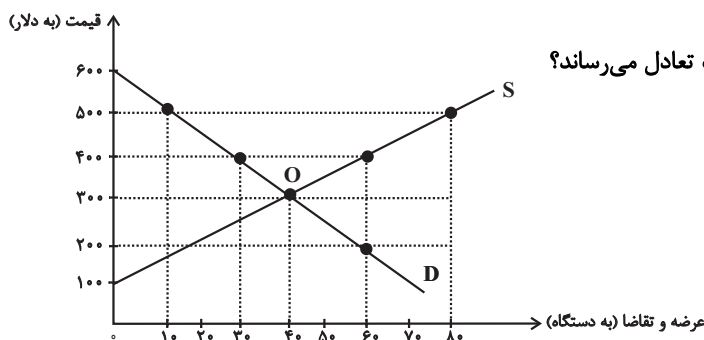
پ) در کدام قیمت، مازاد عرضه برابر با ۳۰ دستگاه است؟

۱) الف) صفر دلار، ب) کاهش قیمت به میزان ۱۰۰ دلار، پ) ۵۰۰

۲) الف) صفر دلار، ب) کاهش قیمت به میزان ۱۰۰ دلار، پ) ۴۰۰

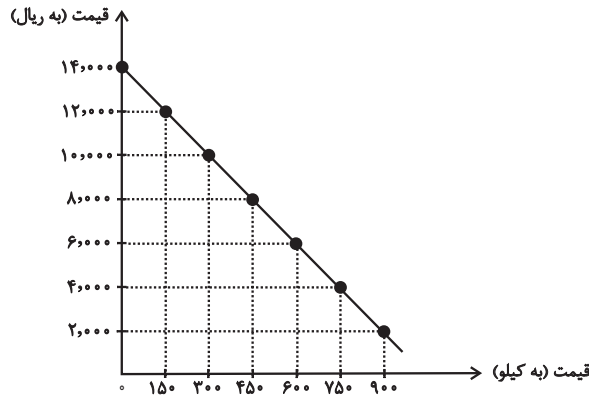
۳) الف) ۵۴,۰۰۰ دلار، ب) افزایش قیمت به میزان ۱۰۰ دلار، پ) ۴۰۰

۴) الف) ۵۴,۰۰۰ دلار، ب) افزایش قیمت به میزان ۱۰۰ دلار، پ) ۵۰۰

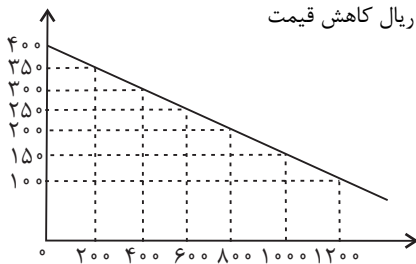
۱۰۴- با توجه به نمودار و جدول زیر:

- الف) در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال، تفاضل میزان کمبود تقاضا و مقدار تقاضای تعادلی چند کیلو است؟
 ب) در قیمت ۱۲,۰۰۰ ریال و ۶,۰۰۰ ریال به ترتیب میزان مازاد عرضه و کمبود عرضه چند کیلو است؟
 ج) در چه سطحی از قیمت و مقدار دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد و مقدار آن کدام است؟
 د) در قیمت ۴,۰۰۰ ریال کدام عامل موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا و هماهنگی رفتار اقتصادی تولیدکننده و مصرف‌کننده می‌شود؟

قیمت (به ریال)	مقدار (به کیلو)
۲,۰۰۰	۰
۴,۰۰۰	۱۵۰
۶,۰۰۰	۳۰۰
۸,۰۰۰	۴۵۰
۱۰,۰۰۰	۶۰۰
۱۲,۰۰۰	۷۵۰
۱۴,۰۰۰	۹۰۰

- ۱) الف) ۴۵۰ کیلو، ب) ۳۰۰-۶۰۰، ج) قیمت ۸,۰۰۰ و مقدار ۴۵۰ - ۳,۶۰۰,۰۰۰ ریال، د) ۴,۰۰۰ ریال افزایش قیمت
 ۲) الف) ۳۰۰ کیلو، ب) ۳۰۰-۶۰۰، ج) قیمت ۸,۰۰۰ و مقدار ۴۵۰ - ۳,۶۰۰,۰۰۰ ریال، د) ۲,۰۰۰ ریال کاهش قیمت
 ۳) الف) ۴۵۰ کیلو، ب) ۳۰۰-۶۰۰، ج) قیمت ۱۴,۰۰۰ و مقدار ۹۰۰ - ۱۲,۶۰۰,۰۰۰ ریال، د) ۲,۰۰۰ ریال افزایش قیمت
 ۴) الف) ۳۰۰ کیلو، ب) ۳۰۰-۶۰۰، ج) قیمت ۱۴,۰۰۰ و مقدار ۹۰۰ - ۱۲,۶۰۰,۰۰۰ ریال، د) ۴,۰۰۰ ریال کاهش قیمت

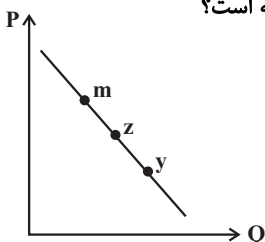

۱۰۵- کدام گروه از مشخصات در رابطه با نمودار منحنی ترسیم شده در شکل زیر درست است؟

- ۱) معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و با کاهش آن مقدار تقاضا افزایش می‌یابد - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه معکوس است - این منحنی مبین چگونگی رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان است - در این نمودار محور افقی بیانگر «مقدار» و محور عمودی مبین «قیمت کالا» است.

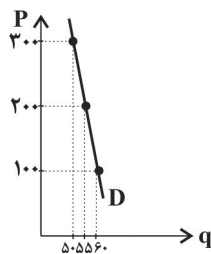
- ۲) معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار عرضه کالا افزایش و با کاهش آن کاهش می‌یابد - موقعیت منحنی از راست به چپ نزولی است - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه غیرمستقیم است - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار اقتصادی «تولیدکنندگان» است.
 ۳) معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و با کاهش آن مقدار تقاضا افزایش می‌یابد - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه مستقیم است - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار اقتصادی تولیدکنندگان است - نقطه تعادل همان نقطه «قیمت و مقدار» است.
 ۴) معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار عرضه کالا افزایش و با کاهش آن کاهش می‌یابد - رابطه بین عرضه و قیمت یک رابطه مستقیم است - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار تولیدکنندگان است - موقعیت منحنی از راست به چپ صعودی است.

۱۰۶- با فرض اینکه نقاط m ، Z و y بر روی منحنی ... قرار داشته باشند، وضعیت نقطه m در مقایسه با Z چگونه است؟

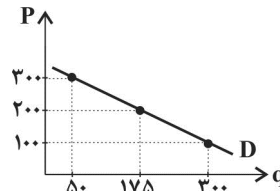

- ۱) عرضه - قیمت و مقدار بیشتر
 ۲) عرضه - قیمت و مقدار کمتر
 ۳) تقاضا - قیمت بیشتر و مقدار کمتر
 ۴) تقاضا - قیمت کمتر و مقدار بیشتر

۱۰۷- با توجه به منحنی‌های شماره «۱» و شماره «۲» کدام گزینه صحیح است؟

منحنی شماره «۱»

منحنی شماره «۲»

- (۱) در منحنی شماره «۲» عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است.
 (۲) منحنی شماره «۲» مربوط به یک کالای ضروری است.
 (۳) در منحنی شماره «۱» عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است.
 (۴) منحنی شماره «۱» مربوط به یک کالای لوکس است.

۱۰۸- قیمت کالای X در بازار ۲٪ افزایش یافته است و به‌دنبال آن تقاضای مصرف‌کنندگان ۵۰٪ کاهش پیدا کرده است. در این صورت، کالای X یک کالای ... و شیب منحنی آن ... و کشش قیمتی تقاضا ... است.

- (۱) ضروری - زیاد - کم
 (۲) لوکس - زیاد - زیاد
 (۳) لوکس - کم - زیاد
 (۴) ضروری - کم - کم

۱۰۹- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) با توجه به جداول زیر مقادیر قیمت در نقاط A و B به‌ترتیب چه اعدادی می‌تواند باشد؟

۳۰	۵۰	مقدار تقاضا (به کیلو)
A	۲۵	قیمت (به ریال)

۶۰	۸۰	مقدار عرضه (به کیلو)
B	۴۰	قیمت (به ریال)

ب) اگر بازار کالای فرضی X با وضعیت مازاد تقاضا مواجه باشد، قیمت چه تغییری خواهد کرد و در نهایت به چه قیمتی خواهد رسید؟

ج) چنانچه قیمت تعادلی کالای X، ۴۰۰ ریال باشد، در وضعیت مازاد عرضه، قیمت این کالا کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) الف) ۲۰ - ۴۵ (ب) کاهش می‌یابد، بیش‌تر از قیمت تعادلی، ج) ۴۰۰ ریال
 (۲) الف) ۲۸ - ۴۰ (ب) کاهش می‌یابد، قیمت تعادلی، ج) ۵۵۰ ریال
 (۳) الف) ۳۰ - ۳۵ (ب) افزایش می‌یابد، بیش‌تر از قیمت تعادلی، ج) ۵۰۰ ریال
 (۴) الف) ۳۵ - ۳۰ (ب) افزایش می‌یابد، قیمت تعادلی، ج) ۴۵۰ ریال

۱۱۰- کدام گزینه در رابطه با بازارهای رقابتی، صحیح است؟

- (۱) حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان نسبت به کل بازار بسیار کوچک است.
 (۲) فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، نمونه‌هایی از بازار رقابتی هستند.
 (۳) در بازار رقابتی تولیدکنندگان قیمت‌گذار و خریداران قیمت‌پذیر هستند.
 (۴) تعداد فروشنده یا خریدار به یک یا چند نفر محدود است.

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دورهٔ بازگشت و پیداری)
پایه‌های آوازی ناهمسان
صفحه‌های ۱۰ تا ۲۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- همهٔ آثار گزینۀ ... از آثار نویسندهٔ کتاب «تاریخ تطور نظم فارسی» نیز هستند.

(۱) سبک‌شناسی، دیوان اشعار، شمس و طغرا، داستان باستان

(۲) دیوان اشعار، منشآت، داستان باستان، سبک‌شناسی

(۳) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران، سبک‌شناسی، دیوان اشعار، مجلهٔ دانشکده

(۴) سبک‌شناسی، چرند و پرند، نوبهار، تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران

۱۱۲- توضیح مقابل کدام گزینه درست است؟

(۱) علامه دهخدا: با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت.

(۲) قائم‌مقام فراهانی: فعالیت اصلی او روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامهٔ مجلس را برعهده داشت و شعرش از زندگی سیاسی‌اش جدا نبود.

(۳) عارف قزوینی: عرصهٔ هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت.

(۴) میرزادهٔ عشقی: در نظم و نثر فارسی مهارت داشت. او هرچند قصاید بلندی هم سروده اما در میان هم‌عصران خود از نظر غزل‌سرایی شهره است.

۱۱۳- میرزا محمدصادق امیری فراهانی که بعدها از جانب ... به ادیب‌الممالک ملقب شد. در قالب ... بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده است.

(۱) مظفرالدین شاه - قطعه (۲) ناصرالدین شاه - مسمط (۳) مظفرالدین شاه - قصیده (۴) ناصرالدین شاه - قطعه

۱۱۴- وزن کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«مهد بر چرخ ران که ماه تویی بر کواکب دوان که شاه تویی»

(۱) گرچه یاران فارغند از یاد من از من ایشان را هزاران یاد باد

(۲) شیروان را شکوفه ده چو چراغ تازه رو باش چون شکوفهٔ باغ

(۳) چند به ناز پرورم مهر بتان سنگدل یاد پدر نمی‌کنند این پسران ناخلف

(۴) از ظلمت خود ره‌هایی‌ام ده با نور خود آشنایی‌ام ده

۱۱۵- وزن کدام بیت ناهمسان نیست؟

(۱) خواجه که خاک پای گدایان کوی توست شاهی کند گرش تو بگویی گدای ماست

(۲) در دل عشاق فخر و ملک دو عالم ننگ بود عار همچنانک تو دیدی

(۳) دلم ز پاس نفس تار می‌شود چه کنم وگر نفس کشم افگار می‌شود چه کنم

(۴) رسید هر که درین خاکدان به گنج قناعت چو مور زیر زمین برد عیش روی زمین را

۱۱۶- وزن کدام مصراع‌ها «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است؟

(الف) تا بفشانیم جان تو را به خوش آمد

(ب) چشم شرر در کمین سوختگان است

(ج) هرچند مفلسم نپذیرم عقیق خرد

(د) جز سر پیوند آن نگار ندارم

(ه) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او

(۱) الف، ج، د، ب، د

(۳) ج، ه

(۴) د، ج

۱۱۷- وزن کدام بیت متفاوت است؟

(۱) ز زخم اره دندان موج ایمن نیست

(۲) هزار آبله دادیم عرض لیک چه حاصل

(۳) عدمسرای دلم کنج عزلتی دارد

(۴) همیشه تشنه لب خون ما بود بیدل

گهر به دامن راحت چه سان کشد پا را

فلک فکند به پاکار دست بستۀ ما را

که راه نیست در او وهم بال عنقا را

چو شیشه هر که به دست آورد دل ما را

۱۱۸- وزن کدام بیت را می‌توان به دو صورت «همسان و ناهمسان» برش هجایی داد؟

(۱) گفتیم که عقل از همه کاری به درآید

(۲) یا چشم نمی‌بیند یا راه نمی‌داند

(۳) در حلقه کارزار جان دادن

(۴) جز دل که گیرد جای من جز من که گیرد جای دل

بیچاره فروماند چو عشقش به سر افتاد

هر کاو به وجود خود دارد ز تو پروایی

بهتر که گریختن به نامردی

گر دل بمیرد وای من گر من بمیرم وای دل

۱۱۹- مفهوم همه ابیات یکسان است؛ به جز:

(۱) نیست ممکن راست کردن چوب‌های خشک را

(۲) در جهان از همت پیران بجو راه نجات

(۳) همت طلب از باطن پیران سحرخیز

(۴) صائب، بگیر دامن پیران که اهل درد

پند پیران را در ایام جوانی یاد گیر

قامت خم گشته بر دریای آتش بل شود

زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند

فیض مسیح از نفس پیر برده‌اند

۱۲۰- ابیات کدام گزینه تناسب مفهومی دارند؟

(الف) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند

(ب) هیچ دل نیست که میلش به دلارایی نیست

(ج) دل کبوترصفت و عشق چو سرپنجه باد

(د) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی

از گوشۀ بامی که پریدیم پریدیم

ضایع آن دیده که بر طلعت زیبایی نیست

پیش سرپنجه شهباز، کبوتر چه کند؟

ز بامی که برخاست مشکل نشیند

(۲) د، الف

(۳) الف، ج

(۴) ج، ب

علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های «آشنا»

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دورهٔ بازگشت و بیداری)
پایه‌های اولیهٔ ناهمساز
صفحه‌های ۱۰ تا ۲۸

۱۲۱- هنر فروغی بسطامی در چیست و سرمشق کار او چه کسانی هستند؟

- (۱) قصیده‌سرایی - شاعران سبک عراقی
(۲) قصیده‌سرایی - شاعران سبک خراسانی
(۳) غزل‌سرایی - شاعران سبک عراقی
(۴) غزل‌سرایی - شاعران سبک خراسانی

۱۲۲- عبارت کدام گزینه از لحاظ تاریخ ادبیات صحیح است؟

- (۱) قبل از تشکیل انجمن ادبی خاقان، عبدالوهاب نشاط انجمنی ادبی با نام خودش تأسیس کرد.
(۲) فقر فرهنگی حاکم بر جامعه به موازات توجه بیشتر شاعران به محتوا، دلیل پیروی از اسلوب گذشتگان در عهد بازگشت بود.
(۳) در دورهٔ بیداری شعر بازگشت مورد انتقاد قرار گرفت، ولی تغییر و دگرگونی در شعر برای گنجاندن مسائل تازه لزومی نداشت.
(۴) مجموعه آثار منظوم و منثور صباي کاشانی با عنوان «گلشن صبا» به چاپ رسیده است.

۱۲۳- فرّخی یزدی تحت تأثیر کدام شاعران گذشته بود و آشنایی با چه کسی طبع وی را شکوفا ساخت؟

- (۱) سلمان ساوجی و صائب - صائب
(۲) مسعود سعد و سعدی - سعدی
(۳) مسعود سعد و سعدی - سنایی
(۴) سلمان ساوجی و صائب - حافظ

۱۲۴- با توجه به ابیات زیر، ویژگی بارز آن‌ها از لحاظ فکری از زمینه‌های مهارت کدام شاعر عصر بیداری است؟

- «عاقل» طباطبایی «کور است کو به مکر با هر طرف بساخت که مزد از سه سو گرفت
گه اعتدال و گه رادیکال، گاه سوسیال بدتر از آن زنیست که هفتاد شو گرفت
خلق گویند در خزانه نمانده‌ست یک فلوس ما را هزار خنده از این گفت‌وگو گرفت»

- (۱) فرّخی یزدی (۲) ادیب‌الممالک فراهانی (۳) عارف قزوینی (۴) میرزادهٔ عشقی

۱۲۵- موارد کدام گزینه دربارهٔ رمان‌نویسی در عصر بیداری نادرست است؟

- الف) رمان‌نویسی در ادبیات فارسی سابقه‌ای به طول چند قرن دارد.
ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.
پ) در این عصر نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با روزنامه‌نویسی در دس‌سده کمتری داشت.
ت) محمدباقر میرزا خسروی با رمان «شمس‌الدین و قمر» و میرزا حسن‌خان بدیع با «داستان باستان» از رمان‌نویسان این عهد هستند.

- (۱) ب - پ (۲) الف - ب (۳) ت - پ (۴) الف - ت

۱۲۶- وزن بیت زیر، کدام است؟

«ای ساقی از آن پیش که مستم کنی از می من خود ز نظر در قد و بالای تو مستم»

(۱) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ فعل

(۲) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن

(۳) مستفعلُ فاعلاتُ مستفعلُ فع

(۴) مفعولُ مفاعِلن مفاعیلن فع

۱۲۷- وزن کدام بیت «مفتعلن فاعلاتُ مفتعلن فع» است؟

(۱) طالع اگر مدد دهد دامنش آورم به کف

گر بکشم زهی طرب ور بکشد زهی شرف

(۲) بلبلکان با نشاط قمریکان با خروش

در دهن لاله مشک در دهن نحل نوش

(۳) عشق تو بر بود ز من مایه مایی و منی

خود نبود عشق تو را چاره ز بی خویشتنی

(۴) وان همه پیرایه بسته جنت فردوس

بو که قبولش کند بلال محمّد

۱۲۸- وزن عروضی کدام مصراع در برابر آن نادرست است؟

(۱) کم میاش از درخت سایه فکن: فاعلاتن مفاعِلن فعِلن

(۲) گرم جواز نباشد به پیشگاه قبولت: مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعِلن

(۳) شنیدم که لقمان سیه فام بود: فعولن فعولن فعولن فعل

(۴) رسم بود کز آدمی روی نهان کند پری: مفتعلن مفاعِلن مفتعلن مفاعِلن

۱۲۹- وزن کدام بیت «مفعولُ مفاعِلن مفاعِلن» است؟

(۱) شاهی که به روز رزم از رادی

زرّین نهد او به تیر در پیکان

(۲) خیزید که هنگام صبح دگر آمد

شب رفت و ز مشرق علم صبح بر آمد

(۳) رفت آن که رفت و آمد آنک آمد

بود آن که بود، خیره چه غم داری

(۴) اسرار ازل را نه تو دانی و نه من

وین حرف معّانه تو خوانی و نه من

۱۳۰- وزن عروضی بیت زیر، کدام است؟

«قصّه چه کنم دراز بس باشد چون نیست گشایشی ز گفتم»

(۱) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن

(۲) فاعلاتن مفاعِلن فعِلن

(۳) مفتعلن فاعلاتُ مفتعلن فع

(۴) مفعولُ مفاعِلن مفاعیلن

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل دوم

(درس‌های ۴ تا ۶)

صفحه‌های ۳۶ تا ۵۸

۱۳۱- کدام دو گزینه درباره شعر در قرون چهارم و پنجم صحیح است؟

(الف) شاعران این دوره بیشتر به واقعیت بیرونی توجه داشتند.

(ب) شعر حکمی و اندرزی در این دوره به وجود آمد.

(ج) رایج‌ترین انواع شعر در این دوره، حماسی، عرفانی و غنایی بود.

(د) اولین کسی که قصیده‌ای تمام در موضوع اندرزی سرود، ناصر خسرو بود.

(۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ج و د

۱۳۲- کدام گزینه از لحاظ تاریخ ادبیات صحیح است؟

(۱) اصل تاریخ بلعمی، به زبان عربی و نوشته محمد بن جریر طبری است.

(۲) تفسیر طبری را بلعمی به فارسی برگردانده است.

(۳) شاهنامه ابومنصوری در سال ۳۴۶ به تقلید از شاهنامه فردوسی سروده شده است.

(۴) کتاب «تاریخ‌الرسول والملوک» به شکل خلاصه و به زبان عربی نوشته شده است.

۱۳۳- چند مورد از عبارتهای زیر درست هستند؟

(الف) بخش‌های زیادی از اشعار پهلوی برجا مانده است.

(ب) زبان پارسی در شمال و شمال شرقی رواج زیادی داشته است.

(ج) منطقه زبان دری، نخست در مشرق و شمال شرق بود.

(د) در دوره ساسانی، اثری به زبان پارسی تألیف نشده است.

(ه) «دری»، زبان رسمی دوران ساسانیان بوده است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳۴- در کدام گزینه، صامت «ن» بعد از مصوت بلند حذف نمی‌شود؟

(۱) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم وزین درخت همین میوه غم است برم

(۲) چرا چون لاله خونین دل نباشم که با مانرگس او سرگران کرد

(۳) کرده فسون نفست غره عشق و هوست دود چراغی که نه‌ای از دل پروانه برآ

(۴) الغیث از من دل سوخته ای سنگین دل در تو نگرفت که خون در دل خارا بگرفت

۱۳۵- کدام مصراع دارای هجای کوتاه بیشتری است؟

(۱) بهره‌کنارش همی کنار گشایم (۲) هر دو جهان پیش چشم همت عالی

(۳) سینه بی داغ آب و تاب ندارد (۴) آب حیات است یا لبان که تو داری

۱۳۶- وزن کدام مصراع با نظم هجایی (U--U--U--U) مطابقت دارد؟

- (۱) یک چند ما را غم رهنمون شد
(۲) تو دردی نداری که دردت مباد
(۳) هزاران در از خلق بر خود ببندی
(۴) مست جام شهود دیداریم

۱۳۷- نوع «سجع» مقابل همهٔ گزینه‌ها صحیح است؛ به جز ...

- (۱) یکی تحرمةٔ عشا بسته، دیگری منتظر عشا نشسته. (متوازی)
(۲) ظالمی را حکایت کنند که هیزم درویشان خریدی به حیف و توانگران را دادی به طرح. (متوازن)
(۳) مراد از نزول قرآن تحصیل سیرت خوب است، نه ترتیل سورت مکتوب. (مطرف)
(۴) شیطان با مخلصان برنمی‌آید و سلطان با مفلسان. (متوازی)

۱۳۸- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) صیاد بی‌روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی‌اجل در خشک نمیرد.
(۲) دو چیز محال عقل است: خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم.
(۳) الهی دانایی ده که در راه نیفتیم و بینایی ده که در چاه نیفتیم.
(۴) هر که با تأدیب دنیا راه صواب نگیرد، به تعذیب عقبی گرفتار آید.

۱۳۹- در کدام گزینه سجع دیده نمی‌شود؟

- (۱) الهی غریب تو را غربت وطن است، کی هرگز به خانه رسد کسی که غربت او را وطن است.
(۲) الهی تا مهر تو پیدا گشت همه مهر با جفا گشت و تا نیکی تو پیدا گشت همه جفاها وفا گشت.
(۳) الهی آدمم با دو دست تهی، سوختم به امید روز بهی، چه باشد اگر بر این دل خسته‌ام مرهم نهی.
(۴) الهی شادی نمی‌شناختم می‌پنداشتم که شادم، اکنون مرا چه شادی که شادی‌شناسی را به باد دادم.

۱۴۰- کدام گزینه با عبارت «الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو، درد و داغ است.» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) مقتول زلف یار زره‌موی خوش‌تر است
گو چشمهٔ آب کوثر و بستان بهشت باش
(۲) جهان و هر چه در او هست با نعیم بهشت
نه نعمت‌یست که باز آورد فقیر از دوست
(۳) و گر بهشت مصور کنند عارف را
به غیر دوست نشاید که دیده بردارد
(۴) چه کار اندر بهشت آن مدعی را
که میل امروز با حوری ندارد

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی (۳):
من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۰
عربی (۱):
مَطَرُ السَّمَكِ / التَّعَايُشُ السَّلْمِيُّ
درس ۳ تا پایان درس ۴
صفحه‌های ۲۳ تا ۴۶

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۴۱ - ۱۴۴)
۱۴۱- «قَدْ انطوى في الإنسان عالم مملوء بالعجائب، فيجب أن نكتشف قليلاً من هذه العجائب!»:

- (۱) درون انسان عالمی به هم پیچیده شده که از عجایب پُر است، پس باید بتوانیم عجایب اندکی را کشف کنیم!
- (۲) در انسان جهانی پُر از شگفتی‌ها به هم پیچیده شده است، پس باید کمی از این شگفتی‌ها را کشف نماییم!
- (۳) جهانی پُر از شگفتی‌ها را در انسان به هم پیچیده است، پس وظیفه ما کشف اندکی از این شگفتی‌هاست!
- (۴) عالمی پُر از شگفتی در انسان به هم پیچیده است، پس باید اندکی از این شگفتی را کشف کرد!

۱۴۲- «يَحْدُثُ الْإِعْصَارُ الَّذِي يَسْحَبُ أَسْمَاكَ الْمَحِيطِ إِلَى السَّمَاءِ وَيَأْخُذُهَا إِلَى مَكَانٍ آخَرَ مَرَّتَيْنِ فِي السَّنَةِ أحياناً!»:

- (۱) گاهی بارها در سال طوفان‌هایی رخ می‌دهد که ماهی‌های اقیانوس را به آسمان می‌کشد و به مکان دیگر حمل می‌کند!
- (۲) بعضی وقت‌ها دو دفعه در سال طوفانی به وجود می‌آید که ماهی‌ها را به سوی آسمان می‌کشاند و به محل دیگری می‌برد!
- (۳) طوفانی که ماهی‌های اقیانوس را به آسمان می‌کشد و آن‌ها را به مکان دیگری می‌برد گاهی دو بار در سال پدید می‌آید!
- (۴) در سال به دفعات طوفان‌هایی رخ می‌دهد که ماهیان اقیانوس را به آسمان می‌کشاند و از محیطی به محیط دیگر منتقل می‌کند!

۱۴۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) بدأ العُمَّاءُ يُؤَكِّدُونَ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَالْعُدْوَانَ!: تأکید مزدوران بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی شروع شد!
- (۲) لَا فَضْلَ لِبَعْضِ الشُّعُوبِ عَلَى الْآخَرِينَ بِسَبَبِ اللَّوْنِ!: برای هیچ ملتی بر دیگران به خاطر رنگ برتری نیست!
- (۳) أُخِي! لَا بَأْسَ فِي أَنْ تَنْظُرَ إِلَى دَفْتَرِ ذَكَرِيَّاتِي!: برادر من! هیچ اشکالی نیست در این که به دفتر خاطراتم بنگری!
- (۴) إِنَّمَا دُمُوعُ الْيَأْسِ تَتَسَاقَطُ مِنَ الْعَيُونِ الَّتِي لَا تُصَدِّقُ عِظْمَةَ الْخَالِقِ!: بی‌شک اشک‌های ناامیدی از چشمانی فرو خواهد ریخت که عظمت آفریدگار را باور ندارد!

۱۴۴- «گویا فصل زمستان در شهر ما طولانی است!»:

- (۱) كَأَنَّ فَصْلَ الشِّتَاءِ فِي بِلَدِنَا طَوِيلٌ!
- (۲) لَعَلَّ فَصْلَ الصَّيْفِ فِي بِلَادِنَا طَوِيلًا!
- (۳) كَأَنَّ فَصْلَ الصَّيْفِ طَوِيلًا فِي بِلَدِنَا!
- (۴) لَعَلَّ فَصْلَ الشِّتَاءِ طَوِيلٌ فِي بِلَدِنَا هَذَا!

۱۴۵- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَالْتَحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «إِذَا قَالَ أَحَدٌ كَلِمًا يُفْرَقُكُمْ، فَاعَلِّمُوا أَنَّهُ جَاهِلٌ أَوْ عَالِمٌ يُحَاوِلُ إِيجَادَ التَّفْرِيقِ»:

- (۱) جاهل: اسم - مفرد مذکر - اسم فاعل (علی وزن: فاعل؛ حروفه الأصلية: ج ه ل) / خبر «أن» و مرفوع
- (۲) يُفْرَقُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد واحد) - متعدّ / فعل و فاعل
- (۳) يُحَاوِلُ: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة؛ له حرف زائد واحد) - متعدّ / فعل و فاعل
- (۴) اعلموا: فعل أمر - للجمع المذكر المخاطب - مجرد ثلاثي (حروفه الأصلية: ع ل م؛ مصدره: إعلام) / فعل و الجملة فعلية

١٤٦- عَيْنُ الْخَطِّ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) هؤلاء الزُّملاءُ يَتَكَلَّمُونَ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ حَبِيْدًا!
(٢) يَحْتَقِلُ النَّاسُ فِي الْهُندُوراسِ بِهَذَا الْيَوْمِ سَنَوِيًّا!
(٣) أَكْثَرَ الْأَسْمَاكِ الْمُنْتَشِرَةِ عَلَى الْأَرْضِ مِنْ نَوْعٍ وَاحِدٍ!
(٤) أَنْظُرِي! إِنَّهِنَّ يَسْتَمِعْنَ إِلَى كَلَامِ الْمُعَلِّمَةِ عِنْدَمَا تُدْرَسُ!

١٤٧- عَيْنُ حَرْفِ « التَّاءِ » مِنْ حُرُوفِ الْفِعْلِ الْأَصْلِيَّةِ:

- (١) تَعَلَّمْتُ مِنْ أَبِي شَيْئِينَ: الْحَمِّ وَالْعَفْوِ!
(٢) لَمْ أَنْتَبِهْ أَنْتِي ارْتَكَبْتِ هَذِهِ الذَّنُوبَ كُلَّهَا!
(٣) ﴿ . . . وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴾
(٤) ﴿ . . . وَ أَعْلَمَ مَا تُبْدُونَ وَ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴾

١٤٨- عَيْنُ مَا يَدُلُّ عَلَى الظَّنِّ:

- (١) لَيْتَكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ شَيْئًا عَنِ يَوْمِ الْبَعْثِ!
(٢) كَأَنَّ أَصْدِقَانِنَا يُحَاوِلُونَ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ!
(٣) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ زَمَلَانِي فِي الدَّرُوسِ عَلَى حَدِّ سِوَاءِ!
(٤) اللَّهُ يُعْطِي أَنْعَمَهُ عَلَى كُلِّ النَّاسِ وَلَكِنْهُمْ لَا يَعْلَمُونَ!

١٤٩- عَيْنُ الْخَطِّ فِي اسْتِخْدَامِ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ بِالْفِعْلِ:

- (١) هَلْ تَعْلَمُونَ طَوَّلَ قَامَةَ الزَّرَّافَةِ سِتَّةَ أَمْتَارٍ. (أَنْ)
(٢) هَجَمَتِ الْمُقَاتِلَةُ عَلَى الْأَعْدَاءِ بَغْتَةً هِيَ أَسَدٌ. (كَأَنَّ)
(٣) الْبَشَرُ يَسْتَعِينُ يَوْمًا مِنَ الْبِكْتِيرِيَا الْمُضِيئَةِ لِإِنَارَةِ الْمُدُنِ. (لَعَلَّ)
(٤) إِفْتَحِيَ النَّافِذَةَ وَ شَاهَدِي سَقُوطَ الْأَسْمَاكِ، السَّمَاءِ تُمَطِّرُ أَسْمَاكًا. (لَيْتَ)

١٥٠- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي تَعْيِينِ نَوْعِ «لَا»:

- (١) لَا تَنْتَظِرِ الْعَدْلَ مِنْ لَدُنِّكَ. ← نافية / ناهية
(٢) لَا فائدة في علم لا يُعْمَلُ بِهِ. ← نافية للجنس / ناهية
(٣) لَا تُحْمَلْ هَؤُلَاءِ التَّلَامِيذُ مَا لَا يُحْبَوْنَ. ← ناهية / نافية
(٤) لَا تَقْدُمْ لِمَنْ لَا يُحَاوِلُ فِي عَمَلِهِ. ← نافية للجنس / ناهية

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقهدرس‌های (۱ و ۲)
(۳) ابتدای جهان در آستانه دوران معاصر
صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴

۱۵۱- کدام یک از وقایع زیر، تأثیر بسزایی در آشنایی نویسندگان و مورخان ایرانی عصر قاجار با بینش و روش مورخان اروپایی داشت؟

- (۱) جنگ‌های ایران و روسیه
(۲) سفر جهانگردان اروپایی به ایران
(۳) ترجمه نوشته‌های تاریخی به زبان فارسی
(۴) توجه نخبگان ایرانی به دنیای غرب

۱۵۲- این جمله که «تاریخ‌نگار را هم لازم است که راست‌گفتاری پیشه کند ... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند ...» منتسب به کدام مورخ مشهور

دوره قاجار است؟

- (۱) میرزا محمدجعفر خورموجی
(۲) رضا قلی‌خان هدایت
(۳) محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه
(۴) خاوری شیرازی

۱۵۳- کدام یک از شخصیت‌های زیر، به عنوان مورخ عصر قاجار شناخته نمی‌شود؟

- (۱) میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده
(۲) محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه
(۳) خاوری شیرازی
(۴) میرزا محمدجعفر خورموجی

۱۵۴- کدام گزینه، از ویژگی‌های روش تاریخ‌نگاری معاصر محسوب نمی‌شود؟

- (۱) در این شیوه، پژوهشگران با استفاده از روش تحقیق علمی، رویدادهای تاریخی را ارزیابی می‌کردند.
(۲) تاریخ‌نویسان در این روش، یافته‌های علمی خود را به زبانی علمی و تخصصی می‌نوشتند.
(۳) پژوهشگر در این شیوه، تلاش می‌کند از نتایج تحقیقات باستان‌شناسی و اسطوره‌شناسی در مطالعه تاریخ بهره‌مند شود.
(۴) در تاریخ‌نویسی معاصر، به برخی جنبه‌های سیاسی، نظامی و اقتصادی حیات انسانی بیشتر توجه می‌شود.

۱۵۵- کدام یک از نشریات زیر، بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد؟

- (۱) کاغذ اخبار
(۲) وقایع اتفاقیه
(۳) قانون
(۴) حبل‌المتین

۱۵۶- شیوه نادرشاه برای حل اختلافات مذهبی با عثمانی‌ها چه بود؟

- (۱) او با مصالحه و مذاکره بدون جنگ و خونریزی به حل این اختلافات پرداخت.
- (۲) تنها روش او برای حل چنین اختلافاتی، جنگ با حکومت عثمانی و تسلط بر آنان بود.
- (۳) نادر برای حل این اختلافات توأمان از ابزارهای جنگ، مصالحه، مذاکره و دادن امتیاز استفاده کرد.
- (۴) نادرشاه برای جلب نظر عثمانی‌ها، به تضعیف شیعه در ایران و بدرفتاری‌های زیادی با آنان پرداخت.

۱۵۷- مهم‌ترین علت ناکامی نادرشاه، در تثبیت حکومت افشاریه پس از خودش چه بود؟

- (۱) اشتغال پیوسته او به جنگ
- (۲) گرفتن مالیات‌های اضافی از مردم
- (۳) بدگمانی وی به نزدیکان و بزرگان کشور
- (۴) توجه بیش از حد نادر به تقویت قوای نظامی

۱۵۸- چرا در دوره کریم‌خان زند، گشایشی برای ایجاد روابط تجاری میان ایران و کشورهای فرانسه و انگلستان صورت نگرفت؟

- (۱) عدم توافق کریم‌خان با ایشان
- (۲) سوگرایی و دخالت درباریان
- (۳) توطئه‌های جان‌التون انگلیسی
- (۴) کارشکنی‌های روسیه و عثمانی

۱۵۹- تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه، موجب پیدایش کدام‌یک از وقایع زیر شد؟

- (۱) مردم در برابر اقدامات نادر مقاومت کردند و دست به شورش زدند.
- (۲) مشکل افزایش مالیات‌ها را به بار آورد که در نتیجه آن نادرشاه با تثبیت قیمت کالاها درصدد جبران آن برآمد.
- (۳) مناسبات سیاسی و اقتصادی با کشورهای اروپایی به تیرگی گرایید.
- (۴) نیروی انسانی در بخش کشاورزی با کاهش شدیدی روبه‌رو شد.

۱۶۰- تحول در شعر و ادب فارسی که محققان از آن با عنوان «تهضت بازگشت ادبی» یاد کرده‌اند، مربوط به کدام دوره تاریخ ایران است؟

- (۱) صفویه
- (۲) زندیه
- (۳) قاجاریه
- (۴) افشاریه

۱۶۱- کدام گزینه حداقل جمعیت کلان‌شهرها و دومین شهر پرجمعیت ایران را نشان می‌دهد؟

- (۱) ۱ میلیون - اصفهان
(۲) ۱۰ میلیون - سمنان
(۳) ۱۰ میلیون - شیراز
(۴) ۱ میلیون - مشهد

۱۶۲- کدام عوامل در شکل‌گیری حومه‌های شهری در اطراف شهرهای پرجمعیت نقش مهمی ایفا می‌کنند؟

- (۱) توسعه صنایع - افزایش شهرنشینی
(۲) گسترش وسایل ارتباطی - توسعه شهرنشینی
(۳) مهاجرت معکوس - گسترش تجارت
(۴) گسترش حمل‌ونقل - گسترش مناطق مسکونی

۱۶۳- تمامی عبارات مفهوم درستی از «مادرشهر» بیان می‌کنند؛ به جز ...

- (۱) با زیاد شدن جمعیت مادرشهرها و شکل‌گیری حومه‌های آن‌ها در طول زمان منطقه مادرشهری پدید می‌آید.
(۲) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر در یک کشور است که پایتخت نامیده می‌شود و بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد.
(۳) پژوهشگران برای حداقل جمعیت مادرشهرها ارقام گوناگونی ارائه می‌کنند.
(۴) از نظر جریان کالا، خدمات و رفت‌وآمد افراد با محدوده جغرافیایی اطراف خود ارتباط دارد.

۱۶۴- شهرگرایی روندی ... - ... است.

- (۱) سیاسی - فرهنگی
(۲) سیاسی - اقتصادی
(۳) اقتصادی - اجتماعی
(۴) اجتماعی - فرهنگی

۱۶۵- در کشورهای توسعه‌یافته صنعتی چه عاملی باعث کاهش روستانشینی شده است؟

- (۱) توسعه سریع صنایع و افزایش شهرنشینی در پی آن
(۲) خرید زمین‌های کشاورزی توسط شهرنشینان و ایجاد کشت تجاری
(۳) کمبود خدمات رفاهی، آموزشی و بهداشتی در روستاها
(۴) ادغام روستاها در شهرهای بزرگ و پرجمعیت

۱۶۶- یکی از مهم‌ترین پدیده‌های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان، ... است.

- (۱) افزایش شهرهای میلیونی
(۲) افزایش مناطق مادرشهری
(۳) مهاجرت از روستاها به شهرها
(۴) افزایش فزاینده شهرگرایی

۱۶۷- دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی و قرارگیری در کنار جاده‌های بزرگ از عوامل انتخاب کدام مورد است؟

- (۱) رونق اقتصادی در شهر کرمانشاه
(۲) ایجاد مشاغل در شهر اصفهان
(۳) هسته اولیه شهر رشت
(۴) توسعه صنایع در مسجد سلیمان

۱۶۸- با وقوع کدام رویداد یا رویدادها، شهرگرایی در روستاها افزایش یافت؟

- (۱) افزایش مهاجرت روستاییان به شهرها
(۲) بالا رفتن سطح رفاه عمومی و بهداشت در روستاها
(۳) تقسیم زمین‌های کشاورزی و اجرای برنامه اصلاحات ارضی
(۴) بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی

۱۶۹- براساس مدل روابط شهر و روستا و انطباق آن با نظریه مرکز- پیرامون کدام گزینه مصداق دارد؟

- (۱) بین نواحی شهر و روستا یک مبادله برابر وجود دارد.
(۲) شهر به عنوان پیرامون دریافت‌کننده مواد اولیه و نیروی کار ساده است.
(۳) در این مدل مرکز به لحاظ اقتصادی به پیرامون خود وابسته است.
(۴) بر این مبنا پیرامون عمدتاً نقش صادرکننده و تولیدکننده را بر عهده دارد.

۱۷۰- کدام گزینه از عوامل اصلی عدم موفقیت برنامه اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۱ نمی‌باشد؟

- (۱) عدم حمایت دولت از کشاورزان
(۲) توجه به صنایع مونتاژ
(۳) صادرات محصولات به کشورهای خارجی
(۴) تقسیم نادرست اراضی

تاریخ (۱)

درس‌های تاریخ (۱) و جغرافیای ایران زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

فصل سوم
(درس‌های ۱۴ تا ۱۷)
صفحه‌های (۶ تا ۳۵)

۱۷۱- چه عاملی، به تدریج زمینه را برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران فراهم آورد؟

- (۱) سفر جهانگردان اروپایی به کشور ایران
(۲) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا
(۳) خوانده شدن خط‌های باستانی
(۴) پرورش نسلی از باستان‌شناسان زبده ایرانی

۱۷۲- کاوش‌های باستان‌شناسی در کدام ناحیه، دلالت بر آن دارد که ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس، نخستین مردمانی بوده‌اند که حدود ۱۲ هزار سال پیش شروع به اهلی کردن جانوران کردند؟

- (۱) چغاگلان در شهرستان مهران (۲) بافت در استان کرمان
(۳) تپه زاغه در قزوین (۴) چغامیش در خوزستان

۱۷۳- حکومت ایلام، سرانجام به موجب چه عاملی دچار انحطاط و فروپاشی شد؟

- (۱) ضعف حکومت داخلی
(۲) یورش ویرانگر آشوریان
(۳) کشمکش با اقوام مهاجر
(۴) بلایای طبیعی

۱۷۴- کدام پادشاه هخامنشی، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل، به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد؟

- (۱) داریوش (۲) خشایارشا (۳) کمبوجیه (۴) اردشیر دوم

۱۷۵- چرا پادشاهان ساسانی از نظر قدرت سیاسی، در جایگاه ضعف قرار داشتند؟

- (۱) درگیری پیاپی با اشراف و بزرگان
(۲) شورش مکرر فرماندهان نظامی
(۳) نارضایتی توده مردم از حکومت
(۴) دخالت موبدان در امور کشور

۱۷۶- هر یک از عبارات زیر به کدام سپاه در دوران باستان اشاره دارد؟

- (الف) شامل روستاییانی بودند که اسلحه و تجهیزات مناسبی نداشتند و از لحاظ نظامی چندان اهمیتی به آنان داده نمی‌شد.
(ب) استفاده از صدای طبل در آغاز حملات این سپاه، معمولاً وحشت بسیاری در لشکر دشمن ایجاد می‌کرد.

- (۱) پیاده‌نظام ساسانی - سپاه اشکانی
(۲) سواره‌نظام سبک اسلحه اشکانی - سواره‌نظام سنگین اسلحه ساسانی
(۳) سواره‌نظام سبک اسلحه اشکانی - سپاه اشکانی
(۴) پیاده‌نظام ساسانی - سواره‌نظام سنگین اسلحه ساسانی

۱۷۷- علت افزایش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی در دوران هخامنشیان چه بود؟

- (۱) تمرکز قدرت و ثروت نزد عده‌ای خاص
(۲) افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی
(۳) انتصاب اعضای خاندان‌های بزرگ به مناصب مهم حکومتی
(۴) اهمیت یافتن فتوحات نظامی و قرار گرفتن جنگجویان در جایگاه بالاتر

۱۷۸- کدام گزینه درباره نقش و موقعیت زن در خانواده و جامعه ایران باستان صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) در زمان هخامنشیان، مدیریت برخی از کارگاه‌های شاهی را زنان برعهده داشته‌اند.
(۲) در بیشتر بخش‌های اوستا، موقعیت اجتماعی زن پایین‌تر از مرد قرار می‌گیرد.
(۳) در زمان ساسانیان، زن می‌توانست در دادگاه، برای دریافت حقوق خود، اقامه دعوا کند.
(۴) شواهد باستانی، دلالت بر حضور زنان در فعالیت‌های اقتصادی در بیرون از منزل دارد.

۱۷۹- کدام پادشاه هخامنشی سکه‌هایی با وزن و عیار مشخص ضرب کرد و نظام پولی او چه پیامدی به دنبال داشت؟

- (۱) کوروش - عامل مهمی در بسط و گسترش تجارت خارجی شد.
(۲) داریوش - عامل مهمی در بسط و گسترش تجارت خارجی شد.
(۳) داریوش - کمک شایانی به رونق اقتصادی و توسعه صنعت کرد.
(۴) کوروش - کمک شایانی به رونق اقتصادی و توسعه صنعت کرد.

۱۸۰- آتشکده آذربرزین مهر در خراسان مخصوص کدام یک از طبقات اجتماعی عصر ساسانی بود؟

- (۱) شاهان (۲) موبدان (۳) جنگجویان (۴) کشاورزان

۱۸۱- کدام شکل سکونتگاه‌های روستایی به ترتیب با شکل این سکونتگاه‌ها در «مناطق جنگلی گیلان» و «امتداد رود کارون در استان خوزستان» مطابقت دارد؟

- (۱) متمرکز - متمرکز (۲) متمرکز - پراکنده (۳) پراکنده - پراکنده (۴) پراکنده - متمرکز

۱۸۲- کدام عبارت، با تقسیمات داخلی کشور ما مغایرت دارد؟

- (۱) هر دهستان از چند روستا تشکیل شده است و توسط ده‌دار اداره می‌شود.
(۲) هر شهرستان از چند شهر تشکیل شده است و توسط شهردار اداره می‌شود.
(۳) هر بخش از چند دهستان تشکیل شده است و توسط بخشدار اداره می‌شود.
(۴) هر استان از چند شهرستان تشکیل شده است و توسط استاندار اداره می‌شود.

۱۸۳- در کدام گزینه، راهکار مناسبی برای کنترل «پیری جمعیت» تدوین شده است؟

- (۱) گسترش بهداشت اجتماعی (۲) تغییر ساختمان سنی جمعیت
(۳) افزایش رشد طبیعی جمعیت (۴) استخراج آمار و اطلاعات دقیق

۱۸۴- کدام گزینه به مفهوم سکونتگاه اشاره دارد؟

- (۱) خانه بروجردی‌ها در کاشان (۲) جنگل ماسال در استان گیلان
(۳) غار کلدره در استان لرستان (۴) روستای جعفری در استان خراسان رضوی

۱۸۵- سکونتگاه‌های شهری بر چه اساسی شکل‌های متفاوتی دارند؟

- (۱) چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف (۲) مکان استقرار شهرها
(۳) بزرگی یا کوچکی شهر از نظر وسعت (۴) تعداد جمعیت در هر شهر

۱۸۶- انسان در گام نخست چگونه می‌تواند در بخش‌های مختلف اقتصادی عملکرد مناسبی داشته باشد؟

- (۱) برای استفاده از منابع طبیعی ناحیه خود برنامه‌ریزی کند. (۲) نابرابری‌ها را برطرف کند و بین فعالیت‌ها تعادل برقرار کند.
(۳) توان‌های محیطی منطقه خود را بشناسد. (۴) بین فعالیت‌های مختلف در یک منطقه ارتباط ایجاد کند.

۱۸۷- کدام گزینه به تأثیرات مهاجرت مربوط نمی‌شود؟

- (۱) گسترش حاشیه‌نشینی (۲) ایجاد تغییرات در هرم سنی
(۳) تأثیر بر دین و مذهب (۴) بالا رفتن قیمت زمین

۱۸۸- کدام شهرها به ترتیب دارای نقش‌های نظامی و گردشگری هستند؟

- (۱) مهران - تبریز (۲) پیرانشهر - سرعین (۳) کرمان - کاشان (۴) سنندج - قشم

۱۸۹- در کشورهای آسیایی مهاجرت روستاییان به شهرها چه تأثیری بر هرم سنی روستاها گذاشته است؟

- (۱) هرم سنی پهن‌تر می‌شود. (۲) میزان مولد افزایش و میزان مرگ‌ومیر کاهش می‌یابد.
(۳) جمعیت رو به پیری می‌رود. (۴) درصد جمعیت زنان افزایش می‌یابد.

۱۹۰- تمرکز صنایع ایران در کدام بخش قابل مشاهده است و کدام صنعت از شاخص‌های توسعه‌یافتگی یک کشور محسوب می‌شود؟

- (۱) شمالی و غربی - خودروسازی (۲) شمالی و غربی - پتروشیمی
(۳) شمالی و شرقی - پتروشیمی (۴) شمالی و شرقی - خودروسازی

ذخیره دانشی
علوم اجتماعی
صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

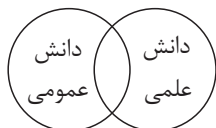
- ما انسان‌ها از آن‌جا که با هم زندگی می‌کنیم، مجبور نیستیم خودمان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم برای تک‌تک کنش‌هایمان را تولید کنیم.
- دانش عمومی گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست، ما اغلب درباره دانش عمومی می‌اندیشیم و کمتر از آن استفاده می‌کنیم.
- دانش علمی مانند هوا برای انسان است، انسان‌ها اغلب از هوا استفاده می‌کنند، ولی در برخی موارد از اهمیت آن غافل می‌شوند.
- یادگیری دانش عمومی از بدو تولد آغاز می‌شود و تا پایان عمر ادامه دارد.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - ص - ص - ص - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۱۹۲- کدام گزینه پیامدهای مجهز شدن انسان به دانش علمی را نشان نمی‌دهد؟

- (۱) قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند.
- (۲) به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.
- (۳) آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده باشند شناسایی و برای آن‌ها راه‌حل‌های صحیح پیدا می‌کند.
- (۴) مسائل و مشکلاتی مانند بحران اخلاقی، بحران آگاهی و بحران هویت را شناسایی و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهد.

۱۹۳- کدام گزینه با نمودار مقابل مرتبط است؟

(۱) دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

(۲) دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سازمان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

(۳) دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانش از جمله دانش تجربی است و مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

(۴) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود و هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد و در دانش عمومی کم و بیش دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.

۱۹۴- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب پیامد موارد کدام گزینه است؟

- دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر
- تعاریف متفاوت از دانش علمی

(۱) تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی - سرایت هویت جهان اجتماعی متجدد به جوامع غیرغربی

(۲) طرح ایده‌های جدید - شکل‌گیری تعارضات مختلف بین دانش عمومی و دانش علمی

(۳) تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی - هویت‌های فرهنگی متفاوت

(۴) عدم ارتباط میان دانش عمومی و دانش علمی - طرح ایده‌های جدید و موضوعات متنوع علوم

۱۹۵- هر عبارت، به ترتیب به کدام مورد اشاره دارد؟

- راهنمای زندگی مردم و جامعه

- آموختن دانش‌هایی با عناوین مختلف در دانشگاه‌ها و مراکز دیگر

- رسیدن به آگاهی عمیق درباره عالم و آدم با تفکر در دیده‌ها و شنیده‌ها

(۱) دانش علمی - ذخیره دانشی - دانش عمومی (۲) ذخیره آگاهی - دانش علمی - دانش حاصل از زندگی

(۳) دانش عمومی - ذخیره آگاهی - دانش علمی (۴) ذخیره آگاهی - دانش عمومی - دانش علمی

۱۹۶- هر عبارت، به ترتیب علت، موضوع یا مفهوم و پیامد کدام مورد است؟

- داوری درباره پدیده‌های اجتماعی توسط علوم اجتماعی
- فرو نکاستن کنش‌های انسان به کنش‌های اجتماعی او
- رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی

- (۱) پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی - وجود انسان را به ابعاد اجتماعی اش تقلیل نمی‌دهد. - نقاط قوت و ضعف رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی
- (۲) کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی - موضوعات یکسان علوم انسانی و علوم اجتماعی - رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی به هم نیازمندند و مکمل یکدیگرند.
- (۳) فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان - موضوعات متفاوت علوم انسانی و علوم اجتماعی - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی
- (۴) آگاهی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - تفاوت روش در علوم انسانی و علوم اجتماعی - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی

۱۹۷- هریک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول مقابل است؟

- موضوع آن، عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است.
- رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

د	فواید علوم طبیعی	الف	علوم انسانی
بر زندگی بشر سیطره یافته و او را کنترل می‌کند.	ج	شناسایی قوانین کلی موجودات	ب

- اصل وجود
- فناوری

- (۱) ب - الف - د - ج
- (۲) ب - د - الف - ج
- (۳) الف - ج - ب - د
- (۴) ب - ج - الف - د

۱۹۸- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«انتشار خبر دروغین فوت آلفرد نوبل، شیمی‌دان سوئدی، مخترع دینامیت و صاحب کارخانه اسلحه‌سازی بوفورس در یک روزنامه، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به‌جا گذارد.»

- (۱) علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند و می‌توانند درباره پیامدهای فناوری به انسان‌ها آگاهی دهند و این علوم نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند.
- (۲) علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند و به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش اجتماعی پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.
- (۳) علوم اجتماعی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های قوانین طبیعت و فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و پدیده‌های طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند و بتوانند از حوادث طبیعی پیشگیری کنند.
- (۴) علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند.

۱۹۹- به ترتیب «اشتراک دانش باستان‌شناسی و سیاست»، «افتراق علوم طبیعی و علوم اجتماعی»، «اشتراک علوم تفهیمی و علوم انتقادی» و «ملاک خانواده‌ها

برای ارزیابی رشته‌ها» را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- (۱) مطالعه پدیده‌های اجتماعی - موضوع - علوم انسانی - آینده شغلی
- (۲) دانش‌های اجتماعی - روش - هدف - فواید برای جامعه
- (۳) ابعاد مختلف زندگی اجتماعی انسان - موضوع - علوم ابزاری - آینده شغلی
- (۴) شاخه‌های علوم اجتماعی - روش - علوم انسانی - مهارت‌های دانش‌آموختگان

۲۰۰- هر عبارت، به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- ساختار اجتماعی را بررسی و مطالعه می‌کند.
- دانش مستقلی است.
- شناخت آن بدون فهم معنای آن ممکن نیست.
- کنش اجتماعی را بررسی می‌کند.

- (۱) جامعه‌شناسی خرد - علوم اجتماعی - پدیده اجتماعی - جامعه‌شناسی خرد
- (۲) جامعه‌شناسی کلان - متافیزیک - کنش - جامعه‌شناسی خرد
- (۳) علوم اجتماعی - متافیزیک - کنش - فلسفه
- (۴) جامعه‌شناسی کلان - فلسفه - زندگی اجتماعی - علوم انسانی

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اجزاء و لایه‌های جهان اجتماعی،
جهان‌های اجتماعی،
پیامدهای جهان اجتماعی،
صفحه‌های ۲۵ تا ۵۰

۲۰۱- در کدام گزینه، هیچ‌کدام از موارد ذکر شده، از مواردی که تغییر در آن‌ها باعث تغییر در جهان اجتماعی شود، وجود ندارد؟

- ۱) راستگویی را همه می‌پذیرند و به دنبال آن هستند. - مردم جامعه باید اهل ورزش باشند. - مردم باید قدردان مسئولین باشند. - مردم در راهیمایی‌های ملی کشورمان شرکت می‌کنند.
- ۲) باید قانون را رعایت کنیم. - مردم ایران، چهارشنبه آخر سال را جشن می‌گیرند. - معمولاً در ابتدای هر مراسمی، قرآن قرائت می‌شود. - افرادی که ازدواج می‌کنند، حلقه در انگشت می‌اندازند.
- ۳) برای رسیدن به موفقیت باید خوب درس خواند. - انسان، خلیفه خداوند روی زمین است. - همه مردم باید اخلاق شهروندی را رعایت کنند. - در مراسمات شادی، لباس‌هایی با رنگ روشن می‌پوشیم.
- ۴) انسان‌ها باید برای فتح قلعه‌های پیشرفت تلاش کنند. - ما در شروع برخورد با افراد دیگر، با آن‌ها دست می‌دهیم. - احترام به سالمندان، از ارزش‌های جامعه ماست. - انسان می‌تواند به سمت تعالی حرکت کند.

۲۰۲- کدام گزینه به درستی پدیده‌های اجتماعی را براساس اندازه و دامنه نشان می‌دهد؟

- ۱) کلان (تورم) → میانه (سازمان بورس) ← خرد (جمعه‌بازار در یک شهر)
- ۲) کلان (کتابخانه مدرسه ما) → میانه (کتابخانه ملی) ← خرد (کتابخانه مرکزی تهران)
- ۳) کلان (پادگان) → میانه (امنیت) ← خرد (سرباز)
- ۴) کلان (قوانین یک شرکت) → میانه (حقوق شهروندی) ← خرد (بی‌توجهی کارمند به رئیس)

۲۰۳- به ترتیب کدام گزینه، جملات درستی را پیرامون عبارت‌های زیر بیان می‌کند؟

- نهاد اجتماعی
- ملاک عینی و ذهنی در تفکیک پدیده‌های اجتماعی
- سطحی‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی
- ۱) برای تأمین نیازهای جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. - ارزان فروختن نفت به خاطر فقدان بُعد محسوس آن است. - تأثیرات محدود دارد و بیشتر تغییر می‌کند.
- ۲) اجزای جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر می‌گیرد. - همه پدیده‌ها، بُعد معنایی و ذهنی دارند. - با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد.
- ۳) شیوه قابل قبول تأمین نیازها را بیان می‌کند. - نظم یک پدیده کاملاً ذهنی و سرعت‌گیر یک پدیده عینی است. - تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند.
- ۴) در تمامی جهان‌های اجتماعی به شکل ثابتی وجود دارد. - بعضی پدیده‌ها بُعد عینی و محسوس ندارند. - براساس لایه‌های عمیق، ساخته می‌شوند.

۲۰۴- در ارتباط با عبارت زیر، کدام گزینه درست است؟

«با ظهور اسلام عقاید و ارزش‌های بنیادی جاهلی نابود شد و لایه‌های سطحی آن در خدمت اسلام قرار گرفت.»

- ۱) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.
- ۲) تفاوت‌هایی که مربوط به هنجارها، نمادها و عناصر محوری باشد، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.
- ۳) تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی باز می‌گردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.
- ۴) هر جهان اجتماعی، تغییرات و تفاوت‌های مختلفی را در درون خود می‌پذیرد، اما جهان اجتماعی خود را حفظ می‌کند.

۲۰۵- موارد کدام گزینه، به ترتیب جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

تقسیم کار سنی و جنسی	(ج)	ذکر جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب و اسلام	(الف)
(ب)	استثمار	(د)	رجوع به تاریخ گذشته خود

- ۱) پی‌بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی - جوامع مکانیکی - بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آن‌ها - مردم‌شناسان
- ۲) مقایسه جهان‌های اجتماعی با یکدیگر - جوامع ارگانیکی - طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده - جامعه‌شناسان
- ۳) پی‌بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی - جوامع ارگانیکی - طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده - مردم‌شناسان
- ۴) مقایسه جهان‌های اجتماعی با یکدیگر - جوامع مکانیکی - بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آن‌ها - جامعه‌شناسان

۲۰۶- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با دیدگاه عرضی و دیدگاه طولی به تاریخ بشر، درست و نادرست است؟

- (۱) هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. - جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.
- (۲) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. - هیچ‌یک از جهان‌های اجتماعی با حفظ هویت خود، نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند.
- (۳) برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. - همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند و با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند.
- (۴) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود پیدا می‌کند. - بعضی از جهان‌های اجتماعی در این مسیر واحد پیشرفته‌تراند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته عقب‌مانده‌اند.

۲۰۷- روند پیدایش تا تغییر یک جهان اجتماعی در کدام گزینه، به درستی آمده است؟

- (۱) پیدایش با کنش افراد ← پیدایش پیامدها و الزامات ← کنشگری فعال انسان‌ها ← گام برداشتن به سوی جهان اجتماعی جدید ← ایجاد فرصت‌ها و محدودیت‌ها ← پیدایش جهان اجتماعی جدید براساس عقاید و ارزش‌ها
- (۲) پیدایش با آگاهی و اراده افراد ← پیدایش پیامدها و الزامات ← ایجاد فرصت‌ها و محدودیت‌ها ← پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین ← برداشته شدن الزامات ← پیدایش جهان اجتماعی جدید
- (۳) پیدایش براساس عقاید و ارزش‌ها ← پیدایش فرصت‌ها و محدودیت‌ها ← پیدایش بحران هویت فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات از محدوده جهان اجتماعی ← پیدایش فرهنگ جدید ← پیدایش جهان اجتماعی جدید براساس آگاهی و اراده افراد
- (۴) پیدایش براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها ← پیدایش فرصت‌ها و محدودیت‌ها ← کنشگری فعال انسان‌ها ← فراتر رفتن تغییرات از محدوده جهان اجتماعی ← پیدایش پیامدها و الزامات ← پیدایش جهان اجتماعی جدید

۲۰۸- کدام گزینه به ترتیب به «فرهنگ اساطیری»، «جهان دنیوی»، «جهان معنوی» و «جهان متجدد» اشاره دارد؟

- (۱) محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی - دارای فرهنگ سکولار - مشاهده هستی فراتر از طبیعت - غرب بعد از رنسانس
- (۲) از انواع جهان معنوی - دارای فرهنگ سکولار - فراموشی ظرفیت‌ها و خواسته‌های دنیوی انسان - رویکرد دنیوی و این جهانی
- (۳) محصول انحراف بشر از فرهنگ معنوی - فراموشی ظرفیت‌ها و خواسته‌های معنوی انسان - طبیعت، معنا، هدف و غایت دارد - استفاده از علوم تجربی

(۴) از انواع جهان توحیدی - مشاهده هستی فراتر از طبیعت - دارای فرهنگ معنوی - فراموشی ظرفیت‌ها و خواسته‌های معنوی انسان

۲۰۹- به ترتیب منظور از «زوال عقلانیت ذاتی»، «گسترش عقلانیت ابزاری» چیست و پیامد «رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا» کدام است؟

- (۱) از دست رفتن دانش ارزش‌ها و اهداف زندگی - علوم تجربی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد. - از دست رفتن اراده و آزادی انسان که ماکس وبر از آن با عنوان قفس آهنین یاد می‌کند.
- (۲) غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را دنبال می‌کنند. - رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه - تنگ شدن عرصه برای سایر کنش‌های انسانی مثل کنش‌های عاطفی و عقلانی
- (۳) غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را دنبال می‌کنند. - علوم تجربی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد. - اسیر شدن انسان در نظام اجتماعی پیچیده‌ای که ماکس وبر از آن با عنوان قفس آهنین یاد می‌کند.
- (۴) از دست رفتن دانش ارزش‌ها و اهداف زندگی - رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه - تنگ شدن عرصه برای سایر کنش‌های انسانی مثل کنش‌های عاطفی و اخلاقی

۲۱۰- در رابطه با «جهان اجتماعی» کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) جهان اجتماعی با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آید؛ اما پیامدها و الزام‌هایی به دنبال می‌آورد که وابسته به اراده تک‌تک افراد نیست.
- (۲) عامل پایداری یک جهان اجتماعی، مشارکت اجتماعی افراد آن است.
- (۳) جهان اجتماعی با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آید؛ اما با از بین رفتن او بخشی از آن نیز، از بین می‌رود.
- (۴) ممکن است جهان اجتماعی موجود از بسط جهان اجتماعی نوین، جلوگیری کند.

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی
جهان ممکنات
صفحه‌های (۱۲۵)

۲۱۱- اسناد هستی به چیستی را می‌توان به صورت قضیه‌ای ... بیان کرد.

- (۱) نمایانگر ذات موضوع
(۲) دارای دو جزء
(۳) بی‌نیاز از دلیل
(۴) اولی ذاتی

۲۱۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره مفهوم وجود و ماهیت نادرست‌اند؟

- الف) تصور چیستی سیمرغ بدون موجود شدن آن در خارج، مؤید نظر ابن‌سینا در باب تغایر وجود و ماهیت است.
ب) اینکه مفهوم وجود جزء تعریف ماهیت‌ها قرار نمی‌گیرد، از جمله دلایل مغایرت وجود و ماهیت است.
پ) وجود و ماهیت در خارج به یک واقعیت واحد منتسب می‌شوند.
ت) آگاهی از وجود یک چیز ملازمه دارد با شناختن ماهیت و چیستی آن.

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۲۱۳- کدام گزینه در مورد عبارت «درخت انگور موجود است» صحیح است؟

- (۱) درخت انگور و وجود دو مفهوم جداگانه در یک واقعیت واحدند.
(۲) درخت انگور و وجود هم دو مفهوم مختلف‌اند و هم دو موجود جداگانه.
(۳) تصور درخت انگور و تصور وجود دو جزء از یک واقعیت یگانه‌اند.
(۴) در خارج از ذهن واقعیتی دوگانه وجود دارد که هر دو مفهوم را به آن نسبت می‌دهیم.

۲۱۴- اینکه بین ماهیت انسان با ماهیت اسب تفاوتی وجود نداشته باشد، در چه صورتی امکان‌پذیر است؟

- (۱) وجود مغایرت مفهومی میان هستی و چیستی
(۲) جزئی از ماهیت بودن مفهوم وجود
(۳) عینیت مفهوم ماهیت و وجود
(۴) عدم وجود مغایرت مصداقی میان هستی و چیستی

۲۱۵- کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) ابن‌سینا با آکوئیناس در برخی آراء خدانشناسی اتفاق نظر داشت.
(۲) مغایرت میان وجود و ماهیت مختص فلسفه اسلامی نیست.
(۳) مکتب تومیسیم بیش از ابن‌رشد مدیون آراء فلسفی ابن‌سینا است.
(۴) مناقشه اروپاییان در اثر جدال میان عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی در قرن ۱۳ میلادی رخ داد.

۲۱۶- در کدام گزینه، چنانچه نسبت قضیه تغییر کند، رابطه بین موضوع و محمول کمافی‌السابق خواهد ماند؟

- (۱) عمر متوسط انسان‌ها هزار سال است.
(۲) عدد هزار و بیست و هشت، فرد است.
(۳) مجموع زوایای مثلث سه قائمه است.
(۴) بیر در رده جانوران پستاندار قرار می‌گیرد.

۲۱۷- نوع رابطه موضوع و محمول در قضایای کدام گزینه یکسان نیست؟

- (۱) دیوار خانه ما سفید است. - دوست من ۲۰ ساله است.
(۲) اسب حیوان است. - مثلث سه زاویه دارد.
(۳) عدد چهار فرد است. - شریک خداوند وجود دارد.
(۴) حیوانات زمین بی‌شمارند. - کوه زله‌ای وجود دارد.

۲۱۸- کدام گزینه به لحاظ ذاتش باید معدوم باشد؟

- (۱) ازدهای هفت‌سر
(۲) دایره منتظم‌الاضلاع
(۳) نهنگ آتش‌خوار
(۴) اسب تک‌شاخ

۲۱۹- کدام گزینه درباره «درختی که در جهان ذهن، چیستی آن را تصور می‌کنیم، اما در جهان خارج موجود نشده»، صحیح است؟

- (۱) رابطه آن نسبت به وجود، مانند رابطه مفهوم مستطیل سه‌ضلعی با وجود است.
(۲) علت وجوددهنده به این درخت، حتماً یک واجب‌الوجود بالغیر است.
(۳) واجب‌الوجود بالغیر شدن این ماهیت، در گرو یک عامل و علت بیرونی است.
(۴) در صورت ترجیح کفه عدم نسبت به بودن، این ماهیت نسبت به وجود امتناع ذاتی پیدا خواهد کرد.

۲۲۰- کدام گزینه درباره حقیقتی که ذاتاً با وجود رابطه ضروری دارد، عبارت صحیحی را بیان نمی‌کند؟

- (۱) می‌توان برهه‌ای از زمان را تصور کرد که وجود از این حقیقت منفک بوده است.
(۲) وجود داشتن این حقیقت در گرو هستی‌بخشی موجود دیگری نبوده است.
(۳) با ماهیتی که ذاتاً ممکن‌الوجود است هیچ مصداق مشترکی در جهان خارج ندارد.
(۴) محال ممکن است چنین حقیقتی تاکنون در جهان خارج به وجود نیامده باشد.

لغت و معنا
صفحه‌های (۱ تا ۱۹)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۲۲۱- کدام گزینه درباره مغالطه به‌کار رفته در عبارت زیر صحیح نیست؟

«یکی سرش خورد به جدول، نشست و جدول را حل کرد!»

- (۱) شایع و متداول بودن این مغالطه سبب شده است که مولوی از آن تعبیر به «دائم رهن» کند.
- (۲) واژه‌هایی مستعد بروز این مغالطه هستند که در لغت‌نامه حداقل دو معنای مختلف داشته باشند.
- (۳) در عبارت «کودک تا پدرش را دید لباسش را مرتب کرد» مشابه این مغالطه به‌کار رفته است.
- (۴) علاوه بر اسامی، تعدد معانی در افعال و حروف نیز می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد این مغالطه شود.

۲۲۲- اگر بعد از بیان عبارت «سارا و سعید با هم ازدواج کردند» این را تذکر بدهیم که سارا و سعید زن و شوهر نیستند، از امکان بروز چه مغالطه‌های جلوگیری کرده‌ایم؟

- (۱) توسل به معنای ظاهری
- (۲) اشتراک لفظ
- (۳) ابهام در مرجع ضمیر
- (۴) شیوه نگارش کلمات

۲۲۳- نوع دلالت لفظ «شکل» در کدام عبارت با عبارات دیگر تفاوت دارد؟

- (۱) مثلث شکل است.
- (۲) این قضیه شکل دیگری هم دارد.
- (۳) کتاب، مستطیلی شکل است.
- (۴) شکل دارای انواع است.

۲۲۴- در کدام گزینه تمام کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، دلالت تضمینی دارند؟

- (۱) بعد از آمدن باران متوجه شدیم که خانه چکه می‌کند و تلویزیون نیز هم‌زمان خراب شده است.
- (۲) از خانه اجازه گرفتم که جمعه همراه دوستانم مدرسه را رنگ بزنیم و بعد از اتمام کار به خانه برگردم.
- (۳) می‌توانی جهت اطمینان از روستا بررسی که امسال تمام زمین‌هایم را در راه امور خیریه فروختم.
- (۴) دیروز ماشین را خریده بودم و امروز دزد آن را برد؛ به معنای واقعی کلمه خانه خراب شده‌ام.

۲۲۵- در عبارت «راز توبه او چه بود؟» امکان بروز چه مغالطه‌ای وجود دارد؟

- (۱) شیوه نگارش کلمات
- (۲) اشتراک لفظ
- (۳) ابهام در مرجع ضمیر
- (۴) توسل به معنای ظاهری

۲۲۶- کدام عبارت دو پهلو نیست؟

- (۱) مریم مانند خواهرش ورزشکار نیست.
- (۲) من تو را بیشتر از خواهرت دوست دارم.
- (۳) ما حدوداً چهار سال با هم اختلاف داشتیم.
- (۴) علی نیز مانند برادرش کارمند نیست.

۲۲۷- عبارت زیر از چه جهت ممکن است برای ذهن خطا ایجاد کند؟

«گل از خارم برآوردی و خار از پای و پای از گل»

- (۱) شیوه نگارش کلمات
- (۲) ابهام در مرجع ضمیر
- (۳) توسل به معنای ظاهری
- (۴) اشتراک لفظ

۲۲۸- در کدام عبارت به‌کار بردن دلالت مطابقی به جای دلالت التزامی موجب خطا در اندیشه شده است؟

- (۱) به دوستم گفتم با «عدس» جمله بساز. گفت: آدس ما ناراحتی؟
- (۲) هرکس حسن را ببیند، اگر غمگین باشد شادمان می‌شود.
- (۳) زمین‌های آبادشده توسط ساکنان شهر خراب شدند و به ویرانه‌ای بدل گشتند.
- (۴) گفتم می‌توانی روی من حساب کنی نه اینکه خودکار در بیاوری و بخواهی روی من جمع و تفریق انجام بدهی!

۲۲۹- در کدام گزینه مغالطه ذکرشده، متناسب نیست؟

- (۱) تا پدر سعید وارد اتاق شد لپ‌تاپش را بست. (ابهام در مرجع ضمیر)
- (۲) اتهامات واردشده توسط روابط عمومی وزارت علوم رد شد. (شیوه نگارش کلمات)
- (۳) چرا این مرد را در میدان شهر دفن کردید؟ - او شجاع و مرد در میدان بود پس باید در زمان مرگش هم در میدان باشد! (اشتراک لفظ)
- (۴) تو برای پدر من تور پهن کردی! - بگرد ببین اگر در همه وسایل من تور دیدی آن وقت تو راست می‌گی! (توسل به معنای ظاهری)

۲۳۰- در کدام گزینه امکان بروز مغالطه ذکرشده وجود ندارد؟

- (۱) معلم علی را تحسین کرد. (شیوه نگارشی کلمات)
- (۲) تلویزیون ما سوخت. (توسل به معنای ظاهری)
- (۳) او شیر است. شیر شجاع است. (اشتراک لفظ)
- (۴) مسعود از برادرش تحصیل کرده‌تر است، او لیسانس دارد. (ابهام در مرجع ضمیر)

۲۳۱- کدام عبارت جزء موضوعات بنیادینی است که بررسی آن در حیطه بخش اصلی فلسفه یا شاخه‌های آن می‌باشد؟

- (۱) زنان در جنبش‌های اجتماعی اخیر نقش فعالی داشتند.
- (۲) قانون جاذبه در سرتاسر کره زمین حاکم است.
- (۳) زیبایی و گرایش به آن در جهان نسبی است.
- (۴) عبرت گرفتن از تاریخ، آینده جامعه را می‌سازد.

۲۳۲- موضوع کدام‌یک از جملات مطرح‌شده، با دیگر موارد متفاوت است؟

- (۱) شانس، وجود واقعی ندارد؛ زیرا هیچ حادثه‌ای بدون عامل وجودبخشی نیست.
- (۲) فرشته، یعنی موجود غیرمادی وجود ندارد؛ زیرا وجود غیرمادی در کار نیست.
- (۳) جهان طبیعت تحت سیطره نیروهای فوق طبیعی است.
- (۴) اگر ذهن انسان مادی باشد، تصور نهنگ برای انسان حاصل نمی‌شود.

۲۳۳- بررسی «توانایی انسان در فهم و درک رابطه علیت» در حیطه کدام دانش است و نام دیگر آن چیست؟

- (۱) معرفت‌شناسی - وجودشناسی
- (۲) هستی‌شناسی - وجودشناسی
- (۳) وجودشناسی - شناخت‌شناسی
- (۴) معرفت‌شناسی - شناخت‌شناسی

۲۳۴- در کدام گزینه با موضوعی هستی‌شناختی مواجهیم؟

- (۱) پنبه اندر گوش حس دون کنید / بند حس از چشم خود بیرون کنید
- (۲) از مرگ ترسی ای زنده جاوید؟ / مرگ است صیدی تو در کمینی
- (۳) عقل در شرحش چو خر در گل بخت / شرح عشق و عاشقی هم عشق گفت
- (۴) با عقل گشتم همسفر، یک کوچه راه از بی کسی / شد ریشه ریشه دامنم، از خار استدلال‌ها

۲۳۵- کدام‌یک از گزینه‌های زیر درباره شاخه‌های فلسفه صحیح است؟

- (۱) آنچه در فلسفه مضاف یک علم پذیرفته می‌شود، در آن علم تأثیر غیرمستقیم دارد.
- (۲) روند تولید و کاربرد فلسفه‌های مضاف در جامعه امروز، سیر نزولی دارد.
- (۳) امکان شناخت وجود آب در کره مریخ، در فلسفه نجوم بررسی می‌شود.
- (۴) بررسی بنیاد ارتباط میان سیاست و قدرت، در فلسفه علم سیاست مطرح است.

۲۳۶- به ترتیب هر یک از مسائل زیر به کدام شاخه از فلسفه مرتبط هستند؟

الف) مبانی مشروعیت یک حکومت چیست؟

ب) چرا باید از قوانین اطاعت کرد؟

ج) میزان اعتبار استقرا در شناخت عالم طبیعت چقدر است؟

د) چرا چیز زیبا، زیبا به نظر می‌آید؟

(۱) فلسفه سیاست - فلسفه حقوق - فلسفه علم - فلسفه هنر

(۲) فلسفه سیاست - فلسفه اخلاق - فلسفه علم - فلسفه هنر

۲۳۷- کدام گزینه جزء عقاید افرادی است که معتقد به اصالت جامعه هستند؟

(۱) برای جامعه هویت مستقل از افرادی که در آن زندگی می‌کنند، قائل نیستند.

(۲) برای افراد هویت مستقل از جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، قائل هستند.

(۳) تصمیم‌گیری‌ها و افکار افراد، تابع شرایط اجتماعی آنان است.

(۴) افراد توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر آن را دارند.

۲۳۸- هر دو عبارت موجود در کدام گزینه جزء دیدگاه‌های یک گروه است؟

(۱) معتقد به مالکیت خصوصی، تقدم منافع جامعه بر منافع افراد

(۲) جامعه را فراتر از یک گروه دانستن، عضویت در تعاونی‌های اقتصادی

(۳) نیازمندی جامعه به افراد، تحصیل در مدارس دولتی

(۴) اعتقاد به سوسیالیسم در سیاست، توجه به نظامی جهت تأمین آزادی‌های فردی

۲۳۹- اینکه از فلسفه‌های افلاطون و کانت و سایر فلاسفه، فلسفه تربیت ویژه‌ای پدید می‌آید و بر اساس آن نظام تربیتی خاصی حاصل می‌شود، مؤید کدام عبارت است؟

(۱) ممکن است شخصی که انسان را تک‌بُعدی می‌داند در هنگام روان‌درمانی مراجعان خود تأثیر بُعد غیرمادی را در رفتار آنان تبیین کند.

(۲) رابطه بین فلسفه و علوم مختلف به این صورت است که یکی تشکیل‌دهنده اساس و شالوده دیگری است.

(۳) آنچه که رابط فلسفه‌های مضاف با بخش اصلی فلسفه محسوب می‌شود، شاخه‌های مختلف دانش است.

(۴) مکاتب مختلفی که در علوم تربیتی وجود دارد هر کدام ریشه یک مکتب فلسفی خاص محسوب می‌شوند.

۲۴۰- معتقدین به اصالت توأم فرد و جامعه و معتقدان به اصالت جامعه در کدام موضوعات دیدگاهی مشابه دارند؟

(۱) استقلال جامعه، تعریف جامعه

(۲) تعریف جامعه، تأثیر در سیاست

(۳) منفعت، تبعیت در تصمیم

(۴) تأثیر در رفتار، استقلال جامعه

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی رشد
(مقدمه، تعریف روان‌شناسی رشد، ...
ویژگی‌های رشد در دوره کودکی)
صفحه‌های ۳۳۴ تا ۵۲

۲۴۱- چرا ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را نمی‌توان به راحتی مرحله‌بندی کرد؟

- (۱) پیوستگی و یکپارچگی رشد
(۲) وجود نظریات مختلف در این حوزه
(۳) تأثیر جنبه‌های مختلف در رشد
(۴) سرعت زیاد تغییرات رشدی

۲۴۲- دامنه سنی دوره نوجوانی تقریباً مصادف با کدام یک از مراحل رشد از نظر اسلام است و از نظر برخی روان‌شناسان پایان این دوره چه زمانی می‌باشد؟

- (۱) هفت سال سوم - شروع بلوغ جنسی
(۲) هفت سال دوم - شروع به کار کردن
(۳) هفت سال سوم - استقلال پیدا کردن از والدین
(۴) هفت سال دوم - پایان بلوغ جنسی

۲۴۳- «دو گلوله خمیر بازی یک اندازه را در مقابل یک کودک ۵ ساله قرار می‌دهیم. یکی از آن‌ها را پهن می‌کنیم و از او می‌پرسیم کدام یک از خمیرها وزن بیشتری دارد؟ در پاسخ، به همان خمیر پهن‌شده اشاره می‌کند»؛ این مطلب به کدام یک از حیطه‌های رشدی کودک اشاره دارد؟

- (۱) شناختی
(۲) هیجانی
(۳) درک اخلاقی
(۴) جسمانی - حرکتی

۲۴۴- کدام مورد از تغییرات زیر از شاخص‌ترین جنبه‌های رشد محسوب می‌شود؟

- (۱) اندیشیدن به رشته تحصیلی با نگاه به آینده
(۲) بلند شدن از وضعیت نشسته در حدود یک‌سالگی
(۳) تعمیم هیجان‌های ساده به احساساتی مثل پشیمانی و سپاسگزاری
(۴) ترس از غریبه در ۸ ماهگی

۲۴۵- کدام یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب، بیانگر «آمادگی زیستی مبتنی بر یک نقشه طبیعی»، «تغییرات پی‌درپی و منظم از زمان انعقاد نطفه تا هنگام

مرگ» و «ایجاد تغییرات نسبتاً دائمی در احساس، تفکر و رفتار فرد تحت تأثیر عوامل بیرونی» می‌باشد؟

- (۱) رشد - رسش - یادگیری
(۲) رسش - رشد - یادگیری
(۳) رشد - یادگیری - رسش
(۴) رسش - یادگیری - رشد

۲۴۶- به ترتیب، هر کدام از عبارات زیر در ارتباط با کدام یک از ابعاد رشد دوره کودکی هستند؟

«فراگیری اصول شرعی و عرفی از مریدان و معلمان - توانایی یادگیری زبان دوم - توانایی کودکان دبستانی در انجام حرکات درشت و ظریف»

(۱) اجتماعی - شناختی - اجتماعی (۲) اخلاقی - اجتماعی - شناختی

(۳) اجتماعی - شناختی - جسمانی (۴) اخلاقی - شناختی - جسمانی

۲۴۷- کدام گزینه به عامل محیطی اشاره دارد؟

(۱) همه کودکان در سن یکسانی شروع به صحبت می‌کنند. (۲) نوزادی در چهره‌اش، شباهت‌هایی به خواهر شش ساله‌اش دارد.

(۳) ذات بد نیکو نگردد چون که بنیادش بد است. (۴) عامل اضطراب‌زا در بلندمدت تأثیرات منفی بر رفتار فرد دارد.

۲۴۸- با توجه به گزاره‌های زیر، قضاوت یک کودک درباره درست یا نادرست بودن کار علی و سارا چیست؟

(الف) علی، وقتی مادرش خانه نبود، می‌خواست به او در شستن ظرف‌ها کمک کند؛ اما با این کارش تعداد زیادی از ظروف آشپزخانه را شکست.

(ب) سارا وقتی مادرش خانه نبود، می‌خواست بدون اجازه یکی از شیرینی‌های داخل یخچال را بخورد، اما تا ظرف شیرینی را برداشت از دستش افتاد و شکست.

(۱) سارا کار بدتری کرده است؛ زیرا می‌خواست بی‌اجازه کاری را انجام دهد.

(۲) سارا کار بهتری کرده است؛ زیرا شیرینی دوست داشته است.

(۳) علی کار بدتری کرده است؛ زیرا ظروف بیشتری را شکسته است.

(۴) علی کار بهتری کرده است؛ زیرا می‌خواست به مادرش کمک کند.

۲۴۹- در صورتی که اسباب‌بازی یک کودک دو ساله را از او بگیریم و دعوايش کنیم، کدام واکنش محتمل‌تر است؟

(۱) با شرم به گوشه‌ای می‌نشیند. (۲) ترسیده و اطاعت می‌کند.

(۳) عصبانی شده و شاید شروع به گریه کردن کند. (۴) می‌ترسد و ناامید می‌شود.

۲۵۰- «بردیا معتقد است که دزدی عمل نادرستی است؛ زیرا دزد در جامعه حیثیت و آبرویی ندارد.» و «مریم معتقد است چون دزد به زندان می‌رود، پس

دزدی عمل نادرستی است.» کدام عبارت با دو فرض مطرح شده ارتباط معنایی کمتری دارد؟

(۱) برای اخلاق یک فرایند تدریجی و پیچیده طی می‌شود.

(۲) منظور از رشد اخلاقی همان انجام عمل اخلاقی می‌باشد.

(۳) ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی در افراد متفاوت باشد.

(۴) صرف داشتن شناخت، به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۷ آبان ۱۴۰۰

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حسین پرهیزگار، کمال رسولیان، هامون سبطنی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، سیدمحمد هاشمی	فارسی	
نوید امساک، ولی برجی، امیر رضایی رنجبر، مرتضی کاظم شیرودی، علی محسن زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی	عربی زبان قرآن	
محبوبه ابتسام، امین اسدیان پور، محسن بیاتی، علیرضا ذوالفقاری زحل، محمد رضایی بقا، عباس سیدشبیستری، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
رحمت‌اله استیری، سپهر برومندپور، محمد طاهری، ساسان عزیزی نژاد، نوید مبلغی، عقیل محمدی‌روش، محدثه مرآتی، عمران نوری	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
علی ارجمند، محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراندوز، نسترن صمدی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، عرفان کامیابی، حامد نصیری	ریاضی و آمار	
نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الباسی پور، پوریا حسین پور، مجتبی فرهادی، طاهره موسی زاده مقدم، رضا نوروزیگی	علوم و فنون ادبی	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های «آشنا»	
ابراهیم احمدی، ولی برجی، امیررضا بزرگ‌نیا، حسین رضایی، سیدمحمدعلی مرتضوی، مهدی نیک‌زاد	عربی زبان قرآن	
علیرضا رضایی، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، محمدرضا محمودی‌ها	جغرافیا	
آزیتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، علیرضا حیدری، الهام رضایی، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی	
مجید پیرحسینلو، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی نژاد، کیمیا طهماسبی	منطق و فلسفه	
حمیدرضا توکلی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	محسن اصغری	سیدعلیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی پور
دین و زندگی	سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا، سگینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی، زهره رشوندی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، فاطمه نقدی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، آروین حسینی، مهدی ملارمضانی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	رضا نوروزیگی، محمد نورانی
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار
جغرافیا	محمدرضا محمودی‌ها	محمدرضا محمودی‌ها	زهره دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری
منطق و فلسفه	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی نژاد، امیرکیا باقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریا رتوفی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی (۳)

۱- گزینه «۲»

(هامون سبیطی)

«مزید» در بیت دوم فعل از مصدر مزیدن «چشیدن، مزه کردن» است که با توجه به معنا و مفهوم بیت کاملاً قابل تشخیص است، بنابراین با واژه عربی مزید «فراوانی، زیادی، فزونی» هیچ ارتباط و ترادفی ندارد. «رز» و «تاک» در گزینه «۱»، «وجه معاش» و «وظیفه» در گزینه «۳» و «سَخا» و «جود» در گزینه «۴»، مترادف هستند.
(فارسی ۳، لغت، صفحه‌های ۱۰ تا ۲۳)

۲- گزینه «۱»

(العام ممری)

املائی صحیح واژگان عبارت‌اند از: «منسوب، صواب، فراغ، گزارده شود» به واژگان هم‌آوا دقت کنید: صواب: درست و ثواب: پاداش/ منسوب: نصب شده، گماشته‌شده و منسوب: نسبت‌داده شده، وابسته/ گزاردن: قرار دادن و گزاردن: به‌جا آوردن
توجه: فراق: جدایی و فراغ: آسودگی
(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۳- گزینه «۲»

(کاتلم کاظمی)

بیت «ب»: ایهام: نگران ← (۱) مضطرب و پریشان، (۲) نگرنده، بیننده و ناظر
بیت «الف»: مجاز: تربت ← گور، قبر
بیت «د»: کنایه: سپر افکندن ← تسلیم شدن
بیت «ج»: تشبیه: لب یار به لاله و رخسار او به گلنار تشبیه شده است.
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - ارییل)

ایهام: رود ۱- رودخانه، ۲- نوعی ساز / کنایه: ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: جناس ناقص: «تار» و «زار» / ایهام تناسب: «تار» در مصراع اول به معنای تار زلف به‌کار رفته است و در معنای دوم با چنگ ارتباط دارد و هم‌چنین «تار» در مصراع دوم به معنای تار چنگ به‌کار رفته است و در معنای دیگر با زلف تناسب دارد.
گزینه «۲»: تشبیه تفضیل: ترجیح دادن زیبایی یار بر لاله و ترجیح دادن رایحه زلف معشوق بر عطر / تکرار: تو
گزینه «۴»: استعاره: «ماه» استعاره از معشوق / جناس تام: «که: چه کسی» و «که: حرف ربط»
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۴»

(کمال رسولیان - سررشت)

مفهوم بیت گزینه «۴»: «شاعر با بیانی کاملاً منطقی و عقلانی به رازآلود بودن حقیقت وجودی آسمان، اشاره کرده است. (آسمانی که در عین سادگی روزانه، شب هنگام پر از نقش خواهد شد).
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به شیوه طنز بیان شده‌اند.
«به باد استهزا گرفتن عوامل فساد هم‌چون واعظ شهر»، «طنز نسبت به اعتقادات و ارزش‌ها و تاختن به اعمال زاهدان ریایی»، «توبه کردن به‌دست صنم باده فروش» و «می نخوردن بی رُخ بزم آرا» مواردی هستند که ابیات را طنزآمیز کرده‌اند.
(فارسی ۳، مفهومی، صفحه ۲۱)

۶- گزینه «۴»

(سیرممر هاشمی - مشهور)

این بانگ نی، آتش است: بانگ (نهاد) / هر که این آتش را ندارد، نیست (نابود) باشد: نیست (مسند) / حال پخته: ترکیب اضافی، پخته: صفت جانشین موصوف و در نقش مضاف‌الیه. توجه: اگر موصوف حذف بشود و صفت، جایگزین آن گردد، دیگر نقش صفت نخواهد داشت. مثال: که بخشنده روزی فرستد ز غیب، بخشنده: نهاد/ سخن باید کوتاه باشد: کوتاه (مسند).

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۷- گزینه «۱»

(مسمن اصغری)

گزینه «۱»: اگر چنگ قضا و قدر به دامن من نرسد.
ضمیر متصل «م» در پایان بیت گزینه «۱» مضاف‌الیه و در سایر ابیات متمم است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: آب و هوای دگر با من سازگاری نکند.
گزینه «۳»: اگر تشویش بلبل سحر با من نبود.
گزینه «۴»: سفر بهتر است؛ زیرا مجال حضر (اقامت) برای من نمانده است.

(فارسی ۳، دستور، صفحه ۱۵)

۸- گزینه «۴»

(هامون سبیطی)

گزینه «۴»: با توجه به معنا، «تو» همان خداوند مهربان است که «گنه بنده کرده است و او شرمسار» و این نکته مهم در حدیث قدسی متن درس «شکر نعمت» آمده است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: این بیت درباره ناپایداری آسمان و زمین (جهان مادی) سخن می‌گوید.
گزینه «۲»: روشن است که این بیت نمی‌تواند توصیفی از خداوند باشد زیرا همه آفریده‌های خداوند از سر حکمت‌اند (بیت در ستایش یکی از ملوک زمان است).
گزینه «۳»: این بیت می‌گوید که شکر و سپاس واقعی خدا به چهره گرفته و درهم و پرهیز از خنده و شادی نیست (توصیه‌ای مذهبی است، اما ستایش خداوند به‌شمار نمی‌آید).
(فارسی ۳، مفهومی، صفحه ۱۳)

۹- گزینه «۱»

(مسمن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «ب، د»: ناتوانی و حیرانی عاشق از توصیف جمال معشوق
مفهوم بیت «الف»: عاشق از معشوق می‌خواهد تا جمال خود را هویدا کند.
مفهوم بیت «ج»: سیری‌ناپذیری عاشق حیران از تماشای زیبایی معشوق
(فارسی ۳، مفهومی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۰- گزینه «۳»

(سیرممر هاشمی - مشهور)

در این گزینه، تقابل بین عقل و عشق دیده می‌شود و شاعر، برتری را به عشق داده است: عقل باید که در برابر عشق باصلابت، ادعای قدرت و توانایی نکند. در بقیه گزینه‌ها، به ارزشمندی عقل تأکید شده است. در بیت صورت سؤال نیز، عقل، ارزشمند دانسته شده است.
(فارسی ۳، مفهومی، صفحه ۱۹)

فارسی (۱)

۱۱- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

سودایی: بیت «ج»: شیدا
حدیث: بیت «الف»: ماجرا
خذلان: بیت «د»: مذلت
معاش: بیت «ب»: زندگی

۱۲- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

ادبیات غنایی، اشعار و متونی است که احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه و امید و آرزو را با زبانی نرم و لطیف بیان می‌کند. موضوع بیت گزینه «۲» و «۴» عاشقانه و موضوع بیت گزینه «۳» مرثیه است و همگی در حوزه ادبیات غنایی قرار می‌گیرند، اما موضوع بیت گزینه «۱» توصیف طبیعت است.
(فارسی، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۶)

۱۳- گزینه «۲»

(ممسز اصغری)

در بیت گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» یک تشبیه و در گزینه «۲» دو تشبیه به‌کار رفته است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دهان به آب چشمه حیوان تشبیه شده است.
(توجه: «چون» در مصراع اول حرف ربط است نه ادات تشبیه)
گزینه «۲»: آفتاب جمال، ماه چون ابروان
گزینه «۳»: دست مانند کمر (کمر بند) (توجه: پیرهن قبا کردن یعنی پاره کردن پیراهن)
گزینه «۴»: دهان معشوق به چشمه کوثر تشبیه شده است.
توجه: برای تشخیص آرایه تشبیه، به معنای بیت دقت کنید.
(فارسی، آرایه، صفحه ۵۳)

۱۴- گزینه «۲»

(نرگس موسوی - ساری)

حس آمیزی: نگاه گرم / تشبیه ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تضاد: ظاهر و باطن - پادشاه و درویش / مراعات‌نظیر: لباس و خرقه
گزینه «۳»: استعاره: «تازه‌گل» استعاره از «معشوق» است. / مجاز: «چمن» مجاز از «بوستان» است.
گزینه «۴»: حس آمیزی: خشک جانی / تضاد: جفا و وفا
(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۴»

(مسین پرهیزکار - سبزوار)

در سایر گزینه‌ها «مهربانی، جاودان و یادگاری» دو تلفظی هستند.

(فارسی، دستور، صفحه ۵۳)

۱۶- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در گزینه «۳» دو مورد حذف فعل وجود دارد.

زاهد: مناداست و فعل آن به قرینه معنوی حذف شده است: زاهد [با تو هستم]

فعل «هستی» در مصراع دوم حذف شده است: تو در قسمت چنانی (=چنان هستی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» فعل «است» پس از واژه «به» و در گزینه «۲» پس از واژه ساقی (منادا)

فعل حذف شده است. در گزینه «۴» فعل از آخر مصراع اول حذف شده است.

(فارسی، دستور، صفحه ۵۳)

۱۷- گزینه «۳»

(مسین پرهیزکار - سبزوار)

در این بیت شاعر می‌گوید که اشک راز عشق او را آشکار کرده است ولی در سایر گزینه‌ها تأکید بر خاموشی و رازداری عارفانه است.

(فارسی، مفهومی، صفحه ۵۰)

۱۸- گزینه «۳»

(نرگس موسوی - ساری)

مفهوم گزینه «۳»: توصیه به عاشقی

مفهوم مشترک سایر ابیات: هر کسی محرم اسرار عشق نیست. (هر کسی شایستگی

عشق را ندارد.)
(فارسی، مفهومی، صفحه ۴۷)

۱۹- گزینه «۲»

(سیدمهر هاشمی - مشهد)

در گزینه «۲» شاعر می‌گوید عاشق، می‌رنجد و پیمان شکنی می‌کند، اما معشوق بر سر لطف است. (در بیت آورده شده در صورت سؤال، عاشق هرگز پیمان را نمی‌شکند).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این بیت، تأکید بر وفای به عهد است.

گزینه «۳»: در این بیت، شاعر خود را پایبند به عهد می‌داند.

گزینه «۴»: در این بیت تأکید شده است که به وفا و عهد زیبارویان دل میند (مفهوم

بیت در تقابل با بیت آورده شده در صورت سؤال نیست).

(فارسی، مفهومی، صفحه ۵۰)

۲۰- گزینه «۴»

(کاظم کاظمی)

مفهوم مصراع اول بیت صورت سؤال: بیداد پادشاه به دلیل سپردن امور مردم به دست حاکم ستمگر و درنده‌خو

مفهوم بیت گزینه «۴»: بیان دادگری و عدالت گستری پادشاه (مفهوم مقابل صورت

سؤال)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۳»: اشاره به ستم و بیداد حاکمان

گزینه «۲»: بیان غفلت مردم و آسیب دیدن آن‌ها از غارتگران و ظالمان

(فارسی، مفهومی، صفحه ۳۹)

عربی، زبان قرآن (۱) و (۳)

۲۱- گزینه ۱

(مرتضی کاظم شیروزی)
«استغفروا»: (فعل ماضی) آمرزش خواستند (رد گزینه ۴) / «لذنبوهم»: برای گناهانشان (رد گزینه ۲) / «من»: چه کسی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «ینفغر»: می‌آمرزد (رد گزینه ۲) / «لذنب»: گناهان (رد گزینه ۴)
(ترجمه)

۲۲- گزینه ۳

(قاله مشیربناهی)
«ما كانت تظن أُمی»: مادرم تصور نمی‌کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أن تصیر»: شود، گردد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الخروج»: خارج شدن، بیرون رفتن (رد گزینه ۴) / «تحتیرت کثیراً»: بسیار حیرت‌زده شد (رد گزینه ۲) / «دقت شود لفظ «هرگز» در گزینه «۱» اضافی است و معادل آن «أبدأ» در عبارت عربی نیامده است.
(ترجمه)

۲۳- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)
«أرسلوا» (امر للمخاطبین): بفرستید (رد گزینه ۲) / «لیزوروا»: تا ببینند، دیدار کنند (رد گزینه ۴) / «الأسماك»: ماهی‌ها (رد گزینه ۱) / «سَرَّ تشکیل»: راز تشکیل (رد گزینه ۴) / «یُمین»: (مضارع مجهول): آشکار شود، آشکار گردد (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
(ترجمه)

۲۴- گزینه ۱

(علی مفسن‌زاده)
«خَرَجَ التَّمِیذُ»: دانش‌آموز خارج شد؛ بیرون رفت (رد گزینه ۲) / «لا یصدَّقُ»: باور نمی‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «مهرجان»: جشنواره (رد گزینه ۴) / «مَطَر السَّمَك»: بارش باران؛ باریدن ماهی (رد گزینه ۴) / «نقله لنا المَعْلَم»: معلم آن را برای ما نقل کرد (رد گزینه ۲)
(ترجمه)

۲۵- گزینه ۱

(ولی بربری - ابهر)
«ذلک الشاب»: آن جوان (رد گزینه ۳) / «أن»: که (رد گزینه ۴) / «العالم الأكبر»: (ترکیب وصفی): جهان بزرگتر، دنیای بزرگتر (رد گزینه ۲) / «جرماً صغیراً» (نکره): پیکری کوچک، پیکر کوچکی، یک پیکر کوچک (رد گزینه ۴) / «کان یزعم»: گمان می‌کرد، می‌پنداشت (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
(ترجمه)

۲۶- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)
در گزینه «۳» «تَعایشن» ماضی باب تفاعل است و نباید آن را با مضارع اشتباه گرفت، و قبل از آن نیز کان آمده است و باید به صورت ماضی بعید ترجمه شود نه ماضی استمراری. همچنین «سنوات» به معنای «سال‌ها» است نه «مدت زمان» (ترجمه عبارت: آن زنان مسلمان، سالهای طولانی با یکدیگر همزیستی کرده بودند). در گزینه «۱» «تَلَاخَطَ» مضارع مجهول است و «لم» نیز معنای آن را ماضی منفی نقلی کرده است. در گزینه «۲» «أخَوَى» مثنی است که نون آن هنگام مضاف شدن حذف شده است (أخوین+ ی بوده است). در گزینه «۴» «أحسین» مضارع باب افعال و متکلم وحده است که همراه کان آمده است و ماضی استمراری ترجمه می‌شود.
(ترجمه)

۲۷- گزینه ۳

(قاله مشیربناهی)
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: «أن أعلمه اللّغة العربیة جیداً» یعنی «که به خوبی زبان عربی را به او یاد بدهم (بباموزم)»
گزینه «۲»: «لا تُصدّقین» فعل مضارع صیغه «أنت» است و به معنی «باور نمی‌کنی» می‌باشد. [«لا تُصدّقون» یعنی «باور نمی‌کنید»]
گزینه «۴»: «تأمرنا» یعنی «به ما دستور می‌دهد، به ما امر می‌کند»
(ترجمه)

۲۸- گزینه ۱

(علی مفسن‌زاده)
«چمدان بزرگ برادرم»: حقیبة أخی الکبیرة (رد گزینه ۳) / «در هنگام ورود»: حین الدخول (رد گزینه ۴) / «باز بود»: كانت مفتوحة (رد گزینه ۲) / «تا آن را بازرسی کنند»: لیفتشوها؛ حتی یفتشوها (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

عطرها نزد بسیاری از مردم محبوب هستند چرا که انسان را جذاب‌تر می‌کند و حس زیبایی را در او وارد می‌کنند. در تاریخ‌ها گفته شده است که اولین عطرها از سوزاندن برخی انواع چوب به دست می‌آمد و برخی (از عطرها) در خلال استفاده از برخی از گیاهان برای درمان بیماری‌ها کشف شده‌اند! عطرها با توجه به مقدار الکل در آن‌ها به سه دسته تقسیم می‌شوند و از نظر منبعی که از آن گرفته می‌شوند، انواع مختلفی دارند. بیشترین نوع عطر از لحاظ پخش، عطر گل است همانطور که بزرگترین دسته از مجموعه عطرها به‌شمار می‌رود. مُشک نوعی از عطرهاست که از شکم آهوها استخراج می‌گردد و برخی انواع آن خواص درمانی نیز دارند؛ همانطور که مُشک سفید حاوی چیزی است که در پیشگیری از برخی انواع سرطان کمک می‌کند.

۲۹- گزینه ۲

(امیر رضائی رنبر) در گزینه «۲» آمده است: «نوع عطرها بر حسب ماده‌ای که از آن گرفته می‌شوند، فرق می‌کنند» که مطابق متن صحیح است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همه مردم عطرها را به‌خاطر جذابیتشان دوست دارند! (نادرست؛ قید «همه» صحیح نیست).
گزینه «۳»: استفاده از گیاهان برای بیماری‌ها، یکی از راه‌های به‌دست آوردن عطر است! (نادرست؛ در متن ذکر نشده است).
گزینه «۴»: در مشک سفید ماده‌ای هست که برای درمان بعضی از انواع سرطان استفاده می‌شود! (نادرست؛ برای پیشگیری استفاده می‌شود).
(درک مطلب)

۳۰- گزینه ۳

(امیر رضائی رنبر) عبارت گزینه «۳» نادرست است: بسیاری از عطرها طبیعی قدیمی اکنون به عنوان دارو به‌کار گرفته می‌شوند! در متن چنین نکته‌ای عنوان نشده است.
ترجمه گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: مقدار الکل در انواع عطرها فرق می‌کند! (صحیح)
گزینه «۲»: ممکن است عطرها از برخی حیوانات گرفته شوند! (صحیح)
گزینه «۴»: مردم در گذشته چوب‌ها را برای دست‌یافتن به عطرها می‌سوزاندند! (صحیح)
(درک مطلب)

۳۱- گزینه ۴»

(امیر رضائی رنجبر)

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن ذکر نشده است:
گزینه ۴» (بهترین عطرها نزد مردم) در متن ذکر نشده است.

(درک مطلب)

۳۲- گزینه ۱»

(امیر رضائی رنجبر)

«مفرده علی وزن: أَفْعَل» نادرست است. مفرد «أقسام»، «قسم» است که بر وزن «أفْعَل» نیست.

(تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۳۳- گزینه ۲»

(امیر رضائی رنجبر)

«ماضیه: سَعَدَ» نادرست است. «یَسَاعِدُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب مفاعلة است، پس ماضی آن، بر وزن «فَاعَلَ» و به صورت «سَاعَدَ» صحیح است.

(تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۳۴- گزینه ۴»

(علی مفسن زاده)

در گزینه ۴» فعل «يَلَاخِطُونَ» فعل مضارع از باب «مُفَاعَلَة» می‌باشد که باید بر وزن «يُفَاعِلُ» باشد و شکل درست آن «يَلَاخِطُونَ» می‌باشد همچنین «تَسَاقَطَتُ» بر وزن «تَفَاعَلَتُ» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۳۵- گزینه ۲»

(علی مفسن زاده)

ترجمه گزینه ۲» رهبان کسانی هستند که مردم را نصیحت می‌کنند و آن‌ها را به سمت موفقیت هدایت می‌کنند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» : چیزی را که در همه روزهای سال رخ می‌دهد سالانه می‌گویند.

گزینه ۳» : درد شدید در اعضای بدن انسان همان سردرد (صداع) است.

گزینه ۴» : همراه (مُرافِق) مکان‌هایی است که همه مردم مالک آن هستند و برای شخص خاصی نیست (در این گزینه باید توجه داشت که کلمه «مُرافِق» به معنی همراه با کلمه «مُرافِق (عامه)» به معنی تأسیسات (عمومی) اشتباه گرفته نشوند)

(مفهوم)

۳۶- گزینه ۴»

(نویر امساکلی)

سؤال فعلی را می‌خواهد که مصدرش بر وزن تفعیل باشد در گزینه ۴» فعل «وَزَعُوا» مصدرش «توزیع» بر وزن تفعیل است

(قواعد فعل)

۳۷- گزینه ۳»

(علی مفسن زاده)

در گزینه ۳» فعل «يَنْتَبِه» بر وزن «يَفْتَعِلُ» از باب «افتعال» و حروف اصلی آن (ن ب ه) می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» فعل «يَنْعَقِد» بر وزن «يَنْفَعِلُ» و از باب «انفعال» و حروف اصلی آن «ع ق د» می‌باشد

گزینه ۲» فعل «إِنْبَعَثَ» بر وزن «إِنْفَعَلَ» و از باب «انفعال» و حروف اصلی آن «ب ع ث» و همچنین فعل «تَصَيَّرَ» فعل ثلاثی مجرد و حروف اصلی آن «ص ر ر» می‌باشد.

گزینه ۴» فعل «نَحَارَبُ» فعل مضارع از باب «مفاعلة» و حروف اصلی آن «ح ر ب» و همچنین فعل «إِنْسَخَبَ» بر وزن «إِنْفَعَلَ» از باب «انفعال» و حروف اصلی آن «س ح ب» می‌باشد.

(قواعد فعل)

۳۸- گزینه ۲»

(قالدمشیریناهی)

سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن دو مصدر آمده باشد؛ در گزینه ۲» «اللاتجاهات» که مفرد آن «اللاتجاه» است، مصدر باب «إفْتَعَال» و «تَحْرِيك» مصدر باب «تفعیل» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» : «حِثْفَاظُ» (إفْتَعَال) تنها مصدر این گزینه است.

گزینه ۳» : «تَقَدَّمَ (تَقَعَّل)» تنها مصدر این گزینه است.

گزینه ۴» : در این گزینه مصدر وجود ندارد. «مُتَعَلِّقَة» و «المُجَاوِرَة» هیچ کدام مصدر نیستند و هر دو اسم فاعل هستند.

(قواعد فعل)

۳۹- گزینه ۴»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

با توجه به معنی عبارت، فعل جمله باید معنی (همنشینی کردن) بدهد، پس باید فعل جمله «تُجَالِسُ: همنشینی می‌کنیم» باشد.

ترجمه گزینه ۴» : قطعاً ما این صالحان را می‌نشانیم تا مانند آن‌ها شویم! که نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» : شکوفه امید در دل‌های ملت باز شده است! (صحیح)

گزینه ۲» : همانا نماز درهای آسمان را برای ناامیدان باز کرده است! (صحیح)

گزینه ۳» : پدر من! خواهر کوچکم را کنارت بنشان زیرا او گریه می‌کند! (صحیح)

توجه: به فعل‌های مشابه زیر دقت نمایید:

(۱) جَلَسَ - يُجَلِسُ: نشست / می‌نشیند

(۲) أَجْلَسَ - يُجَلِّسُ: نشاند / می‌نشانند

(۳) جَالَسَ - يُجَالِسُ: همنشینی کرد / همنشینی می‌کند

(قواعد فعل)

۴۰- گزینه ۲»

(ولی بره‌ی - ابرو)

در گزینه ۱» «تَشْكُرُونَ» مضارع التزامی ترجمه می‌شود چون پس از «لیت» آمده است (خبر لیت است) اما ثلاثی مجرد است. در گزینه ۲» «أَخْرَجَ» مضارع باب افعال و متکلم وحده است و با توجه به لیت که قبل از آن آمده است مضارع التزامی (کاش من خارج بکنم) ترجمه می‌شود. در گزینه ۳» «يُحْمِلُ وَنَسْتَطِيعُ» ثلاثی مزید هستند اما مضارع اخباری ترجمه می‌شوند. در گزینه ۴» نیز «تَفَكَّرْتَ» ثلاثی مزید است اما فعل ماضی می‌باشد و در این گزینه «تَفَعَّل» نیز معادل مضارع التزامی اما ثلاثی مجرد است نه مزید.

(قواعد فعل)

دین و زندگی (۳)

۴۱- گزینه «۱»

(ممنم رضایی بقا)

طبق بیت «ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش»، موجودی که خودش فقیر و پدیده باشد، نمی تواند به دیگران هستی را عطا کند؛ بلکه یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۷)

۴۲- گزینه «۳»

(عباس سیریشتری)

آیا اگر کسی از پدر و مادرش و یا هر مؤمنی بخواهد که برای سعادت مندی او دعا کند، چنین درخواستی شرک آلود است؟ هیچ گروهی از مسلمانان، غیر از جریان «تکفیری ها»، چنین درخواستی را شرک آلود نمی دانند.

دعا سبب مغفرت و آموزش، صدقه موجب دفع بلا و صلّه رحم موجب افزایش طول عمر است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه های ۲۳ و ۲۴)

۴۳- گزینه «۴»

(علیرضا زوالفقاری زمل - قم)

در رابطه مولّد برق با جریان برق همین که مولد متوقف شود جریان برق هم قطع می گردد و لامپ های متصل به آن نیز خاموش می شوند. موجودات جهان پس از پیدایش نیز هم چنان مانند لحظه نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند. از این رو دائماً با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می کنند: «یسأله من فی السماوات و الارض: هر آن چه در آسمان ها و زمین است، پیوسته از او درخواست می کند.»

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه های ۹ و ۱۰)

۴۴- گزینه «۳»

(ممنم رضایی بقا)

در حدیث شریف «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»، رسول خدا (ص) از تفکر پیرامون ذات، چیستی و ماهیت خدا ما را منع می کند. زیرا ذات خداوند نامحدود است و در ظرف ذهن ما نمی گنجد و لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است که در مورد خدا برای انسان ها مقدور نیست.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه های ۱۲ و ۱۳)

۴۵- گزینه «۱»

(ممنم رضایی بقا)

امام علی (ع) در بخشی از دعای خود به خداوند می فرماید: «... پس مرا همان گونه قرار ده که تو دوست داری» توحید (یکتاپرستی) مانند روحی در پیکره معارف و احکام دین حضور دارد و به آن حیات و معنا می بخشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۱۸)

۴۶- گزینه «۴»

(محبوبه ایتسام)

توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است یعنی خدا بی همتاست و شریکی ندارد و این بیانگر اصل و حقیقت توحید است.

پایبندی به لا اله الا الله، همه زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشستن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می دهد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۱۹)

۴۷- گزینه «۳»

(مرتضی ممسنی کبیر)

آیه شریفه «قل اغیر الله ابغی رباً و هو رب کل شیء»: بگو آیا جز خدا پروردگاری را بطلبیم در حالی که او پروردگار همه چیز است» مؤید توحید در ربوبیت است یعنی اوست که جهان را اداره می کند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می کند و به پیش می برد و تدبیر انسان ها هم در طول ربوبیت الهی قرار دارد نه در عرض آن. یعنی انسان خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست (درستی موارد ب، ج) در مورد (الف) انسان نقشی در پرورش ندارد و در مورد (د) تدبیر قائل شده برای انسان در عرض اراده الهی است، نادرست است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه های ۲۰ و ۲۲)

۴۸- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

کسانی که به غیر از خدا، به سرپرستانی عقیده دارند که اختیار سود و زیان خود را ندارند.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۴۹- گزینه «۲»

(ممنن بیاتی)

- شرک در خالقیت به معنای آن است که هر کدام از خداها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند.

- شرک در ربوبیت: اگر کسی در کنار ربوبیت الهی برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه ای باز کند و گمان کند که کسی می تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند گرفتار شرک شده است. شرک در ربوبیت معلول شرک در خالقیت است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه های ۲۱ و ۲۲)

۵۰- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

بیت «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله مان از باد باشد دم به دم» بیانگر عرض نیاز موجودات جهان در روابط خود با خالق خود است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۰)

دین و زندگی (۱)

۵۱- گزینه «۳»

(ممنم رضایی بقا)

در دیدگاه معتقدین به معاد، دنیا تنها بخش کوچکی از زندگی انسان است و زندگی واقعی و ابدی پس از این دنیا آغاز می شود. رسول خدا (ص) در این باره می فرماید: «برای نابودی و فنا خلق نشده اید، بلکه برای بقا آفریده شده اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می شوید.»

(دین و زندگی ۱، درس ۴، صفحه ۳۹)

۵۲- گزینه «۱»

(ممنم رضایی بقا)

از پیام های مهم نگرش انکار معاد برای انسانی که بی نهایت طلب است و میل به جاودانگی دارد، این است که می کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرد و خود را به هر کاری سرگرم سازد تا آینده تلخی را که در انتظار دارد، فراموش کند. افرادی که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، به دلیل فرو رفتن در هوس ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می دهند و از یاد آخرت غافل می شوند.

(دین و زندگی ۱، درس ۴، صفحه ۴۳)

۵۳- گزینه «۴»

(امین اسیران‌پور)

آسان تر شدن دفاع از حق ← نترسیدن از مرگ
فداکاری در راه خدا ← نترسیدن از مرگ
همت خستگی‌ناپذیر ← افزایش شور و نشاط

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۵۴- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

خداوند متعال در آیه ۲۴ سوره جاثیه درباره کافرانی که زندگی را منحصر به زندگی دنیوی می‌دانند می‌فرماید: «ما لهم بذلك من علم ان هم الا یظنون: البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه ۳۲)

۵۵- گزینه «۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

ضرورت بحث معاد آن‌جا خودنمایی می‌کند که انسان بنا بر قانون عقلی «دفع خطر احتمالی لازم است». از خطرات احتمالی می‌گریزد چه برسد به موضوع مهمی که قرآن کریم با قطعیت از وقوع آن یاد می‌کند: «الله لا اله الا هو...»
دقت کنید: اگر می‌گفت کدام آیه به ضرورت معاد اشاره دارد، پاسخ گزینه «۲» بود.

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه ۵۱)

۵۶- گزینه «۲»

(محمدرضا بی‌بقا)

طبق آیه ۵ سوره قیامت: «انسان شک در وجود معاد ندارد، بلکه علت انکارش این است که [او می‌خواهد (بدون ترس از دادگاه قیامت) در تمام عمر گناه کند].»

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه ۵۶)

۵۷- گزینه «۳»

(ممسنی بیاتی)

اگر به فرض در اثبات معاد، هیچ دلیلی جز خبر پیامبران نداشته باشیم چگونه می‌توانیم با بی‌توجهی از کنار این خبر بگذریم، به قول عطار «تو را چندین پیمبر کرده آگاه...» که مؤکد آیه «الله لا اله الا هو...» است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه ۵۱)

۵۸- گزینه «۲»

(سیراماسان هنری)

با توجه به آیات سوره مبارکه واقعه: «دوزخیان پیش از این در عالم دنیا مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم آیا برانگیخته خواهیم شد؟»

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه ۵۶)

۵۹- گزینه «۳»

(ممسنی بیاتی)

این شور و نشاط به این دلیل است که انسان می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در آن جهان بی پاداش نمی‌ماند، زیرا هر غمی را که از دل غمگینی پاک می‌کند و هر خدمتی را که به محرومی می‌کند در پیشگاه خداوند دارای اجر و مزد است. این مطلب بیانگر آن است که این شور و نشاط معلول ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است که باور دارد خداوند در آخرت پاداش و مجازات خود را شامل حال انسان‌های نیکوکار و بدکار می‌نماید که از دقت در آیه شریفه «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض، ام نجعل المتقین کالفجار» به‌دست می‌آید.

(دین و زندگی، ۱، درس‌های ۴ و ۵، ترکیبی)

۶۰- گزینه «۲»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

موارد (الف، ج) صحیح است. ولی مورد (ب) درباره «معاد لازمه حکمت الهی» است و مورد (د) درباره ضرورت معاد است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه‌های ۵۲، ۵۳ و ۵۴)

زبان انگلیسی (۱) و (۳)

۶۱- گزینه «۲»

(رهمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «تا آن‌جا که می‌دانم، مدرسه با هدف اولیه آموزش صحبت کردن به کودکان ناشنوا تأسیس شد.»

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم کلی جمله، در جای خالی نیاز به فعل «found» به‌معنای «تأسیس کردن» داریم، نه فعل «find» به‌معنای «پیدا کردن» (رد گزینه‌های ۱ و ۴). از سوی دیگر، نقش «the school» برای این فعل مشخصاً مفعولی است؛ در نتیجه، نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

۶۲- گزینه «۴»

(ساسان عزیزنژاد)

ترجمه جمله: «زمانی که مری تعطیلات را در پاریس سپری می‌کرد، تلفن همراهش از اتاق هتلش دزدیده شد.»

نکته مهم درسی:

فعل «steal» (دزدیدن) نیاز به مفعول دارد و مفعول آن (her cellphone) قبل از آن آمده است، پس باید از فعل مجهول استفاده شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳). همچنین، با توجه به فعل «was» در ابتدای جمله، فعل باید در زمان گذشته باشد (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۶۳- گزینه «۳»

(ساسان عزیزنژاد)

ترجمه جمله: «الف: من مقداری رنگ خریده‌ام، چون قصد دارم آشپزخانه را رنگ بزنم.»

«ب: مطمئن هستم عالی خواهد شد.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی اول برای برنامه‌ریزی و قصد قبلی، از ساختار «to be going to» و در جای خالی دوم برای بیان امیدواری، اطمینان و احتمال در زمان آینده، از ساختار «فعل ساده + will» استفاده می‌کنیم.

(گرامر)

۶۴- گزینه «۲»

(نویر مبلغی)

ترجمه جمله: «از سال ۱۸۴۴ تا ۱۸۵۴، هنرمند مشهور مکزیکي دفتر خاطراتی پر از اشعار و طرح‌هایی برای آثار هنری آینده‌اش تهیه کرد.»
(۱) تاریخ
(۲) دفتر خاطرات
(۳) حافظه، خاطره
(۴) الهام، منبع الهام

(واژگان)

۶۵- گزینه «۳»

(نویر مبلغی)

ترجمه جمله: «وقت‌گذاشتن برای صحبت با جیم اتلاف وقت است، زیرا او هرگز چیزی را به‌خاطر نمی‌سپارد و یا به حرف‌های دیگران توجه نمی‌کند.»
(۱) پول
(۲) ملاقات
(۳) توجه
(۴) قیمت

(واژگان)

۶۶- گزینه «۱»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «پزشک‌ها در تأیید این مطلب اتفاق نظر دارند که بدن سالم می‌تواند به‌طور طبیعی [و] بدون استفاده از دارو با بیماری مبارزه کند.»
(۱) به‌طور طبیعی
(۲) به‌طور مرتب و منظم
(۳) به‌طور ناگهانی
(۴) به‌طور مفید، سودمندانه

(واژگان)

۶۷- گزینه «۴»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «آن خانم جوان بیست‌ساله به‌طرز غافلگیرکننده‌ای با آرامش به‌خبر مرگ شوهرش که مادرش آن را علنی کرد، واکنش نشان داد.»
(۱) مؤدبانه
(۲) بی‌صدا، آهسته
(۳) با مهربانی
(۴) با آرامش

(واژگان)

۶۸- گزینه «۴»

(مهتره مرآت‌ی)

ترجمه جمله: «به‌نظر می‌رسد همیشه فیلم‌ها، به‌جای افراد معمولی مانند من و شما، درباره افرادی است که ثروتمند و یا به‌طرز شگفت‌آوری بااستعداد هستند.»
(۱) موفق
(۲) خاص، ویژه
(۳) دوست‌داشتنی
(۴) معمولی، عادی

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

مطمناً بزرگان ما شایسته احترام هستند. احترام گذاشتن به آن‌ها راهی برای به‌خاطر سپردن سنت و انتقال آن به نسل‌های آینده است. با این وجود، متأسفانه در بیشتر اوقات، آن‌ها احترامی که شایسته آن هستند را دریافت نمی‌کنند. ادب و اخلاق در جامعه امروزی تا حد زیادی فراموش شده است. ما باید به جوانان اهمیت احترام به بزرگترهایشان را آموزش دهیم. آن‌ها باید مراقبت کردن از افراد مسن را بیاموزند و با آن‌ها با قدردانی‌ای که شایسته آن هستند رفتار کنند. مهربان بودن با این افراد ارزشمند، حداقل یک قدم در مسیر صحیح در دنیایی است که غالباً عاری از اخلاق است.

۶۹- گزینه «۲»

(عقیل مسمدی روشن)

(۱) متعهد
(۲) لایق، شایسته
(۳) برجسته، ممتاز
(۴) بخشنده

(کلوزتست)

۷۰- گزینه «۲»

(عقیل مسمدی روشن)

(۱) درجه حرارت، دما
(۲) نسل، تولید
(۳) ترکیب
(۴) شکست

(کلوزتست)

۷۱- گزینه «۱»

(عقیل مسمدی روشن)

نکته مهم درسی:

اسم "manners" (ادب) نمی‌تواند فاعل فعل "forget" (فراموش کردن) باشد، پس برای کامل کردن جمله باید از ساختار مجهول استفاده شود که تنها در گزینه «۱» موجود است.

(کلوزتست)

۷۲- گزینه «۴»

(عقیل مسمدی روشن)

(۱) نیرو
(۲) راه‌حل
(۳) عملکرد
(۴) قدردانی

(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

اغلب کوهنوردان برای صعود به مرتفع‌ترین کوه‌های دنیا به حمل اکسیژن مکمل نیاز دارند. در سال ۱۹۷۵، رینهولد مسنر و پیتر هابلر بدون [همراه داشتن] ماسک‌های اکسیژنی که کوهنوردان قبلی هیمالیا به آن وابسته بودند، به [قله] گاشربروم ۱ در هیمالیا صعود کردند، این اولین باری بود که یک قله با ارتفاع بیش از ۸ هزار متر (بیش از ۲۶ هزار فوت) به‌سبک آلهاین [و] بدون داشتن کپسول اکسیژن فتح شد. در سال ۱۹۷۸، مسنر و هابلر، سفر خود را برای فتح اورست بدون [داشتن] کپسول اکسیژن شروع کردند. بسیاری از کوهنوردان و پزشکان معتقد بودند که زنده ماندن کوهنوردان در مرتفع‌ترین نقطه کره زمین بدون [داشتن] اکسیژن مکمل، غیرممکن است، اما این دو نفر موفق شدند. رینهولد مسنر، این تجربه را در کتاب خود «اورست: سفر به نهایت» بازگو کرده است.

به‌دنبال موفقیتش در اورست، رینهولد مسنر سرانجام موفق به صعود تک‌نفره به قله نانگا پاربات از رُخ دیامیر شد. این اولین باری بود که یک کوهنورد به‌تنهایی بدون کمک، از یک اردوگاه پایه به یک قله با ارتفاع بیش از ۸ هزار فوت صعود می‌کرد. او مسیر جدیدی در بالای کوه ایجاد کرد که هنوز هیچ کوهنوردی آن را تکرار نکرده است. سال بعد، او تیمی شش‌نفره از کوهنوردان را به قله کی ۲، دومین کوه مرتفع دنیا، رهبری کرد. در سال ۱۹۸۰، او به قابل‌توجه‌ترین موفقیت خود دست یافت، اولین صعود تک‌نفره به اورست، شاهکاری که او طی فصل خطرناک بارش‌های موسمی بدون [استفاده از ماسک] اکسیژن رقم زد.

۷۳- گزینه «۱»

(مفسر طاهری)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»
«تبدیل غیرممکن به ممکن»

(درک مطلب)

۷۴- گزینه «۳»

(مفسر طاهری)

ترجمه جمله: «عبارت زیرخطدار "the pair" در پاراگراف «۱» به ... اشاره می‌کند.»

«مسئور و هایلر»

(درک مطلب)

۷۵- گزینه «۲»

(مفسر طاهری)

ترجمه جمله: «براساس متن، کدامیک از موارد زیر به‌عنوان بزرگترین دستاورد رینهولد مسنر در کوهنوردی شناخته می‌شود؟»
«دومین تلاش او برای فتح اورست در سال ۱۹۸۰»

(درک مطلب)

۷۶- گزینه «۲»

(مفسر طاهری)

ترجمه جمله: «در متن، اطلاعات کافی برای پاسخ دادن به کدامیک از سؤالات زیر وجود دارد؟»

«در چه سالی رینهولد مسنر مسیر جدیدی را در بالای قلّه نانگا پاربات ایجاد کرد؟»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

با توجه به کافئین موجود در قهوه و شهرت کلی آن به‌عنوان یک نوشیدنی عالی برای بیدار نگه داشتن شما احساس خستگی بعد از [نوشیدن] یک فنجان پر، به‌نظر غیرمنطقی می‌رسد. اما افراد زیادی هستند که قسم می‌خورند فنجان اسپرسوی بعد از ظهر آن‌ها کاری خلاف وظیفه‌اش انجام می‌دهد. اگر شما یکی از آن افراد هستید، این زائیده ذهن شما نیست!

به این دلیل در طول روز خسته می‌شویم که یک ماده شیمیایی عصبی به اسم آدنوزین جمع می‌شود و از درون گیرنده‌ها عبور می‌کند که باعث می‌شود سلول‌های عصبی کمتر فعال باشند و رگ‌های خونی در مغز شما گشاد شوند. به‌طور خلاصه، بدن شما این پیام را می‌گیرد که زمان استراحت است. اما از آن‌جایی که کافئین مشابه با آدنوزین است، به‌جای آن، به این گیرنده‌ها متصل می‌شود و به آدنوزین واقعی اجازه عبور نمی‌دهد و مانع از کم‌تحرك شدن بدنتان می‌شود.

اگرچه کافئین می‌تواند شما را از این طریق به‌مدت کوتاهی بیدار نگه دارد، [اما] باعث ناپدید شدن کل آن آدنوزین برای همیشه نمی‌شود. تنها به این‌خاطر که مغز ما دیگر آدنوزین را پردازش نمی‌کند به این مفهوم نیست که دیگر آن را تولید نمی‌کند. وقتی اثر کافئین به‌طور اجتناب‌ناپذیری از بین می‌رود، شما با تجمعی از آدنوزین باقی می‌مانید که شما را حتی خسته‌تر هم می‌کند. به‌علاوه، اگر فنجان قهوه شما حاوی میزان زیادی شکر باشد، احتمالاً در خستگی بعد از [نوشیدن] قهوه مؤثر است.

این موقعیت بی‌شابهت به انرژی گرفتن ناگهانی بعد از خوردن چیزی شیرین نیست که فقط باعث می‌شود فرد به‌زودی پس از آن احساس خستگی کند. به‌علاوه، اگر فنجان قهوه شما حاوی میزان زیادی شکر باشد، احتمالاً در خستگی بعد از [نوشیدن] قهوه مؤثر است. همچنین این احتمال وجود دارد که کافئین سبب کم‌آب شدن بدن بشود که می‌تواند باعث شود احساس خستگی کنید. یک احتمال دیگر این است که شاید شما نسبت به کافئین مقاومت بالایی پیدا کرده باشید که یک فنجان قهوه دیگر واقعاً مثل گذشته شما را سرحال نمی‌کند. متأسفانه، بهترین روش برای مقابله با این [مقاومت] این است که میزان مصرف روزانه قهوه خود را کاهش دهید.

۷۷- گزینه «۱»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «متن اساساً درباره چه چیزی بحث می‌کند؟»
«چرا قهوه برخی از مردم را خواب‌آلوده می‌کند؟»

(درک مطلب)

۷۸- گزینه «۴»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کدامیک از عبارات زیر بر اساس متن درست است؟»
«کافئین می‌تواند به شما کمک کند مدتی بیدار بمانید، اما نمی‌تواند آدنوزین تولیدشده در بدنتان را از بین ببرد.»

(درک مطلب)

۷۹- گزینه «۲»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کلمه "drowsy" که در پاراگراف «۱» زیر آن خط کشیده شده، از لحاظ معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»
«tired» (خسته)»

(درک مطلب)

۸۰- گزینه «۳»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «می‌توان از متن به‌طور منطقی برداشت کرد که ...»
«نوشیدن یک فنجان قهوه و خوردن خوراکی‌های شیرین می‌تواند اثرات مشابهی بر سطوح انرژی داشته باشد.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۱»

(مفهم بفرمایید)

تعداد اعضای فضای نمونه برابر است با تعداد اعداد اول دو رقمی کوچکتر از ۴۵:

$$S = \{11, 13, 17, 19, 23, 29, 31, 37, 41, 43\}$$

$$\Rightarrow n(S) = 10$$

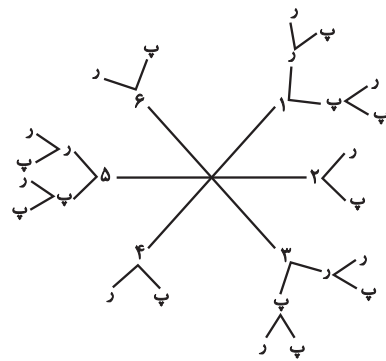
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۸۲- گزینه «۴»

(فامر نصیری)

راه اول:

نمودار درختی را با توجه به اطلاعات سؤال رسم می‌کنیم:

با توجه به نمودار درختی تعداد اعضای فضای نمونه برابر است با:

$$n(S) = 18$$

راه دوم:

به کمک اصل جمع و ضرب داریم:

$$n(S) = \binom{4}{2} \times 2 + \binom{4}{3} \times 4 = 18$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۸۳- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

با توجه به اطلاعات مسئله، از دو مسیر ACE یا ADE می‌توان استفاده کرد:

$$\left. \begin{aligned} \text{مسیر ACE: تعداد حالت‌ها} &= 4 \times 2 = 8 \\ \text{مسیر ADE: تعداد حالت‌ها} &= 3 \times 1 = 3 \end{aligned} \right\}$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} \text{تعداد کل حالت‌ها} = 8 + 3 = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۸۴- گزینه «۱»

(فامر نصیری)

حروف I را یک بسته در نظر می‌گیریم و با بقیه حروف جایگشت‌های آن‌ها را حساب می‌کنیم:

$$\text{II SNAR} \Rightarrow \text{تعداد جایگشت‌ها} = 5! = 120$$

بسته ۵

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۸۵- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

جمع دو عدد وقتی فرد است که یکی زوج و دیگری فرد باشد و از ۱ تا ۲۰ تعداد اعداد فرد برابر ۱۰ تا و تعداد اعداد زوج هم برابر ۱۰ تا است؛ پس:

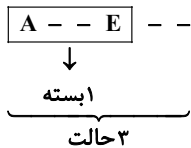
$$\text{فرد زوج} \\ \text{تعداد حالت‌ها} = \binom{10}{1} \times \binom{10}{1} = 10 \times 10 = 100 +$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۸۶- گزینه «۳»

(امیر زراندوز)

ابتدا دو نفر برای قرار گرفتن بین افراد A و E انتخاب می‌کنیم که $\binom{4}{2}$ حالت دارد. این دو نفر ۲! جایگشت دارد. A و E هم ۲! جایگشت دارد. این بسته با دو نفر دیگر، سه حالت را تشکیل می‌دهند که ۳! جایگشت دارند.

$$\text{تعداد حالت‌ها} = \binom{4}{2} \times 2! \times 2! \times 3! = 6 \times 2 \times 2 \times 6 = 144$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۸۷- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

اگر یکان ۷ باشد، برای صدگان ۴ حالت و برای دهگان ۳ حالت داریم؛ لذا:

$$\textcircled{7} \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline 4 & 3 & 1 \\ \hline \end{array} = 4 \times 3 \times 1 = 12$$

یکان صدگان

اگر یکان ۶ باشد، برای صدگان ۳ حالت و برای دهگان ۳ حالت داریم؛ لذا:

$$\textcircled{6} \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline 3 & 3 & 1 \\ \hline \end{array} = 3 \times 3 \times 1 = 9$$

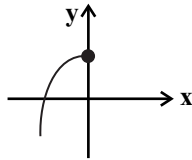
یکان صدگان

ریاضی و آمار (۱)

(امیر زراندوز)

۹۱- گزینه «۲»

در نمودار گزینه «۲» اگر نقاطی را که در آن‌ها $x > 0$ هستند، حذف کنیم نمودار باقی مانده، معرف یک تابع خواهد بود.

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

(علیرضا عبیدی)

۹۲- گزینه «۴»

در گزینه «۴» هر چند دو مؤلفه $\sqrt{4}$ و ۲ برابرند، اما مؤلفه دوم آن‌ها (۳) نیز با هم برابرند. لذا یک عضو در مجموعه تکرار می‌شود که باید حذف شود. پس این رابطه یک تابع است.

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

(کوروش داوردی)

۹۳- گزینه «۲»

اگر دو زوج مرتب با هم برابر باشند، عضوهای اول با هم و عضوهای دوم نیز با هم برابرند.

$$\begin{cases} 2a - 2b = -3 \\ \frac{a}{3} + 2b = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2a - 2b = -3 \\ -2a - 12b = -12 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} -10b &= -15 \\ b &= \frac{-15}{-10} = 1.5 \end{aligned}$$

$$2a - 2b = -3 \xrightarrow{b=1.5} 2a - 2 \times 1.5 = -3$$

$$\Rightarrow 2a = 0 \Rightarrow a = 0$$

$$\Rightarrow a^2 - b^2 = 0 - (1.5)^2 = -2.25$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

(نسترن صمدی)

۹۴- گزینه «۳»

به‌ازای $x = 3$ دو مقدار y باید با هم برابر باشند؛ لذا:

$$2a - 1 = 5 \Rightarrow 2a = 6 \Rightarrow a = 3$$

به‌ازای $x = 2$ دو مقدار y باید با هم برابر باشند؛ لذا:

$$2a = b - 1 \Rightarrow 2 \times (3) = b - 1 \Rightarrow b = 7$$

$$\Rightarrow a + b = 3 + 7 = 10$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

اگر یکان ۵ باشد، برای صدگان ۲ حالت و برای دهگان ۳ حالت داریم؛ لذا:

$$\begin{matrix} \textcircled{5} \\ 2 & 3 & 1 \end{matrix} = 2 \times 3 \times 1 = 6$$

یکان صدگان

اگر یکان ۴ باشد، برای صدگان ۱ حالت و برای دهگان ۳ حالت داریم؛ لذا:

$$\begin{matrix} \textcircled{4} \\ 1 & 3 & 1 \end{matrix} = 1 \times 3 \times 1 = 3$$

یکان صدگان

$$\Rightarrow \text{جواب نهایی} = 12 + 9 + 6 + 3 = 30$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(علی ارجمند)

۸۸- گزینه «۲»

طبق روش اصل متمم کافی است که تعداد زیرمجموعه‌های ۵ عضوی را به‌طوری که حاصل ضرب اعضای آن مضرب ۳ نباشد، محاسبه و از تعداد کل زیرمجموعه‌های ۵ عضوی کم کنیم. برای اینکه حاصل ضرب مضرب ۳ نباشد، کافی است اعضای آن را از مجموعه $\{1, 2, 4, 5, 7, 8, 10\}$ انتخاب کنیم، یعنی اعداد ۳، ۶ و ۹ را شامل نشود! در نتیجه:

$$\text{تعداد زیرمجموعه‌های مطلوب} = \binom{10}{5} - \binom{7}{5} = \frac{10!}{5! \times 5!} - \frac{7!}{5! \times 2!}$$

$$= \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6}{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} - \frac{7 \times 6}{2 \times 1} = 252 - 21 = 231$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(سامر نصیری)

۸۹- گزینه «۲»

از اصل متمم استفاده می‌کنیم. یعنی حالتی را حساب می‌کنیم که این ۳ ادویه با هم استفاده می‌شوند و از کل حالت‌ها کم می‌کنیم.

$$\binom{12}{4} - \binom{3}{3} \binom{9}{1} = 495 - 9 = 486$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(عرفان کامیابی)

۹۰- گزینه «۳»

چون چهار مرحله در ادامه یک فرایند است، پس باید حاصل همه مراحل را در هم ضرب کنیم. (اصل ضرب)

$$\text{مرحله اول: } \binom{5}{1} \times \binom{5}{1} = 25$$

$$\text{مرحله دوم: } \binom{5}{2} = 10$$

$$\text{مرحله سوم: } \binom{4}{3} = 4$$

$$\text{مرحله چهارم: } \binom{4}{1} \times \binom{1}{1} \times \binom{3}{1} = 12$$

طبق اصل ضرب هر چهار عدد را در هم ضرب می‌کنیم:

$$12 \times 4 \times 10 \times 25 = 12000$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۹۵- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

در تابع $y = 2^x$ زوج مرتب داشتیم که عضوهای اولشان برابر بود، باید عضوهای دوشان را نیز برابر قرار دهیم:

$$\sqrt{4} = 2 \Rightarrow 2^{y-1} = 2 \Rightarrow 2^{y-1} = 2^1 \Rightarrow y-1 = 1 \Rightarrow y = 2$$

$$5^{2x} = 25^{2-x} \Rightarrow 5^{2x} = 5^2(2-x) \Rightarrow 5^{2x} = 5^{4-2x}$$

$$\Rightarrow 2x = 4 - 2x \Rightarrow 4x = 4 \Rightarrow x = 1$$

$$x + y = 1 + 2 = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

۹۶- گزینه «۴»

(امیر زرانروز)

برای از بین بردن مخرج‌ها، دو طرف تساوی را در x^2 ضرب می‌کنیم:

$$x^2 \left(\frac{1}{x} - \frac{2}{x^2} = 3 \right) \Rightarrow x - 2 = 3x^2$$

$$\Rightarrow 3x^2 - x + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(3)(2) = 1 - 24 = -23$$

پس این معادله جواب حقیقی ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۹۷- گزینه «۳»

(سعید عزیزقانی)

جواب‌های معادله در خود معادله صدق می‌کنند:

$$x = -2 \Rightarrow \frac{(2a+1)(-2)}{-2-1} + \frac{(b-1)(-2+2)}{(-2)^2 + 2(-2) - 3} = \frac{2a-1}{-2+3}$$

$$\Rightarrow \frac{4a+2}{3} = 2a-1 \Rightarrow 4a-2 = 4a+2$$

$$\Rightarrow 5a = 5 \Rightarrow a = 1$$

$$x = -1 \Rightarrow \frac{(2a+1)(-1)}{-1-1} + \frac{(b-1)(-1+2)}{(-1)^2 + 2(-1) - 3} = \frac{2a-1}{-1+3}$$

$$\Rightarrow \frac{2a+1}{2} + \frac{b-1}{-4} = \frac{2a-1}{2}$$

$$\xrightarrow{\times 4} 2a+2-b+1 = 2a-2 \Rightarrow 2a+b = 5 \xrightarrow{a=1} b = 3$$

$$\Rightarrow a^2 - b^2 = 1 - 9 = -8$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۹۸- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

شیر A و B در یک ساعت به ترتیب $\frac{1}{6}$ و $\frac{1}{12}$ ظرفیت استخر را پر می‌کنند:

$$\frac{1}{6} + \frac{1}{12} = \frac{1}{x} \Rightarrow \frac{2+1}{12} = \frac{1}{x} \Rightarrow \frac{3}{12} = \frac{1}{x} \Rightarrow x = 4$$

هر دو شیر با هم استخر را در ۴ ساعت پر می‌کنند.

بعد از ۲ ساعت ۵۰ درصد ظرفیت استخر پر شده است و ۵۰ درصد بقیه

را شیر A به تنهایی در $\left(\frac{6}{3} = 2\right)$ ساعت پر می‌کند.

پس کل ظرفیت استخر در $(2+2=4)$ ساعت پر شده است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۹۹- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

با ضرب طرفین در $(x-2)$ مخرج‌ها حذف می‌شوند:

$$\frac{x^2 - 4x}{x-2} (x-2) + 2x(x-2) - \frac{x-6}{x-2} (x-2) = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 4x + 2x^2 - 4x - (x-6) = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 4x + 2x^2 - 4x - x + 6 = 0 \Rightarrow 3x^2 - 9x + 6 = 0$$

$$\xrightarrow{\div 3} x^2 - 3x + 2 = 0 \xrightarrow{\text{اتحاد جمله مشترک}} (x-1)(x-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = 1 \end{cases}$$

چون $x = 2$ ریشه مخرج‌هاست و مخرج را صفر می‌کند؛ لذا فقط $x = 1$ جواب معادله است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۱۰۰- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

معادله را مرتب می‌کنیم و دو طرف تساوی را در $(x-5)(x-1)$ ضرب می‌کنیم:

$$\frac{2x-3}{x-5} (x-5)(x-1) - \frac{x+2}{x-1} (x-5)(x-1) = 4(x-5)(x-1)$$

$$\Rightarrow (2x-3)(x-1) - (x+2)(x-5) = 4(x-5)(x-1)$$

$$\Rightarrow (2x^2 - 2x - 3x + 3) - (x^2 - 5x + 2x - 10) = 4(x^2 - 6x + 5)$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 5x + 3 - x^2 + 5x + 10 = 4x^2 - 24x + 20$$

$$\Rightarrow x^2 - 2x + 13 = 4x^2 - 24x + 20$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 22x + 7 = 0 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 400$$

$$\Rightarrow x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \begin{cases} x_1 = 7 \\ x_2 = \frac{1}{3} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

اقتصاد

۱۰۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

الف) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هریک از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با عنوان «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود.

ب) با کاهش قیمت یک کالا، میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف‌کنندگان غالباً افزایش می‌یابد.

ج) با بررسی رفتار تولیدکنندگان به این واقعیت پی می‌بریم که با افزایش قیمت یک کالا میزان تولید و عرضه آن افزایش می‌یابد. (قیمت یک کالا با میزان تولید و عرضه آن از سوی تولیدکنندگان رابطه مستقیم دارند.) زیرا افزایش قیمت به معنای کسب منفعت بیشتر است و این امر تولیدکنندگان را تشویق می‌کند که بر میزان فعالیت خویش بیفزایند. همچنین، سبب می‌شود که تولیدکنندگان جدید نیز وارد میدان شوند و با امید به کسب سود به فعالیت بپردازند. در نتیجه تولید و عرضه کالا افزایش می‌یابد.

د) تصمیم مصرف‌کنندگان در مورد خرید کالا، از عواملی مانند قیمت کالا، درآمد، سلیقه خودشان، تبلیغات و قیمت سایر کالاها تأثیر می‌پذیرد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ و ۳۳)

۱۰۲- گزینه «۳»

(فاطمه حیاتی)

الف) شیب منحنی عرضه، نشان‌دهنده‌ی درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت است. اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

ب) دارو یک کالای ضروری است در نتیجه کشش قیمتی تقاضا برای دارو کم و شیب منحنی تقاضا زیاد خواهد بود، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۰۳- گزینه «۲»

(نسرین بعفری)

الف) در قیمت ۶۰۰ دلار میزان به فروش رفته (میزان تقاضا) صفر است، در نتیجه:

$$= 0 \times 600 = 0$$

ب) در بازار هنگامی «مازاد عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر باشد. در چنین شرایطی مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل زیادی نشان نمی‌دهند و چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند؛ در نتیجه، قیمت پایین می‌آید. در نتیجه در سطح قیمت ۴۰۰ دلار، قیمت باید ۱۰۰ دلار کاهش یابد تا به قیمت تعادلی (۳۰۰ دلار) برگردد.

پ)

= مازاد عرضه در قیمت ۴۰۰ ریال

مقدار تقاضا در قیمت ۴۰۰ ریال - مقدار عرضه در قیمت ۴۰۰ ریال

$$= 60 - 30 = 30$$

(دستگاه ۳۰ = ۶۰ - ۳۰)

(اقتصاد، بازار، صفحه ۳۱ تا ۳۷)

۱۰۴- گزینه «۱»

(فاطمه فهیمیان)

الف)

کمبود تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال

مقدار تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ - مقدار عرضه در قیمت ۱۴,۰۰۰ =

$$= 900 - 0 = 900$$

کیلو ۹۰۰ = کمبود تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال

مقدار تقاضای تعادلی - کمبود تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال

$$= 900 - 450 = 450$$

ب)

= مازاد عرضه در قیمت ۱۲,۰۰۰ ریال

مقدار تقاضا در قیمت ۱۲,۰۰۰ ریال - مقدار عرضه در قیمت ۱۲,۰۰۰ ریال

$$= 750 - 150 = 600$$

= کمبود عرضه در قیمت ۶,۰۰۰ ریال

مقدار عرضه در قیمت ۶,۰۰۰ ریال - مقدار تقاضا در قیمت ۶,۰۰۰ ریال

$$= 600 - 300 = 300$$

ج) در سطح قیمت تعادلی ۸,۰۰۰ ریال و مقدار تعادلی ۴۵۰ کیلو، دریافتی

تولیدکننده به حداکثر می‌رسد:

$$8,000 \times 450 = 3,600,000$$

د) در بازار هنگامی «کمبود عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت

تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید

کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ

بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. بالا رفتن قیمت

باعث می‌شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان

دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند، پس در حالت

کمبود، قیمت بالا می‌رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. این

افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از

بین برود و تعادل در بازار برقرار شود، این سطح قیمت همان قیمت تعادلی

است. بنابراین در قیمت ۴,۰۰۰ ریال، قیمت باید ۴,۰۰۰ ریال افزایش یابد

تا به سطح قیمت تعادلی (۸,۰۰۰ ریال) برسیم.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

۱۰۵- گزینه «۱»

(فارج از کشور ۱۴۰۰)

با افزایش قیمت یک کالا (با فرض ثابت بودن سایر عوامل)، مصرف‌کنندگان میزان مصرف یا خرید خود را غالباً کاهش می‌دهند و بالعکس با کاهش قیمت کالا، مقدار خرید آن افزایش می‌یابد. قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرف‌کنندگان با هم رابطه معکوس دارد. منحنی تقاضا نزولی است.

نزولی بودن منحنی تقاضا به این معناست که با افزایش قیمت کالا، مقدار تقاضای آن کاهش می‌یابد و در مقابل با کاهش قیمت، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد. منحنی تقاضا نشان‌دهنده چگونگی رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۰۶- گزینه «۳»

(فاطمه حیاتی)

هر سه نقطه m ، z و y بر روی منحنی تقاضا (D) قرار دارند. نقطه m در مقایسه با نقطه z ، قیمت بیشتر و مقدار کمتری دارد. (اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۰۷- گزینه «۳»

(نسرین معفری)

تشریح گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: در منحنی شماره «۲» عکس‌العمل مصرف‌کننده (میزان خریدش) در برابر قیمت زیاد است.
گزینه «۲»: منحنی شماره «۲» مربوط به یک کالای لوکس است.
گزینه «۴»: منحنی شماره «۱» مربوط به یک کالای ضروری است. (اقتصاد، بازار، صفحه ۳۳)

۱۰۸- گزینه «۳»

(نسرین معفری)

اگر با تغییر قیمت کالا در بازار، مصرف‌کنندگان میزان مصرف آن کالا را به میزان قابل توجهی کاهش دهند (یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است)، به اصطلاح اقتصادی «کالای لوکس و تجملی» است. در نتیجه شیب منحنی تقاضا کم است و کشش قیمتی تقاضا زیاد است. (اقتصاد، بازار، صفحه ۳۳)

۱۰۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

الف) در نتیجه افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد؛ بنابراین اعدادی که می‌توان در نقطه A قرار داد بیشتر از ۲۵ است. (رد گزینه ۱)
- همینطور در نتیجه کاهش قیمت، مقدار عرضه کاهش می‌یابد؛ بنابراین اعدادی که می‌توان در نقطه B قرار داد، کمتر از ۴۰ است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

ب) در وضعیت مزاد تقاضا (کمبود عرضه) قیمت تا سطح قیمت تعادلی افزایش می‌یابد تا مقدار عرضه و تقاضا برابر شود. (رد گزینه ۳)
ج) در وضعیت مزاد عرضه قیمت کالا بیشتر از سطح قیمت تعادلی می‌باشد. (رد گزینه ۱)

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

۱۱۰- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

در بازار هر محصول، گاه تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان نسبت به کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و در عمل، هیچ یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت، تأثیرگذار و به عبارت دیگر «قیمت‌گذار» نیستند. در این صورت بازار را به اصطلاح «بازار رقابتی» می‌نامند. بازار محصولاتی چون ماکارونی معمولاً رقابتی است.

(اقتصاد، بازار، صفحه ۳۸)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

تمام آثار گزینه «۳»، آثار ملک‌الشعراى بهار هستند. نویسندگان بقیه آثار:

شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی / منشآت: قائم‌مقام فراهانی / داستان باستان: میرزا حسن‌خان بدیع / چرند و پرند: دهخدا

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶، ۱۸ تا ۲۰)

۱۱۲- گزینه «۳»

(رضا نوروزیگی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توضیح مربوط به قائم‌مقام فراهانی است.

گزینه «۲»: توضیح مربوط به ادیب‌الممالک فراهانی است.

گزینه «۴»: توضیح مربوط به عبدالوهاب نشاط اصفهانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۲۰ و ۲۱)

۱۱۳- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

میرزا محمدصادق امیری فراهانی از جانب مظفرالدین شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد. بیشتر اشعار او در قالب قصیده سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۱۴- گزینه «۲»

(ظاهره موسی‌زاده‌مقدم)

وزن بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وزن این بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.

گزینه «۳»: وزن بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن» است.

گزینه «۴»: وزن بیت «مفعول مفتعلن فاعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۱۵- گزینه «۴»

(میثی فرهراری)

وزن بیت گزینه «۴» از پایه‌های آوایی همسان دو لختی است: مفاعلهن فاعلهن مفاعلهن فاعلهن.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلهن

گزینه «۲»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

گزینه «۳»: مفاعلهن فاعلهن مفاعلهن فاعلهن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۱۶- گزینه «۳»

(پوریا حسین‌پور)

در مصراع‌های «ج» و «هـ» با وزن «مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلهن» (مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فَعْل) روبرو هستیم، اما وزن سایر مصراع‌ها عبارت است از «مفتعلن فاعلاتُ مفتعلن فع».

توجه: در بیت «الف» باید «خوش‌آمد» را با حذف همزه خواند. در بیت «ب» نیز «سوختگان است» با حذف همزه خوانده می‌شود. در بیت «ج» با توجه به معنی واژه «خرد» باید آن را همراه ضمه خواند (خُرد).

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۱۷- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا اهدری)

وزن بیت گزینه «۲»: «مفاعلهن فاعلهن مفاعلهن فاعلهن» است و سایر ابیات در وزن «مفاعلهن فاعلهن مفاعلهن فع» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۳)

۱۱۸- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا اهدری)

بیت گزینه «۱» در وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» (وزنی ناهمسان) سروده شده است و قابل دسته‌بندی هجایی به صورت «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف» (وزنی همسان) نیز می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: مفعول مفاعیل مفعول مفاعیلن (وزنی همسان) معادل است با وزن مستفعلن مفعولن مستفعلن مفعولن (وزنی همسان)

گزینه «۳»: مفعول مفاعلهن مفاعیلن (وزنی ناهمسان) معادل است با وزن مستفعلن فاعلات مفعولن (وزنی ناهمسان)

گزینه «۴»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن وزنی است همسان که قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۱۹- گزینه «۱»

(مسنن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: لزوم پیروی از پیران دل‌آگاه برای سالکی که در ابتدای راه خودسازی است. پیر در این گزینه‌ها به معنای «مراد» در مفهوم عرفانی است.

مفهوم بیت گزینه «۱»: از آنجا که در جوانی، انسان بهتر امکان تغییر دارد، چه بهتر که در همان زمان به پند پیران گوش فرا دهد و نه در پیری که چون چوبی خشک، حالت نمی‌پذیرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۲۸)

۱۲۰- گزینه «۲»

(مسنن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «الف، د»:

امید بازگشت به سوی مخاطب و معشوق برای دل‌رنجیده و رمیده وجود ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

بیت «ب»: همه کس طالب یار و زیبایی او هستند.

بیت «ج»: گریزی از عشق نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۲۷)

علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های «آشنا»

۱۲۱- گزینه «۳»

(سراسری ۹۴- با تغییر)

فروغی از جمله شاعرانی بود که در دوره بازگشت ادبی، به سرودن غزل به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی پرداخت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۱۳)

۱۲۲- گزینه «۱»

(کتاب‌آبی)

عبدالوهاب نشاط، انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد و پس از آن انجمن ادبی خاقان به ریاست فتحعلی‌شاه در تهران تشکیل شد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: توجه بیشتر شاعران به محتوا در برابر صور خیال و جنبه شاعرانه، ویژگی شعر عصر بازگشت نیست؛ بلکه این امر در عصر بیداری مورد توجه شاعران بود.

گزینه «۳»: شاعران عصر بیداری به این نتیجه رسیده بودند که یک تغییر و دگرگونی در شعر باید ایجاد شود تا بتواند مسائل و پدیده‌های تازه را در خود جای دهد.

گزینه «۴»: «گلشن صبا» منظومه‌ای به تقلید از بوستان سعدی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

(کتاب آبی)

۱۲۸- گزینه «۲»

گَ	رَم	جَ	وا	ز	ن	با	شد
U	-	U	-	U	U	-	-
مفاعِلن				فَعَلاتِن			
بَـ	پِـ	شـ	گا	هـ	قَـ	بو	لت
U	-	U	-	U	U	-	-
مفاعِلن				فَعَلاتِن			

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(کتاب آبی)

۱۲۹- گزینه «۱»

شا	هی	ک	ب	رو	ز	رز
-	-	U	U	-	U	-
زر	رین	ن	ه	دو	ب	تی
-	-	U	U	-	U	-
مفعول				مفاعِلن		

م	از	را	دی
U	-	-	-
ر	در	پی	کان
U	-	-	-
مفاعِلن			

در هجای پنجم مصراع دوم، حذف همزه صورت گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(کتاب آبی)

۱۳۰- گزینه «۴»

بیت صورت سؤال بر وزن «مفعول مفاعِلن مفاعِلن» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

علوم و فنون ادبی (۱)

(عزیز الیاسی پور)

۱۳۱- گزینه «۱»

در این دوره، شعر عرفانی تکامل نیافته بود. اولین کسی که قصیده کامل حکمی سرود، «کسایی مروزی» بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۳)

(کتاب آبی)

۱۲۳- گزینه «۲»

فرخی یزدی، تحت تأثیر شاعران گذشته خصوصاً مسعود سعد و سعدی بود و آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا ساخت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

(کتاب آبی)

۱۲۴- گزینه «۴»

از ویژگی‌های شعر میرزاده عشقی، افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان با زبانی تند و بی‌پرواست. در این ابیات، او به همین شیوه، عملکرد «طباطبایی» را مورد نقد قرار می‌دهد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(کتاب آبی)

۱۲۵- گزینه «۴»

موارد «الف» و «ت» نادرست هستند:

الف) رمان نویسی به شیوه جدید در ادبیات کلاسیک فارسی سابقه ندارد و این نوع ادبی محصول یک قرن گذشته است.

ت) محمدباقر میرزا خسروی با رمان «شمس و طغرا» و میرزا حسن خان بدیع با دو اثر «شمس‌الدین و قمر» و «داستان باستان» از رمان‌نویسان این عهد هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۹)

(کتاب آبی)

۱۲۶- گزینه «۲»

ای	سا	قی	ء	زان	پی	ش
-	-	U	U	-	-	U
مفعول				مفاعِلن		

ک	مس	تم	گ	ن	یز	می
U	-	-	U	U	-	-
مفاعِلن				فَعولن		

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

(کتاب آبی)

۱۲۷- گزینه «۴»

وزن بیت گزینه «۴»: متعلن فاعلات متعلن فع

تشریح گزینه‌های دیگر:

وزن گزینه «۱»: متعلن مفاعِلن متعلن مفاعِلن

وزن گزینه «۲»: متعلن فاعِلن متعلن فاعِلن

وزن گزینه «۳»: متعلن متعلن متعلن متعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۴)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ۵ هجای کوتاه

بِهـ	ر	کِ	نا	رَش	ة
-	U	U	-	-	U

می	کِ	نار	گِ	شا	یَم
-	U	U -	U	-	-

گزینه «۳»: ۴ هجای کوتاه

سی	نِ	یِ	بی	داغ	آ
-	U	U	-	U -	-

بُ	تاب	نِ	دا	زد
U	U -	U	-	-

گزینه «۴»: ۵ هجای کوتاه

آ	بِ	حِ	یا	تَسْت	یا
-	U	U	-	U -	-

لِ	بان	کِ	تِ	دا	ری
U	-	U	U	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۴۷)

۱۳۶- گزینه «۳»

(پوریا حسین پور)

اگر تنها تقطیع هجایی ابتدای هر مصراع را درست انجام داده باشید، گزینه‌های «۱» و «۴» حذف شده‌اند؛ چرا که با هجای بلند آغاز می‌شوند. اما برای رسیدن به پاسخ نهایی باید مصراع‌های «۲» و «۳» را کاملاً بررسی کنید، زیرا تفاوتشان در انتهای آن‌هاست و گزینه «۲» یک هجای بلند کمتر دارد.

تُ	در	دی	نِ	دا	ری	کِ	در	دَت	مِ	باد
U	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-

هـِ	زا	ران	د	رز	خَل	ق	بِر	خُد	بِ	بند	دی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۳۲- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی پور)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: عده‌ای از دانشمندان این کتاب را ترجمه کرده‌اند. گزینه «۳»: اولاً شاهنامه ابومنصوری به نثر نگاشته شده و ثانیاً این اثر منبع شاهنامه فردوسی بوده است. گزینه «۴»: «تاریخ‌الرسول والملوک» اثری مفصل به عربی نوشته محمدبن جریر طبری است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۳۳- گزینه «۲»

(رضا نوروزیگی)

عبارت‌های «ب» و «ج» صحیح هستند.

بررسی سایر عبارات:

الف) اشعار کمی از زبان پهلوی بر جا مانده است.

د) تا اوایل دوره ساسانی هم آثاری به زبان پارسی تألیف شده است.

ه) دری، زبان درباری ساسانیان، زبان محاوره و مکاتبه بوده است.

نکته مهم: زبان پهلوی، زبان رسمی دوره ساسانی بوده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۱۳۴- گزینه «۳»

(طاهره موسی زاده مفرم)

در گزینه «۳» «ن» در واژه «فسون» به دلیل داشتن کسره اضافه، یک هجای کوتاه محسوب می‌شود و با این‌که پس از مصوت بلند آمده است، حذف نمی‌شود.

توضیح نکته درسی:

نون ساکن اگر بعد از مصوت بلند بیاید، در تقطیع هجایی حذف می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: صامت «ن» در واژه‌های «این» و «همین» حذف می‌شود.

گزینه «۲»: صامت «ن» در واژه‌های «خونین» و «گران» حذف می‌شود.

گزینه «۴»: صامت «ن» در واژه «سنگین‌دل» حذف می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

۱۳۵- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

گزینه «۲»: ۶ هجای کوتاه

هر	ذُ	جِ	هان	پی	ش
-	U	U	-	-	U

چش	مِ	هِم	مِ	تِ	عا	لی
-	U	-	U	U	-	-

۱۳۷- گزینه «۱»

(ظاهره موسی زاره مقدم)

در گزینه «۱»، «نشسته و بسته» سجع مطرف دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: واژگان سجع (حیف) و (طرح) هم‌وزن‌اند: سجع متوازن
گزینه «۳»: واژگان «خوب و مکتوب» در حروف پایانی اشتراک دارند: سجع مطرف
گزینه «۴»: واژگان «مخلصان و مفلسان» در حروف پایانی و وزن با هم اشتراک دارند: سجع متوازی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۳۸- گزینه «۴»

(پوریا حسین پور)

گزینه «۱»: «نگیرد» و «نمیرد» سجع متوازی دارند.

گزینه «۲»: «مقسوم» و «معلوم» سجع متوازی دارند.

گزینه «۳»: «راه» و «چاه» سجع متوازی دارند.

گزینه «۴»: «نگیرد» و «آید» سجع مطرف دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۳۹- گزینه «۱»

(سیدعلیرشا احمدی)

در عبارت گزینه «۱» سجع دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: واژه‌های «پیدا»، «جفا» و «وفا» سجع ساخته‌اند.

گزینه «۳»: واژه‌های «تهی»، «بهی» و «نهی» سجع ساخته‌اند.

گزینه «۴»: واژه‌های «شادم» و «دادم» سجع ساخته‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۴۰- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، معشوق و دیدار او بر بهشت ترجیح داده شده است، اما در گزینه «۴» چنین نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفعول، صفحه ۵۸)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۱۴۱- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«قد انطوی» به هم پیچیده شده است (رد گزینه ۳؛ فعل به صورت متعدی ترجمه شده است) / «فی الإنسان»: در انسان / «عالم مملوء بالعجائب»: جهانی

پُر از شگفتی‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فیجب»: پس باید (رد گزینه ۳) / «أن نکتشف»: کشف نماییم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «قلیلاً من»: کمی از (رد

گزینه ۱) / «هذه العجائب»: این شگفتی‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۱۴۲- گزینه «۳»

(هسین رضایی)

«یحدث»: پدید می‌آید / «الإعصار الّذی»: طوفانی که (رد گزینه‌های ۱ و ۴) /

«یسحب»: می‌کشد / «أسماك المّحیط»: ماهی‌های اقیانوس (رد گزینه ۲) /

«إلی السّماء»: به آسمان / «یأخذها»: آن‌ها را می‌برد (رد سایر گزینه‌ها) /

«إلی مکان آخر»: به مکان دیگری (رد گزینه‌های ۱ و ۴؛ در گزینه ۴، «از

محیطی» هم اضافی است) / «مرّتين فی السنّة»: دو بار در سال (رد

گزینه‌های ۱ و ۴) / «أحياناً»: گاهی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۴۳- گزینه «۳»

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بدأ + فعل» به صورت «شروع به ... کرد» ترجمه می‌شود.

ترجمه صحیح: مزدوران شروع به تأکید بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی

کردند!

گزینه «۲»: «دقت کنید «لا» نفی جنس بر سر اسم «فضل» آمده است.

ترجمه صحیح: هیچ فضیلتی (برتری) برای برخی ملت‌ها بر دیگران به خاطر

رنگ نیست! (هیچ فضیلتی ندارند)

گزینه «۴»: «إتما» به معنی «فقط» است، هم‌چنین در عبارت فعل آینده

نداریم. ترجمه صحیح: اشک‌های ناامیدی فقط از چشمانی فرو می‌ریزد که

عظمت آفریدگار را باور ندارند!

(ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۱»

(مهوی نیک‌زاد)

«گویا»: کأن (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فصل زمستان»: فصل الشتاء (رد

گزینه‌های ۲ و ۳) / «در شهر ما»: فی بلدنا (رد گزینه ۲) / «طولانی»: طویل

(رد گزینه‌های ۲ و ۳؛ خبر حروف مشتهة بالفعل، مرفوع است.)

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه «۴»، «مصدره: إعلام» نادرست است. «اعلموا» یک فعل ثلاثی

مجرد است، پس مصدر آن نمی‌تواند بر وزن «إفعال» (از اوزان ثلاثی مزید)

باشد.

«مصدره: علم» صحیح است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

تاریخ (۳)

(علی‌محمد کریمی)

۱۵۱- گزینه «۳»

در عصر قاجار نوشته‌های تاریخی بخش قابل توجهی از نخستین آثار ترجمه شده از زبان‌های اروپایی به زبان فارسی را تشکیل می‌دادند و ترجمه آن‌ها تأثیر بسزایی در آشنایی نویسندگان و مورخان ایرانی با بینش و روش مورخان اروپایی داشت.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۳)

(علی‌محمد کریمی)

۱۵۲- گزینه «۴»

یکی از پیش‌گامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی‌شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است. او به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد؛ چنان‌که در این باره نوشته است: «تاریخ‌نگار را هم لازم است که راست‌گفتاری پیشه کند ... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند...».

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

(میلاد هوشیار)

۱۵۳- گزینه «۱»

میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده، یکی از متفکران دوره قاجار، با اینکه مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

(میلاد هوشیار)

۱۵۴- گزینه «۲»

در شیوه تاریخ‌نگاری معاصر، تاریخ‌نویسان و پژوهشگران با استفاده از روش تحقیق علمی، بهره‌برداری از منابع و اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آن‌ها، رویدادهای تاریخی را ارزیابی می‌کردند و یافته‌های علمی خود را به زبانی ساده می‌نوشتند.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

(میلاد هوشیار)

۱۵۵- گزینه «۲»

امیرکبیر برای رشد آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعه فکری و فرهنگی جامعه، روزنامه وقایع اتفاقیه را منتشر کرد که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

(علیرضا رضایی)

۱۵۶- گزینه «۳»

نادر گاهی با جنگ و زمانی با زبان مصالحه و مذاکره و دادن امتیاز درصدد حل مشکلات سیاسی و مذهبی با عثمانی بر می‌آمد.

(تاریخ (۳)، ایران و جوان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۱۷)

۱۴۶- گزینه «۲»

(ابراهیم احمدی - پوشهر)

در این گزینه، «يَحْتَفِلُ» صحیح است؛ زیرا فعل مضارع از باب «افتعال» است و باید بر وزن «يَفْتَعِلُ» بیاید.

(ضبط حرکات)

۱۴۷- گزینه «۴»

(امیررضا بزرگ‌نیا)

در فعل «تَكْتُمُونَ»، سه حرف اصلی فعل «ک ت م» است و (ت) جزء حروف اصلی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تَعَلَّمْتُ» فعل ماضی از باب «تفعلل» است و (ت) حرف زائد آن است.

گزینه «۲»: «أَنْتَبِهَ» دارای سه حرف اصلی «ن ب ه» و «ارتکبت» دارای سه حرف اصلی «ر ک ب» است.

گزینه «۳»: «يَتَوَكَّلُ» فعل مضارع از باب «تفعلل» است و (ت) حرف زائد آن است.

(قواعد فعل)

۱۴۸- گزینه «۲»

(ابراهیم احمدی - پوشهر)

از حروف مشتبه بالفعل «كأنّ (گویی)» معنی (ظن و گمان) می‌دهد. ترجمه عبارت گزینه «۲»: گویی دوستان ما برای راضی کردن همه مردم تلاش می‌کنند!

(انواع جملات)

۱۴۹- گزینه «۴»

(ولی برهی - ابهر)

در گزینه «۴» با توجه به معنای عبارت، «لیت» برای جای خالی مناسب نیست و باید «كأنّ» به کار رود.

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آیا می‌دانید که طول قد زرافه ۶ متر است؟

گزینه «۲»: زن مبارز ناگهان بر دشمنان هجوم برد گویی او شیر است!
گزینه «۳»: شاید بشر روزی از باکتری نورانی برای روشن کردن شهرها کمک بگیرد!

گزینه «۴»: پنجره را باز کن و سقوط ماهی‌ها را ببین، گویی آسمان ماهی‌هایی می‌بارد!

(انواع جملات)

۱۵۰- گزینه «۳»

(مسین رضایی)

در این گزینه، «لا تُحْمَلُ» از نوع نهی است (آخر فعل مضارع ساکن شده است) و «لا يُحْبَوْنَ» از نوع نفی است (حرف نون پایانی حذف نشده است).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لا تنتظر» از نوع نهی است (آخر فعل مضارع کسره گرفته است) و «لا یدرک» از نوع نفی است.

گزینه «۲»: «لا یُعْمَلُ» از نوع نفی است. (معنای نهی و بازداشتن ندارد).

گزینه «۴»: «لا یُحَاوَلُ» از نوع نفی است. (معنای نهی و بازداشتن ندارد).

(انواع جملات)

۱۵۷- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

از جمله علل و عوامل ناکامی نادرشاه در تثبیت حکومت افشاریه، می‌توان به اشتغال پیوسته او به جنگ، مالیات‌های اضافی که از مردم برای تأمین هزینه‌های جنگ گرفته می‌شد و مهم‌تر از آن بدگمانی وی به نزدیکان و بزرگان کشور و برخورد خشن با آنان در سال‌های پایانی حکومتش اشاره کرد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۱۹)

۱۵۸- گزینه «۱»

(پوار میربلوکی)

در دوره کریم‌خان زند هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، اما چون با او به توافق نرسیدند، گشایشی در روابط صورت نگرفت.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۱)

۱۵۹- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده، به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۲)

۱۶۰- گزینه «۲»

(پوار میربلوکی)

شعر و ادب فارسی در دوره زندیه تحول چشمگیری یافت که محققان از آن با عنوان «نهضت بازگشت ادبی» یاد کرده‌اند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۲)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه «۴»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

در کشور ایران طبق مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی، به مادرشهرهایی که بیش از ۱ میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر گفته می‌شود: مانند تهران، مشهد، اصفهان و ...

شهر مقدس مشهد پس از تهران دومین کلان‌شهر ایران است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ و ۲۰)

۱۶۲- گزینه «۲»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل‌ونقل و وسایل ارتباطی، به تدریج حومه‌ها در اطراف شهرها به ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت شکل گرفت.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۶۳- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

مادرشهر بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است و امکان دارد این شهر پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۶۴- گزینه «۳»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

شهرگرایی روندی اقتصادی - اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستانشینان رواج می‌یابد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۶۵- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

در برخی از روستاهای کشورهای توسعه‌یافته صنعتی، شهرنشینان شروع به خرید زمین‌های کشاورزی به منظور ایجاد کشت تجاری کردند و در نتیجه آن روستانشینی کاهش یافت.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۶۶- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

از مهم‌ترین پدیده‌های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان، افزایش شهرهای میلیونی و تغییر الگوی مکانی شهرهای با بیش از ۵ و ۱۰ میلیون نفر است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱)

۱۶۷- گزینه «۳»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

عوامل صورت سؤال از جمله علل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها است.

سایر گزینه‌ها با عوامل طبیعی و انسانی مرتبط با موقعیت سکونتگاه‌ها ارتباط دارد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲)

۱۶۸- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی، نفوذ شهرها و شهرگرایی در روستاها افزایش یافت.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۶۹- گزینه «۴»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

مدل روابط شهر و روستا با نظریه مرکز (شهر) - پیرامون (روستا) انطباق دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بین شهر و روستا یک مبادله نابرابر از لحاظ اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی وجود دارد.

گزینه «۲»: شهر به عنوان مرکز دریافت‌کننده مواد اولیه و نیروی کار ساده است.

گزینه «۳»: در این مدل پیرامون به لحاظ اقتصادی به مرکز وابسته است. در این نظریه مرکز، پیرامون را استثمار می‌کند و بر آن سیطره اقتصادی دارد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۸)

۱۷۰- گزینه «۳»

(مفرد رضا مضموری‌ها)

عوامل عدم موفقیت اصلاحات ارضی به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- تقسیم نادرست زمین
- ۲- حمایت نکردن دولت از کشاورزان
- ۳- توجه به صنایع مونتاز
- ۴- واردات کالا از کشورهای خارجی

(پغرافیا (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۰)

تاریخ (۱)

۱۷۱- گزینه «۲»

(علی‌مفرد کریمی)

با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره قاجاریه، اروپاییان بیشتری به‌عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و... به ایران آمدند و روزبه‌روز بر تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی به‌خصوص تخت جمشید، پاسارگاد و شوش افزوده شد. بدین‌گونه، کم‌کم زمینه برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران فراهم آمد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۴)

۱۷۲- گزینه «۱»

(علی‌مفرد کریمی)

کاوش‌های باستان‌شناسی اخیر در محوطه باستانی چغاگلان در شهرستان مهران نشان داده است که ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس، نخستین مردمانی بوده‌اند که ۱۲ هزار سال پیش شروع به کشت گیاهانی مانند جو و گندم و اهلی کردن جانورانی مثل بز و گوسفند کردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۳)

۱۷۳- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۷)

۱۷۴- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

خشایارشا، پسر و جانشین داریوش، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل، به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۶)

۱۷۵- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

پادشاهان ساسانی به دلیل اختلاف و درگیری پیاپی با اشراف و بزرگان، از نظر قدرت سیاسی در جایگاه ضعف قرار داشتند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۷۶- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

الف) پیاده‌نظام ساسانی عمدتاً شامل روستاییانی بود که اسلحه و تجهیزات مناسبی نداشتند و به لحاظ نظامی، چندان اهمیتی به آنان داده نمی‌شد.

ب) استفاده از صدای طبل در آغاز حملات سپاه اشکانی معمولاً وحشت بسیاری در لشکر دشمن ایجاد می‌کرد و نظم آن‌ها را به هم می‌ریخت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

۱۷۷- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

در زمان هخامنشیان با افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی افزایش یافت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۹)

۱۷۸- گزینه «۲»

(علی‌مفرد کریمی)

تنها در بخش‌هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده، موقعیت اجتماعی زن پایین‌تر از مرد قرار می‌گیرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۷۹- گزینه «۲»

(جواد میربلوکی)

داریوش هخامنشی سکه‌هایی با وزن و عیار مشخص ضرب کرد که در سراسر قلمرو هخامنشیان و حتی فراتر از آن اعتبار داشت.

نظام پولی که داریوش هخامنشی ایجاد کرد، معیاری برای ارزش‌گذاری کالاها و خدمات در نواحی مختلف پادشاهی هخامنشی شد و عامل مهمی در بسط و گسترش تجارت داخلی و خارجی بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۲۳)

۱۸۰- گزینه «۴»

(جواد میربلوکی)

سه آتشکده آذربرزین مهر در خراسان، مخصوص کشاورزان، آذرگشنسپ در آذربایجان، و یژه شاهان و آذرفرنبنگ در فارس، خاص موبدان، بزرگ‌تر و شکوهمندتر از دیگر آتشکده‌های دوره ساسانی بودند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۴)

جغرافیای ایران

۱۸۱- گزینه «۴»

(مهمردضا مضموری‌ها)

در مناطق جنگلی شکل پراکنده سکونتگاه‌ها دیده می‌شود و در امتداد سواحل یا رودها با شکل خطی یا طولی سکونتگاه‌ها (یکی از انواع روستاهای متمرکز) روبه‌رو می‌شویم.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۸۲- گزینه «۲»

(کنگور سراسری ۹۸)

شهرستان از چند «بخش» تشکیل شده است و توسط «فرماندار» اداره می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۸۳- گزینه «۳»

(کنگور سراسری ۱۴۰۰)

سیاست کاهش جمعیت، سبب کاهش رشد شده و این روند در آینده می‌تواند تعادل جمعیتی را بر هم بزند، جمعیت کشور را به تدریج رو به پیری ببرد و در نهایت مشکلات دیگری در برخواهد داشت. پس افزایش رشد طبیعی جمعیت راهکار مناسبی برای کنترل پیری جمعیت است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۷)

۱۸۴- گزینه «۴»

(مهمردضا مضموری‌ها)

تعریف سکونتگاه در جغرافیا: مجموعه مسکنی که عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری آن نقش داشته باشند. هر شهر یا روستا یک سکونتگاه است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۶)

۱۸۵- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۱)

۱۸۶- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

شناخت توان‌های محیطی به انسان کمک می‌کند تا از مکان‌ها به‌طور صحیح و بهینه استفاده کند و در بخش‌های مختلف اقتصادی به‌خوبی عمل کند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۶)

۱۸۷- گزینه «۳»

(مهمردضا مضموری‌ها)

مهاجرت بر مکان مبدأ و مقصد اثرات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و محیط زیستی را به همراه دارد. تغییرات به‌وجود آمده بر ترکیب سنی و جنسی، قیمت زمین و مسکن، اشتغال، امکانات و تجهیزات، فرهنگ و زبان قابل مشاهده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۷)

۱۸۸- گزینه «۲»

(مهمردضا مضموری‌ها)

نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

پیرانشهر، نقش نظامی و سرعین، نقش گردشگری دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۱۸۹- گزینه «۳»

(مهمردضا مضموری‌ها)

مهاجرت جمعیت جوان از روستاها به شهرها موجب پیری جمعیت می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هرم سنی با افزایش جمعیت پهن‌تر می‌شود.

گزینه «۲»: با کم شدن جمعیت، موالید کم‌تر می‌شود و مرگ‌ومیر افزایش می‌یابد.

گزینه «۴»: مربوط به ترکیب جمعیت می‌شود نه ترکیب جنسی.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۱۹۰- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

صنعت خودروسازی یکی از شاخصه‌های توسعه‌یافتگی یک کشور محسوب می‌شود.

صنایع ایران در بخش شمالی و غربی ایران متمرکز شده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۲)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

تشریح موارد نادرست:

- دانش عمومی گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم، ولی بیشتر از آن استفاده می‌کنیم.

- دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است. انسان همواره از هوا استفاده می‌کند، اما اغلب متوجه آن نیست و از اهمیت آن غافل است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۴)

۱۹۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

- کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده باشند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

- انسان در زندگی اجتماعی با مسائلی چون ناامنی و ترافیک و ... روبه‌رو می‌شود، همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکلات را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی را پیشنهاد می‌دهند، اما افرادی که درباره این مسائل دانش علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه‌حل‌های صحیح پیدا کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۹۳- گزینه «۴»

(میاناسارات تایمیک)

در این دیدگاه، دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند و بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند و دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود و هر یک، ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۸)

۱۹۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

گاهی در جامعه میان دانش عمومی و دانش علمی تعارض‌هایی پدید می‌آید. تعارض‌ها گاه با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید، حل می‌شود. جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۶)

۱۹۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- هر فرد، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی (ذخیره آگاهی) دارد. این ذخیره دانشی راهنمای زندگی آن‌هاست.

- ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی به دو دسته کلی دانش عمومی و دانش علمی تقسیم می‌شود. آموختن دانش‌هایی با عناوین مختلف در دانشگاه‌ها و مراکز دیگر، به دانش علمی ما مربوط می‌شود؛ زیرا با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید و دانشی عمیق‌تر و دقیق‌تر است.

- انسان برای شناخت جهان اطراف خود از دانسته‌های دیگران بهره می‌برد. از طریق پرسش و پاسخ به فهم جهان هستی می‌پردازد. روشی که تنها برای آدمی میسر است. انسان با تفکر و تعقل از دیده‌ها و شنیده‌ها فراتر رفته و معنای پدیده‌های اطراف خود را درک می‌کند. همه این موارد اشاره به دانش عمومی دارد. به دانش عمومی دانش حاصل از زندگی گفته می‌شود؛ زیرا این دانش را انسان در طول زندگی خود به دست می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه‌های ۲، ۳ و ۵)

۱۹۶- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

داوری درباره پدیده‌های اجتماعی ← فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان

کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد ← موضوعات متفاوت علوم انسانی و علوم اجتماعی

رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی ← دوری و نزدیکی به علوم طبیعی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱، ۱۱، ۱۳ و ۱۶)

۱۹۷- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

موضوع آن عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی ← علوم انسانی
رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت ← فواید علوم طبیعی
اصل وجود ← شناسایی قوانین کلی طبیعت
بر زندگی بشر سیطره یافته و او را کنترل می‌کند ← فناوری

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۱۵)

۱۹۸- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارند ← شناخت طبیعت و قوانین آن و پیشگیری از حوادث طبیعی از فواید علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۹۹- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

اشتراک باستان‌شناسی و سیاست ← مطالعه پدیده‌های اجتماعی
افتراق علوم طبیعی و علوم اجتماعی ← موضوع
اشتراک علوم تفهیمی و علوم انتقادی ← علوم انسانی
ملاک خانواده‌ها برای ارزیابی رشته‌ها ← آینده شغلی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۵ تا ۱۷)

۲۰۰- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

ساختار اجتماعی را بررسی می‌کند ← جامعه‌شناسی کلان
دانش مستقلی است ← متافیزیک یا فلسفه
شناخت آن، بدون فهم معنای آن ممکن نیست ← کنش
کنش اجتماعی را بررسی می‌کند ← جامعه‌شناسی خرد

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۶)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۰۱- گزینه «۲»

(علیرضا هیدری)

عقاید و ارزش‌ها که همان لایه‌های عمیق جهان اجتماعی هستند، اگر تغییر کنند باعث تغییر در کل جهان اجتماعی می‌شوند، ولی اگر هنجارها و نمادها تغییر کنند، تا زمانی که منجر به تغییر در عقاید و ارزش‌ها نشوند، جهان اجتماعی تغییر نمی‌کند. بنابراین ما به دنبال گزینه‌ای هستیم که تنها بیان‌کننده هنجارها و نمادها باشد.

بررسی گزینه‌ها:

به ترتیب موارد گزینه «۱»: ارزش - هنجار - هنجار - ارزش

به ترتیب موارد گزینه «۲»: نماد - نماد - نماد - نماد

به ترتیب موارد گزینه «۳»: هنجار - عقیده - هنجار - نماد

به ترتیب موارد گزینه «۴»: هنجار - نماد - ارزش - عقیده

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۲۰۲- گزینه «۱»

(علیرضا میرری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تورم یک پدیده بسیار کلان است، اما سازمان بورس یک پدیده میانی است که به بزرگی اصل تورم نیست، اما سازمان بورس کشوری از یک جمعبازار قطعاً بزرگتر است.

گزینه «۲»: کتابخانه مدرسه ما یک پدیده خرد، کتابخانه ملی یک پدیده کلان و کتابخانه مرکزی تهران یک پدیده میانه است.

گزینه «۳»: امنیت یک پدیده کلان، پادگان یک پدیده میانه و سرباز یک پدیده خرد است.

گزینه «۴»: حقوق شهروندی یک پدیده کلان، قوانین یک شرکت یک پدیده میانه و بی‌توجهی کارمند یک کنش اجتماعی است که خردترین پدیده اجتماعی است.

نکته: اندازه و دامنه یک پدیده اجتماعی، موضوعی نسبی است، یعنی یک پدیده می‌تواند در مقایسه با پدیده دیگر، خرد باشد و در مقایسه با پدیده دیگر کلان باشد.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۷)

۲۰۳- گزینه «۲»

(علیرضا میرری)

وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

بخش‌هایی از جهان اجتماعی به آسانی تغییر می‌کنند و تغییر آن‌ها، تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد. برخی می‌توانند حذف شوند، ولی با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد؛ اما بخش‌های دیگر به آسانی تغییر نمی‌کنند و اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.

به بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند، لایه‌های سطحی جهان اجتماعی و به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی می‌گویند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در یکی از بحران‌های اقتصادی که کشورهای صنعتی دچار مشکل شده بودند، بنا به محاسبات اقتصادی می‌بایست نفت را به گران‌ترین قیمت از کشورهای نفت خیز خریداری می‌کردند، ولی جالب است بدانید به ارزان‌ترین قیمت ممکن، نفت مورد نیاز خود را خریدند؛ زیرا در کشورهای نفت‌خیز، بعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بعد ذهنی و معنایی آن مفقود بود.

گزینه «۳»: به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی می‌گویند.

گزینه «۴»: نهادها در تمامی جهان‌های اجتماعی وجود دارند، ولی انواع و اشکال متفاوتی دارند.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

۲۰۴- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی باز می‌گردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و این نوع تفاوت‌ها سبب می‌شود جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگری تبدیل شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۰۵- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

- وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آن مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

- در جوامع مکانیکی تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی مانند تقسیم کار سنی و جنسی است.

- انسان امروزی براساس تجربیات واقعی، استعمار را به معنی استثمار (بهره‌کشی به نفع از دیگران و دسترنج آن‌ها) در می‌یابد.

- مردم‌شناسان براساس نگاه عرضی، از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۵، ۳۸ و ۳۹)

۲۰۶- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

براساس دیدگاه عرضی، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود، نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند.

در دیدگاه تک‌خطی (طولی)، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند، بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب‌مانده‌اند.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۲۰۷- گزینه «۲»

(اله‌ام رضایی)

جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید ← این پدیده پس از اینکه با کنش انسان تحقق پیدا کرد ← پیامدها و الزاماتی را به‌دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست. این پیامدها خود موقعیت جدیدی (فرصت‌ها و محدودیت‌ها) را برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌آورند ← ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است ← با تغییر جهان اجتماعی موجود و برداشته شدن الزامات آن ← جهان اجتماعی جدید شکل می‌گیرد ← الزام‌های دیگری را به‌دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

فلسفه دوازدهم

۲۰۸- گزینه «۱»

(الوه ۴، رضایی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جهان معنوی، ظرفیت‌ها و خواسته‌های دنیوی انسان را فراموش نمی‌کند و در کنار ظرفیت‌های معنوی، به نیازهای دنیوی انسان نیز پاسخ می‌دهد.

گزینه «۳»: جهان اساطیری یکی از انواع جهان معنوی و خود محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

گزینه «۴»: جهان اساطیری از انواع جهان‌های معنوی است. در جهان دنیوی هستی فراتر از طبیعت نیست. طبیعت هیچ‌گونه معنا، هدف و غایتی ندارد و صرفاً ماده خامی در اختیار انسان است.

(بامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۲۰۹- گزینه «۴»

(الوه ۴، رضایی)

«زوال عقلانیت ذاتی»: جهان متجدد، فقط علمی را که با روش تجربی به دست می‌آیند علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داوری درباره این امور به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند به زوال معنا و عقلانیت ذاتی یاد می‌شود.

«گسترش عقلانیت ابزاری»: رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه

«پیامد رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا»: ۱. تنگ شدن عرصه برای سایر کنش‌های انسانی مثل کنش‌های عاطفی و اخلاقی / ۲. اسیر شدن انسان در نظام اجتماعی پیچیده‌ای که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند. / ۳. از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها

(بامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۱۰- گزینه «۳»

(الوه ۴، رضایی)

جهان اجتماعی با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آید؛ اما با از بین رفتن او از بین نمی‌رود و همچنان پابرجاست.

(بامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۲، ۴۳ و ۴۸)

۲۱۱- گزینه «۲»

(مبیر پیرسینلو)

حمل وجود (هستی) بر ماهیت (چیستی) را می‌توان در قالب قضیه‌ای دو جزئی بیان کرد؛ مثلاً قضیه «انسان موجود است» (دارای سه جزء) را می‌توان به شکل «انسان هست» (دارای دو جزء) بیان نمود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود تمام یا بخشی از ذات موضوع نیست؛ تا قضیه‌ای که در آن در جایگاه محمول قرار می‌گیرد، ذات موضوع را نمایان کند.

گزینه «۳»: چون وجود تمام یا بخشی از ذات موضوع نیست، بنابراین حمل آن بر موضوع، نیازمند دلیل است.

گزینه «۴»: حمل وجود بر ماهیت، حمل شایع صناعی است نه اولی ذاتی.

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه ۵)

۲۱۲- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

تنها عبارت «ت» نادرست است.

ممکن است نسبت به وجود یک چیز آگاهی داشته باشیم، اما ماهیت و چیستی آن چیز برای ما مجهول باشد. پرسش «آن چیست» نیز گویای همین موضوع است.

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۲۱۳- گزینه «۱»

(الوه خاضلی)

درخت انگور و وجود دو مفهوم متفاوت و جداگانه هستند که در یک واقعیت واحد و یگانه (رد گزینه «۴») در جهان خارج تحقق می‌یابند و آن دو را به یک موجود (رد گزینه «۲») نسبت می‌دهیم. آن‌ها دو جزء از یک واقعیت نیستند. (رد گزینه «۳»)

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه ۴)

۲۱۴- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

اگر وجود عین هر ماهیتی بود، لازم می‌آمد که همه ماهیات یکی باشند، زیرا وجود، مفهوم واحدی است و اگر این مفهوم واحد عین مفهوم همه ماهیات باشد، لازم می‌آید که همه ماهیات یک مفهوم داشته باشند.

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۱۵- گزینه ۴»

(الهه فاضلی)

مناقشات فراوان اروپاییان در قرن ۱۳ میلادی به علت تلاش آکوئیناس برای گسترش فلسفه ابن سینا در اروپا رخ داد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ابن سینا و آکوئیناس در برخی آرای فلسفی از جمله آرای خدانشناسی با یکدیگر مشابه بودند.
گزینه ۲: این موضوع از اساسی‌ترین آرای فلسفی بوده و فلاسفه یونانی و غربی نیز به آن توجه کرده‌اند.

گزینه ۳: مکتب تومیسیم بیشتر بر پایه نظرات ابن سینا و تا حدودی نظرات ابن رشد شکل گرفت.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۱۶- گزینه ۱»

(کیمیا طهماسبی)

چنانچه رابطه بین موضوع و محمول امکانی باشد، با تغییر نسبت (فعل جمله) این رابطه هم چنان امکانی خواهد ماند.

برای مثال در هر دو عبارت «عمر متوسط انسان‌ها هزار سال است» و «عمر متوسط انسان‌ها هزار سال نیست» رابطه بین موضوع و محمول امکانی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲ و ۳»: رابطه بین موضوع و محمول امتناعی است و چنانچه نسبت تغییر کند، رابطه بین موضوع و محمول ضروری می‌شود.

گزینه ۴: رابطه بین موضوع و محمول ضروری است و چنانچه نسبت تغییر کند، رابطه بین موضوع و محمول امتناعی می‌شود.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۱۷- گزینه ۴»

(مهیر پیرسینلو)

در قضیه اول رابطه موضوع و محمول، امتناعی است؛ زیرا در زمینی که مساحت مشخص و محدودی دارد محال است تعداد نامحدودی افراد و یا حیوانات وجود داشته باشند.

در قضیه دوم رابطه موضوع و محمول امکانی است؛ زیرا وجود کوه زله‌ای هر چند بعید از ذهن باشد ولی محال عقلی نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: رابطه موضوع و محمول در هر دو قضیه، به نحو امکانی است؛ سفید بودن دیوار خانه ما و ۲۰ ساله بودن دوست من، نه ضروری است و نه محال.

گزینه ۲: رابطه موضوع و محمول در هر دو قضیه، به نحو ضروری است؛ حیوان بودن برای اسب و سه زاویه داشتن برای مثلث ضروری است.

گزینه ۳: رابطه موضوع و محمول در هر دو قضیه، به نحو امتناعی است؛ فرد بودن برای عدد چهار و وجود داشتن برای شریک خدا محال است.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۱۸- گزینه ۲»

(مهیر پیرسینلو)

چیزی که به لحاظ ذاتش (یعنی ذاتش را که فرض کنیم) عدم برایش ضرورت دارد، ممتنع‌الوجود بالذات است. در میان گزینه‌ها، تنها دایره منظم‌الاضلاع است که عقلاً عدم وجودش ضروری است. هر چند سایر موارد، بسیار بعید و نزدیک به محال هستند اما محال عقلی نیستند.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۲۱۹- گزینه ۳»

(کیمیا طهماسبی)

درخت یک ماهیت ممکن‌الوجود است، بنابراین برای اینکه در جهان خارج وجود یابد و به اصطلاح واجب‌الوجود بالغیر بشود به یک عامل و علت بیرونی نیازمند است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مفهوم مستطیل سه‌ضلعی ممتنع‌الوجود بالذات است؛ اما مفهوم درخت ماهیتاً ممکن‌الوجود است و اگر علتی پیدا نشود که به آن وجود بدهد ممتنع‌الوجود بالغیر خواهد شد.

گزینه ۲: ممکن است آن علت و عامل بیرونی که ماهیت ممکن را به وجود می‌آورد واجب‌الوجود بالغیر باشد.

گزینه ۴: در صورت فقدان علت و ترجیح کفه عدم نسبت به بودن، این ماهیت ممتنع‌الوجود بالغیر می‌شود نه ممتنع‌الوجود بالذات.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۲۲۰- گزینه ۱»

(کیمیا طهماسبی)

اگر رابطه وجود با چیزی ضروری باشد و نتوان وجود را از آن منفک کرد، بدین معناست آن چیز همواره موجود است و در هیچ برهه‌ای از زمان، وجود از او جدا نمی‌شود. از طرف دیگر وجود داشتن چنین حقیقتی درگرو یک عامل و علت بیرونی نبوده است.

رابطه واجب‌الوجود بالذات با ممکن‌الوجود بالذات تباین است؛ یعنی این دو مفهوم در جهان خارج هیچ مصداق مشترکی ندارند.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

منطق

۲۲۱- گزینه ۳»

(کیمیا طهماسبی)

مغالطه به‌کار رفته در عبارت صورت سؤال مغالطه «اشتراک لفظ» است؛ اما مغالطه موجود در عبارت «کودک تا پدرش را دید لباسش را مرتب کرد» مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۷)

۲۲۲- گزینه ۲»

(فرهار قاسمی نژاد)

در این عبارت حرف «با» می‌تواند موجب مغالطه اشتراک لفظ شود.

با به معنی: «باهمدیگر، باهم» - «هم‌زمانی»

اگر سارا و سعید زن و شوهر نباشند، پس «با» به معنی هم‌زمانی به کار رفته است. یعنی آن‌ها در یک تاریخ ازدواج کرده‌اند، ولی زن و شوهر نیستند؛ چه بسا خواهر و برادر باشند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۲۳- گزینه ۲»

(فرهار قاسمی نژاد)

لفظ شکل در گزینه ۲» به دلالت التزامی و در سایر گزینه‌ها به دلالت مطابقی به کار رفته است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۲۴- گزینه ۱»

(کیمیا طوماسی)

در گزینه ۱» الفاظ «خانه و تلویزیون» هر دو دلالت تضمینی دارند؛ چرا که دلالت لفظ بر معنا متضمن (دربردارنده) بخشی از معنای اصلی لفظ است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲» «خانه: دلالت التزامی - مدرسه: دلالت تضمینی

گزینه ۳» «روستا: دلالت التزامی - زمین: دلالت مطابقی

گزینه ۴» «ماشین: دلالت مطابقی - خانه: دلالت التزامی

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۲۵- گزینه ۱»

(فرهار قاسمی نژاد)

با قرار دادن ویرگول بین «تو» و «به» معنی آن تغییر می‌کند.

راز تو، به او چه بود؟

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۲۲۶- گزینه ۴»

(فرهار قاسمی نژاد)

عبارت گزینه ۴» «دوپهلو نیست، او و برادرش هردو کارمند نیستند. چنانچه لفظ «نیز» را از این عبارت حذف کنیم آنگاه دوپهلو خواهد بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «مشخص نیست که خواهر مریم ورزشکار است یا نه.

گزینه ۲» «بیشتر از آنکه خواهرت تو را دوست دارد یا بیشتر از آنکه من خواهرت را دوست دارم؟

گزینه ۳» «مشخص نیست منظور گوینده از کلمه اختلاف تفاوت سنی است یا مشاخره.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۲۷- گزینه ۱»

(فرهار قاسمی نژاد)

گُل و گِل می‌تواند باعث مغالطه شیوه نگارش کلمات شود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۲۲۸- گزینه ۴»

(کیمیا طوماسی)

در عبارت گزینه ۴»، فرد به معنای تحت‌اللفظی «زوی کسی حساب کردن» متوسل شده است و همین موجب ایجاد مغالطه شده است.

مغالطه‌های به‌کار رفته در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۳»: مغالطه شیوه نگارش کلمات

گزینه ۲»: مغالطه ابهام در مرجع ضمیر

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۲۲۹- گزینه ۳»

(مجید پیرسینلو)

در اینجا میان دلالت مطابقی (مرد در میدان: ← دفن جنازه او در میدان) و دلالت التزامی (مرد در میدان: کنایه از اهل مبارزه و پیکار) خلط شده است؛ بنابراین مغالطه این عبارت توسل به معنای ظاهری است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: «لب تاپش» ابهام در مرجع ضمیر - ش دارد. (لب تاپ سعید یا لب تاپ پدر سعید؟)

گزینه ۲»: این جمله با تغییر علائم نگارشی به دو صورت قابل خواندن است و دو معنای متفاوت می‌دهد: الف) اتهامات واردشده، توسط روابط عمومی وزارت علوم رد شد. ب) اتهامات واردشده توسط روابط عمومی وزارت علوم، رد شد.

گزینه ۴»: تور پهن کردن برای یک انسان کنایه از نقشه کشیدن برای فریب دادن او است؛ پس دلالت از نوع التزامی است؛ اما در جمله بعد تور در معنای مطابقی‌اش به کار رفته است. چون دلالت مطابقی با التزامی خلط شده است با مغالطه توسل به معنای ظاهری مواجهیم.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۲۳۰- گزینه ۳»

(فرهار قاسمی نژاد)

در عبارت گزینه ۳» فقط اشتراک لفظ داریم؛ نه مغالطه ای وجود دارد و نه امکان بروز مغالطه هست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: «اگر ویرگول بعد از «معلم» یا بعد از «را» قرار گیرد، معنی جمله تغییر می‌کند.

گزینه ۲»: سوختن به معنای التزامی به کار رفته است. اگر به معنی مطابقی گرفته شود باعث مغالطه توسل به معنای ظاهری می‌شود.

گزینه ۴»: مرجع ضمیر «او» مشخص نیست که مسعود است یا برادرش.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- گزینه «۳»

(الله فاضلی)

برخی پرسش‌ها و جملات پیرامون آن‌ها موضوعات اساسی‌تر و بنیادی‌تری را بیان می‌کنند و انسان را به تفکری عمیق و فلسفی وا می‌دارند. همانند «نسبیت در زیبایی» که در گزینه «۳» بیان شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بررسی نقش زنان در جنبش‌های اجتماعی پیرامون علم جامعه‌شناسی است و موضوعی فلسفی و بنیادی نیست.

گزینه «۲»: جمله مذکور در این گزینه قانونی علمی از علوم تجربی را بیان می‌کند و فلسفی نیست.

گزینه «۴»: این جمله را می‌توان مرتبط با علوم حکمت و اخلاق دانست و موضوعی فلسفی و بنیادی نیست.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۲)

۲۳۲- گزینه «۴»

(مهیر پیرسینلو)

این جمله به بحث شناخت و معرفت انسان مربوط است؛ پس در حیطه معرفت‌شناسی قرار می‌گیرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این که هیچ حادثه‌ای بدون علت نیست، مربوط به بحث علیت است و در حیطه هستی‌شناسی قرار می‌گیرد.

گزینه «۲»: این که وجود منحصر در ماده است و موجود غیر مادی واقعیت ندارد، مربوط به بحث هستی‌شناسی است.

گزینه «۳»: این که ماده (جهان طبیعت) تحت سلطه غیر ماده (نیروهای فوق طبیعی) است، مربوط به تقسیم‌بندی‌های وجود به مادی و غیر مادی و مرتبط با هستی‌شناسی است.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۲۳۳- گزینه «۴»

(الله فاضلی)

اینکه «انسان می‌تواند قانون علیت را دریابد و به وجود چنین قانونی در جهان مطمئن باشد؟» در حیطه علم معرفت‌شناسی یا شناخت‌شناسی است. توجه کنید که علیت خود با هستی‌شناسی در ارتباط است، اما وقتی صحبت از توانایی انسان در درک علیت است بررسی این توانایی در حوزه معرفت‌شناسی مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۲۳۴- گزینه «۲»

(مهیر پیرسینلو)

بیت گزینه «۲» به اینکه حقیقت انسان جسم مادی او نیست که با مرگ به پایان برسد اشاره دارد؛ پس بُعد غیرمادی هم وجود دارد؛ بنابراین هستی به دو بخش مادی و غیرمادی تقسیم می‌شود. در نتیجه این بیت با بحث هستی‌شناسی مرتبط است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه بر ناکارآمدی ابزار حسی تکیه شده است؛ پس به بحث معرفت‌شناسی مربوط است.

گزینه «۳»: در این گزینه به ناتوانی عقل در فهم عمق عشق اشاره شده است؛ در نتیجه مرتبط با معرفت‌شناسی است.

گزینه «۴»: در این گزینه هم به ناکارآمدی عقل اشاره شده است؛ لذا در حیطه معرفت‌شناسی است.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۲۳۵- گزینه «۴»

(الله فاضلی)

بررسی مبانی و زیربنای علوم مختلف، در بخش فرعی فلسفه یا همان فلسفه مضاف هر شاخه از علم انجام می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آنچه در فلسفه مضاف یک علم پذیرفته می‌شود، در آن علم تأثیر مستقیم دارد؛ مبانی پذیرفته‌شده در فلسفه مضاف، شالوده آن علم خاص می‌شود.

گزینه «۲»: امروزه دامنه فلسفه‌های مضاف بسیار توسعه‌یافته و ناظر به بسیاری از پدیده‌ها یا رشته‌های علمی، شاخه‌هایی از فلسفه شکل گرفته‌اند، مانند فلسفه فرهنگ، فلسفه تکنولوژی و فلسفه حقوق؛ پس روند تولید و کاربرد فلسفه‌های مضاف صعودی بوده است.

گزینه «۳»: امکان شناخت هستی و وجود مسائل و موجودات مختلف، از مسائل بنیادین هستی است که در فلسفه اولی یا بخش ریشه‌ای فلسفه بررسی می‌شود.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۲۳۶- گزینه «۱»

(مبیر پیرسینلو)

شاخه‌های فلسفه قوانین بنیادین بخش ریشه‌ای فلسفه را به محدوده‌های خاص می‌برند.

تأمل عمیق و فیلسوفانه در حوزه سیاست به مسائلی که پیرامون مشروعیت حکومت و حق حکومت و ... است، می‌پردازد و به پیدایش فلسفه سیاست می‌انجامد.

همچنین زمانی که به علم حقوق چنین نگاهی انداخته می‌شود، مسائلی مانند منبع اعتبار قوانین و ریشه حقوق انسان‌ها و ... مطرح می‌شود (فلسفه حقوق).

در فلسفه علم، مبانی و روش علوم (تجربی) بررسی می‌شود.

در فلسفه هنر به مبانی هنر و مسائل پیرامون زیبایی‌شناسی پرداخته می‌شود.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

۲۳۷- گزینه «۳»

(الله فاضلی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: برای جامعه هویت مستقل از افرادی که در آن زندگی می‌کنند، قائل هستند.

گزینه «۲»: برای افراد هویت مستقل از جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، قائل نیستند.

گزینه «۴»: عقیده کسانی است که به اصالت جامعه و افراد معتقدند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۳۸- گزینه «۲»

(الله فاضلی)

هر دو مورد مرتبط با دیدگاه‌های معتقدان به اصالت جامعه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اصالت فرد، اصالت جامعه

گزینه «۳»: اصالت فرد، اصالت جامعه

گزینه «۴»: اصالت جامعه، اصالت فرد

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۳۹- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسی)

همان‌طور که می‌دانیم، مکاتب مختلفی در علوم تربیتی هست که هر کدام ریشه در یک مکتب فلسفی خاص دارد. به عبارت دیگر، از فلسفه‌های افلاطون، ابن‌سینا، کانت و دیگر فیلسوفان، فلسفه تربیت ویژه‌ای پدید می‌آید و براساس آن، نظام تربیتی خاصی حاصل می‌شود و این توضیحات بیانگر تأثیر فلسفه در علوم مختلف از طریق فلسفه‌های مضاف است.

به عبارت دیگر مبانی و زیربنای علوم در فلسفه‌های مضاف قرار دارند و آنچه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۴، ۱۵ و ۱۷)

۲۴۰- گزینه «۱»

(الله فاضلی)

برای جامعه هویت مستقل از افرادی که در آن زندگی می‌کنند، قائل هستند. (استقلال جامعه)

جامعه فراتر از گروهی از افراد که کنار یکدیگر زندگی می‌کنند است. (تعریف جامعه)

تحلیل سایر موارد:

- تأثیر در سیاست:

معتقدین به اصالت هر دو: در سیاست خود، هر دو جانب (منفعت فرد و جامعه) را در نظر می‌گیرند.

معتقدین به اصالت جامعه: در سیاست خود، به سوسیالیسم که تأمین‌کننده منافع جمعی است، اعتقاد دارند.

- منفعت:

معتقدین به هر دو: به منفعت فرد و جامعه یکسان توجه می‌شود.

معتقدین به اصالت جامعه: منافع جامعه بر منافع افراد تقدم دارد.

- تبعیت در تصمیم:

معتقدین به اصالت هر دو: تصمیم‌گیری‌ها و افکار افراد، تابع شرایط اجتماعی آنان نیست؛ اما روح جمعی می‌تواند بر افراد جامعه تأثیر بگذارد و آن‌ها را تابع ویژگی‌ها و ساختار جامعه سازد.

معتقدین به اصالت جامعه: تصمیم‌گیری‌ها و افکار افراد، تابع شرایط اجتماعی آنان است.

- تأثیر در رفتار:

معتقدین به اصالت هر دو: در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی، اقتصادی و ... به رشد جامعه و افراد توجه دارند.

معتقدین به اصالت جامعه: در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی، اقتصادی و ... بیشتر به رشد جامعه توجه دارند نه به منافع افراد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

روان‌شناسی

۲۴۱- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم نمود، اما امروزه اکثر روان‌شناسان رشد به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۲)

۲۴۲- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

دوره نوجوانی تقریباً مصادف با هفت سال سوم در تقسیم‌بندی مراحل رشد انسان از نظر اسلام است که از فرد به عنوان وزیر یاد می‌شود. برخی پایان این دوره را زمانی می‌دانند که فرد شروع به کار کند و از والدین مستقل شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

۲۴۳- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

رشد شناختی جنبه مهمی از حیطه‌های رشد در دوره کودکی است. رشد شناختی، به رشد توانایی‌های مرتبط با فرایندهایی همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود. پردازش کودکان ادراکی است و تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری اشیا قرار می‌گیرند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۸)

۲۴۴- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد، رشد جسمانی- حرکتی است که از زمان تولد تا نوجوانی با سرعت و تغییرات زیادی همراه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۶ تا ۵۰)

۲۴۵- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

رشد: آمادگی زیستی مبتنی بر یک برنامه طبیعی.

رشد: تغییرات پی‌درپی و منظم از زمان انعقاد نطفه تا هنگام مرگ در ابعاد گوناگون با الگو و نظم خاص

یادگیری: فرایندی براساس تجربه (رفتاری و شناختی) با ایجاد تغییراتی نسبتاً دائمی در احساس، تفکر و رفتار فرد

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷ و ۴۲)

۲۴۶- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

فراگیری اصول شرعی و عرفی از مربیان و معلمان: رشد درک اخلاقی

توانایی یادگیری زبان دوم: رشد شناختی

توانایی کودکان دبستانی در انجام هرگونه حرکات درشت و ظریف: رشد جسمانی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۲۴۷- گزینه «۴»

(همیدرضا تولگی)

اضطراب به عنوان یک عامل محیطی، بر رفتار فرد تأثیر دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۱)

۲۴۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

کودکان براساس واقعیت‌های ملموس و بیرونی قضاوت می‌کنند و تعداد ظروف شکسته شده، دلیل عینی و ملموس تری نسبت به دلایل ارائه‌شده در دیگر گزینه‌ها است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۸)

۲۴۹- گزینه «۳»

(همیدرضا تولگی)

رشد هیجانی در دوره کودکی، معطوف به سه هیجان ساده ترس، خشم و محبت است. با توجه به رشد آگاهی کودک از هیجان‌های مختلف و واکنش اطرافیان، سه هیجان فوق به هیجان‌های مرکب دیگر، همچون احساس پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم تعمیم می‌یابد.

شرم و ناامیدی جزو هیجان‌های مرکب هستند و اطاعت کردن با ترس و پذیرش همراه است. ناامیدی نیز با غم و شرم نیز با انزجار و تنفر. تنها گزینه «۳» است که حاکی از هیجان ساده عصبانیت یا خشم می‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۹)

۲۵۰- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

در تبیین فرایند رشد درک اخلاقی می‌توان گفت که کودکان در ابتدا، هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند؛ به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند، برای اخلاق یک فرایند تدریجی و پیچیده طی می‌شود. رشد درک اخلاقی دربرگیرنده آن دسته از قوانین و مقررات اجتماعی و اصول شرعی و عرفی است که تعیین می‌کنند انسان‌ها در رابطه با دیگران چگونه باید رفتار کنند، به عبارت دیگر منظور از رشد اخلاقی در اینجا همان انجام عمل اخلاقی است، هر چند ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی متفاوت باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

